ስመመን

ከቢ.ላይ ንጉሡ

ከራዲዮ ለማምጣ ድርጅት
1978
አዲስ አበባ

ፋሠሓ
1987

ሰመመን

ከሲ.ሳይ ንጉሡ

ኩራዝ አሳታሚ ድርጅት
1978
አዲስ አበባ

ኩራዝ አሳታሚ ድርጅት
Kuraz Publishing Agency

ስልክ TEL. 11 27 19
ፖስታ ሣ.ቁ P. O. Box 30933

አዲስ አበባ ADDIS ABABA
ኢትዮጵያ ETHIOPIA

ፕሮ አትም ጥቅምት ፲፱፻፫፲
ሁለ አትም ታህሳስ ፲፱፻፫፲
ቦሌ አትም ግንቦት ፲፱፻፫፲

መብቱ በሕግ የተጠበቀ ነው ።
ALL RIGHTS RESERVED

የሽፋን ሥዕል—ሰብስ ጥበረ ሕይወት

ንግድ ማተሚያ ቤት

ምዕራፍ አንድ

የፍልስፍናው መምህር የናታን እጅጉ ፣ የተማሪዎቻቸውን ወረቀት በማረም ላይ ሳሉ ፣ አንድ በግዴለሽነት የተሠራ የጥናት ጽሑፍ ገጠማቸው ። ጽሑፉ የአቤል ሙሉዬ መሆኑን ማመን ስላቃታቸው ፣ ከቢሮአቸው ድረስ አስጠርተው ጠየቁት ።

“ አቤል ፣ ይህ የጥናት ጽሑፍ ያንተ ነውን ? ”
“ አዎ ! የኔ ነው ። ”
“ ስትሠራው ተቻኩለህ ነበር መስለኝ ? ”

አቤል ስለ ተደናገጠ ዝም አለ ። ቶሎ መልስ አልሰጣቸውም ። የናታንም ድንጋጤውን ከገጽታው ላይ ስላነበቡ አነጋገራቸውን ለማቅለል ሞከሩ ።

“ማለቴ ለዝግጅቱ የሰጠኻኸው ጊዜ አንሶአችሁም ሊሆን ይችላል ። ”

አሁንም አቤል መልስ አልሰጠም ። የይድረስ — ይድረስ ሥራ መሥራቱን ልቡ ያውቃል ። ጊዜ አንሶት አልነበረም ። እንዲያውም ከተሰጠው ጊዜ አንድ ሳምንት ቀድሞ ነው ያስረከበው ። በመሠረቱ ፣ መምህሩ በሰጡት የጊዜ ገደብ ውስጥ የጥናት ጽሑፍ ተሠርቶ መቅረብ አለበት ። ከዚያ በኋላ የመምህሩ ድርሻ እንደ ሥራው ጥራትና ይዘት ፣ ውጤት መስጠት ነው ። አስተዋዩ የናታን ግን ፣ በተበላሸው የአቤል ወረቀት ላይ ሳያመዛዝኑ ርምጃ መውስድ አልፈለጉም ። ዐይናቸውን ወረቀት ላይ ተክለው በሐሳባቸው የአቤልን ለውጥ ለማጥናት ተገደዱ ።

በአዲስ አበባው ዩኒቨርስቲ የፍልስፍና ትምህርት ክፍል የዓመቱ ተመራቂዎች ሰባት ናቸው ። ከሰባቱ መሐል አንዱ አቤል ሙሉዬ ነው ። መምህር ከማናቸውም ይልቅ በአቤል ላይ ያላቸው እምነት ላቅ ያለ ነው ። የሦስቱን ዓመት የዩኒቨርስቲ ትምህርት እያጠናቀቀ የመጣው ከፍ ባለ ውጤት

ነው ። ከዚህም በላይ በክፍል ውስጥም ሆነ በውጭ ፣ በግል የሚያቀርበው ጥልቅ'ዲያሎግ' በዮናታን ልብ ውስጥ ትልቅ ቦታ ነበረው ። የዮናታን ምኞት አቤል በከፍተኛ ማዕረግ ተመርቆ የበለጠ ከፍተኛ ትምህርት እንዲከታተል ነው ።
" ... ታዲያ ይህ የአፋፍ ላይ እንቅፋት ምን ይሆን ? " ሲሉ ዮናታን ራሳቸውን ጠየቁ ።

ካቀረቀሩበት ወረቀት ቀና ብለው መነጽራቸውን በጣታቸው ሽቅብ ገፋ እያደረጉ ፣ ለአቤል ድንገተኛ ጥያቄ አቀረቡለት ።

" ዕድሜህ ስንት ነው ? "
" ሃያ አንድ ። "

" ገና ወጣት ነህ " አሉት ፣ የደረሰበትን የትምህርት ደረጃ ከዕድሜው ጋር በማነጻጸር ።

" በአንደኛና በመለስተኛ ሁለተኛ ደረጃ ትምህርት ቤት እያለሁ ሦስት ያህል ክፍሎች በእጥፍ ነበር ያለፍኩት ፤ ለዚህ ነው በጊዜ ዩኒቨርስቲ የገባሁት " አላቸው መገረማቸውን በማየት ።

" ወላጆችህ በቅርብ ናቸው ? "

ይህ ድንገተኛ ጥያቄ አቤልን ቢያስደነግጠውም ፣ ከጥናት ጽሑፉ ጉዳይ ወጣ ያለ አርዕስት በመሆኑ ወዶታል ። ይሁንና በተዘዋዋሪም ቢሆን ለዚህ ጥያቄ መንሥኤው የጥናት መበላሸት መሆኑን ሳይገምት አልቀረም ።

" በቅርብ እንኳ የሉም ። ጎንደር ክፍለ ሀገር ናቸው " ሲል መለሰ ።

" የጉሮ ደረጃቸው እንዴት ነው? "

" መቼም ጎርሰው ያድራሉ ። ቋሚ የገቢ ምንጭ ግን የላቸውም " ካለ በኋላ ፣ ድንገት ግልፍ ብሎት ፣ " ያው እንደ አብዛኛው ኢትዮጵያውያን ወላጆች የእኔ እጅ ተጠባቂዎች ናቸው " ሲል አከለበት ።

ይህ ከጥያቄአቸው ውጭ ቢሆንም ፣ አንድ አቤል የተመ ፈረበት ጉዳይ መሆኑን ከአነጋገሩ ለመረዳት ዮናታን ብዙ

ጊዜ አልወሰደባቸውም ። ሆኖም የእሳቸው መንደርደሪያ በአቤል ውስጥ በቅርብ የደረሰ አደጋ ወይም አጋጣሚ እንዳለ ለመረዳት ነበር ። በዚህ ረገድ ቀጥተኛ መልስ ባያገኙም ጥር ጣሬአቸውን ለማስወገድ ችለዋል ።

" ታዲያ ... " ብለው ዮናታን መናገር ያሰቡትን ሳይጨርሱ ፣ አጠገባቸው ያለው ቴሌፎን አቃጨለ ። የስልክ ጥሪው የማን መሆኑን በልባቸው ገመቱ ።

" ሁሉ ... ሊብሊንግ " አሉ አንዳች ነገር እንደሚ ጠብቁ ሁሉ ፊታቸው ላይ ጉጉት እየተነበበ ።

የደወለችው ሚስታቸው ሞኒካ ነበረች ። ንግግራቸው በጀርመንኛ ስለሆነ ፣ አቤል ከዮናታን አፍ ምንም ነገር ሊረዳ አልቻለም ። ነገር ግን የዮናታን ሚስት ጀርመናይት መሆኗን በዩኒቨርስቲው አካባቢ ሲወራ ይሰማ ስለ ነበር ፣ ዮናታን አሁን የሚነጋገሩት ከሷ ጋር መሆኑን ገመተ ።

ሰሞኑን በርሊን ውስጥ የሚገኘው የሞኒካ ወንድም በጠና ታሞ ከባድ ቀዶ ሕክምና እንዲደረግለት እየተጠባበቀ ነበር ። ዮናታንና ሚስታቸውም ይህንኑ ጉዳይ በቴሌፎን በመከታ ተል አብረው ሲጨነቁ ነው የከረሙት ። የተጠቀሰው ዕለት ደርሶ ሦስት ሰዓት ያህል የፈጀ ቀዶ ሕክምና ከተደረገለት በኋላ ፣ ወንድሟ በሰላማዊ ሁኔታ እንደሚገኝ ዘመዶቿ ከበር ሊን ደውለው ለሞኒካ ይነግሯታል ። ሞኒካም ወደ ዮናታን የደወለችው ይህንኑ ልታበሥራቸው ነበር ።

ዮናታን ቴሌፎኑን ከዘጉ በኋላ ፣ በደስታ ስሜት ፊታ ቸው ፈካ ። ከአቤል ጋር ጀምረውት የነበረውን አርዕስት በዜናው ጣልቃ ገብነት ለማሳጠር ተገደዱ ።

" ... እስቲ ለማንኛውም እንደገና እየው " አሉት ፣ በሚያባብል ድምፅ ።

አቤል በእሽታ ራሱን ናጠ ።

" ሐሳብ ውስጥ ገብተህ ወይም ተቻኩለህ ይሆናል እንጂ ፣ አንተ እንዲህ ዓይነት ሥራ እንደማትሠራ እተማመና ለሁ " እያሉ ለአቤል ወረቀቱን መልሰው ሰጡት ።

ወረቀቱን ሲቀበላቸው ፊቱ ላይ አንድ ስሜት አነበቡ ። ሰሜቱ የገባቸው ይመስል ፣ " አይዞህ የሦስት ሳምንት ጊዜ ሰጥቼሃለሁ ። ሬጋ ብለህ ሥራው " አሉት ።

አቤል ሲወጣ ከአንድ እሱነቱ ውስጥ ሁለት ስሜቶች እየተሟገቱ ነበር ።

" ስማ አቤል ! አሁን ወረቀቱን መልስህ የተቀበልካቸው ምን ልትጨምርበት ነው ? የተቻለህን ያህል ሠርተሃል ። ይልቅ ፡ ' የማውቀው ይህን ያህል ነው ፡ በቃ ' በልና መልስላቸው ፤ ያሻቸውን ውጤት ይስጡህ " ይላል አንዱ ስሜቱ ።

" ይህን ማመንታትህን ትተህ እንደ ገና በደንብ አጥር ተህ ለመሥራት ሞክር ። ተፍጨርጨር ። የመጨረሻ ዓመትህ መሆኑን አትርሳ ። ወላጆችህም በተስፋ የአንተኑ እጅ ጠባቂዎች መሆናቸውን አትርሳ ። የሚወዱህን መምህርም አታስቀይማቸው . . . " ይላል ሌላው ስሜቱ ።

" የወላጆችህም ችግር ሆነ የመምህርህ ፍቅር ከችሎታህና ከአቅምህ በላይ ሊያደርግህ አይችልም ። የምትችለው ያንን ያህል ነው ፡ በቃ ! . . . "

" እስቲ ለማንኛውም እንደ ገና እየው . . . "

እንዲህ ስሜቶቹ እየተሟገቱ ከመኝታ ክፍሉ ደረሰ ።

ሦስቱም የመኝታ ክፍል ጓደኞቹ እዚያው ውስጥ ነበሩ ። አቤል ምንም ሳይነግራቸው በቀጥታ ወደ አልጋው ሔዶ በአንድ ጎኑ ዐረፍ አለ ። ከቅርብ ጊዜ ወዲህ አቤል ለመኝታ ክፍል ጓደኞቹ ወሬ ማካፈል ቀርቶ ፡ አብረውት መሆናቸውም እያስጠላው ነበር ። ብቸኝነት እያጠቃው ስለ መጣ ፡ ብቸኛ ክፍል ውስጥ ቢሆን ምንኛ በወደደ ! . . . ከራሱ ጋር በመጣላቱ የፈጠረው ጥላቻ እንጂ ፡ ከአንዳቸው ጓደኞቹ ጋር ግጭት አልነበረውም ።

እስክንድር ማንደፍሮ አቤልን ተደራራቢ አልጋ የሚጋራው የመኝታ ክፍል ጓደኛው ነው ። በዩኒቨርስቲው ውስጥ ሦስት ዓመት አብረው ቆይተዋል ። ከመኝታ ክፍል ጓደኝነታቸውም ሌላ ፡ ሁለቱም የፍልስፍና ተማሪዎች ናቸው ። እስክንድር ከአቤል በዕድሜ ላቅ ያለ ሲሆን ፡ በአቤል የትምህርት ጉብዝና ላይ ጤናማ የሆነ ቅናት አለው ።

ሌሎቹ ሁለቱ የመኝታ ክፍል ጓደኞቹ ሳምሶን ከልሌ እና ኅሥራት ጣሰው ናቸው ። ሁለቱም በግቢው ውስጥ የሚታወቁት በቅጽል ስማቸው ነው ። ሳምሶን ከስሙ ጋር

' ጉልቤው ' የሚል ቅጥያ ስለ ወጣለት ፡ ማንኛውም ተማሪ ሲጠራው ሳምሶን ' ጉልቤው ' እያለ ነው ። ኅሥራት ደግሞ የሚታወቀው ' ድብርት ' በሚል ቅጽል ስም ነው ። በተማሪው ዘንድ ትክክለኛ ስሙ ጭራሽ ተረስቷል ማለት ይቻላል ።

ሳምሶን ' ጉልቤው ' እነ አቤል መኝታ ክፍል የመጣው በዚህ ዓመት ነው ። ከእስክንድር ጋር የአንድ ሠፈር ልጆች ስለሆኑ ፡ አንድ የፍልስፍና ተማሪ ፈተና ወድቆ ከወጣ በኋላ ፡ ከፍላቸው ውስጥ ትርፍ መኝታ መኖሩን አይቶ ነው የመጣው ። የሁለተኛ ዓመት የምጣኔ ሀብት ተማሪ ነው ። በአንደኛ ዓመት ትምህርቱ ባገኘው ዝቅተኛ ውጤት ፡ " ማስጠንቀቂያ " ውስጥ ቢገባም ስፖርቱን አላቋረጠም ። ስፖርትና ምግብ በጣም ይወዳል ። የዚያኑ ያህልም ሰውነቱን ስላዳበረ ፡ አፍላነቱ ይፈታተነዋል ። ለዚህ ነው ' ጉልቤው ' የሚል ቅጥያ የወጣለት ። በዚህ ዓለም ላይ ማንም ሰው የሚያሸንፈው አይመስለውም ። እንኳን እሱን ቀርቶ ጓደኞቹን የሚያፍር ከመጣ ፡ " ማነው እሱ ? እናቱን ! " ብሎ ማፍጠጥ ነው ። " ጥርሱን ነው የማወልቀው ! " — ሴትም ከሆነች ' ጥርሷን ነው የማወልቀው ! ' — የጡንቻ መፈክሮቹ ናቸው ። ሁሌ ሁሉን ሰው እንዳንቀጠቀጠ ነው ። አንድ ቀን ብቻ በአንድ የግቢው ወጣት ተደፍሮአል ።

ሳምሶን የምግብ አዳራሽ ሰልፍ አይወድም ። ሁሌ ጥሶ ነው የሚገባው ። አንድ ቀን እንደ ለመደው ሰልፍ ጥሶ ሲገባ ሲል ፡ ከፊት የነበረ በዕድሜው በሰል ያለ ወጣት በአድራጐቱ በሽቆ ፡ ' ጭንቅላት እያለህ ለምን በጡንቻህ ታስባለህ ? በጡንቻው የሚያስብ አህያ ብቻ ነው " አለው ። ሳምሶን ' ጉልቤው ' ይህን ሰውና ቃላቱን እስከ መቼም አይረሳቸውም ። ካልተደባደብኩ ብሎ ለጊዜው ቢጋበዝም ፡ ከዚያ በኋላ ባላቸው ግንኙነት ለራሱም ከማይገባው ስሜት ወጣቱን ያከብረው ነበር ።

ኅሥራት ፍጹም ዝምተኛ ነው ። ብሶትም አለበት ። እዚያው ለዚያው ይልጎመጎማል እንጂ በወጉ አይናገርም ። ጣዕም የሌለው ዝምታው ያስጠላል ። ማኅበራዊ ኑሮ ውስጥ ያለ አይመስልም ። " ድብርት " የሚል ቅጽል ያወጡለትም

ለዚህ ነው ። ከሳምሶን ጋር ተደራራቢ አልጋ ቢጋሩም ቅሱ አይስማሙም ። ሳምሶን ንጋት ላይ እየተነሣ የሚሠራው ስፖ ርት ድምፅ ስለሚፈጥር ፣ ' ድብርትን ' ያናድደዋል ። አል ጋው ላይ የሚያደርገው መወራጨት ያበሽቀዋል ። ከሁሉም በላይ ' ድብርትን ' የሚያናድደው ደግሞ የሳምሶን ፈስ ነው ። በየጊዜው ቁልቁል ሲያቦንበት ፣ አፍንጫውን ይዞ ከመነፋነፍ ሌላ ምርጫ አልነበረውም ።

አሥራት ' ድብርት ' ሌላ በጣም የሚጠላው ነገር ቢኖር መኝታውን ማንጠፍ ነው ። እንዲሁ እንዳድበሰበሰ የየትምህርት ወራቱን ይጨርሳታል እንጂ ፣ አንሶላውን አራ ግፎ በቅጡ አያነጥፍም ። ካልሲውን ማጠብም አይወድም ። ከእነእስክንድር የሚጣላው በዚህ ነው ። ትምህርትም ከሌ ሎች በጋራ ማጥናት ወይም መወያየት አይሆንለትም ። አድፍጦ ከርሞ ፈተና ላይ መሟሟት ነው ፣ የእሱ ችሎታ ።

ጓደኞቹ ዝቅ አርገው የሚገምቱት ዕውቀቱና ፣ ፈተና ላይ የሚያመጣው ከፍ ያለ ውጤት ያለመጣጣም ብዙዎቹን ያስገርማቸዋል . . .

አቤል ከዮናታን ቢሮ ከተመለሰ በኋላ ፣ ለአንዳቸውም ነገሩን ሳያነሣ ቢቆይም ፣ የገጽታውን መለዋወጥ በማየት እስ ክንድር መወትወቱ አልቀረም ።

" ምነው ? ሀገር ሰላም አይደለም እንዴ ? "

" ምን እባክህ ፣ እነ ዮናታን ረበሹኝ " አለ አቤል ስሜ ቱን አክፍቶ ።

" አ ! አባታችን ፣ ምን አርግ አሉህ ? " ፍቅሩን ለመ ግለጽ የሚጠቀምበት የአነጋገር ስልት ነበር ።

" ስሞኑን የሰጠኋቸውን የጥናት ጽሑፍ እንደ ገና እንድ ሠራው አዘዙኝ ። "

" ምን ታረገዋለህ ! መበርታት ነው ። አይዞህ ስድስት ወር እኮ ነች የቀረችን ። "

በሱ ቤት ስድስት ወሩን የስድስት ሰዓት ያህል አቅ ልሎ መናገሩ ነው ። ለአቤል ግን ስድስት ወሩ ስድስት ዓመት ሆኖ ነበር የተሰማው ።

ምዕራፍ ሁለት

የዓመቱ ትምህርት ከተጀመረ ሁለት ወር እንኳ ባይሞ ላም ፣ የዩኒቨርስቲው ተማሪዎች በጥናት ተዋክበዋል ። አብ ዛኛው ተማሪ ፣ ፊቱን ወደ ቀለም መልሶአል ። አንዳንዱ ደግሞ የሌላው አጠናን ተስፋ አስቆርጦት ፣ የትምህርት አሰጣጡ ክብደት ወይም ደግሞ አንድ የሙከራ ፈተና አስበ ርግጎት ፣ የመሰናበቻ ጊዜውን ብቻ በመጠባበቅ አሥራ ስድ ስት ሰዓት ይተኛል ። አይብዛ እንጂ አቤል የገጠመው ዓይነት ችግር ውስጥ ገብቶ የሚዋኙቅም አይጠፉም ።

የሁለተኛና የሦስተኛ ዓመት ተማሪዎች መጠነኛ መረ ጋጋት ይታይባቸዋል ። ጥናቱ በመጀመሪያና በመጨረሻ ዓመት ተማሪዎች ላይ ያደላል ። በተለይ በርካታ ተማሪ የሚያረግፈው የመጀመሪያ ዓመት አጋማሽ ፈተና እንደ ጦር ስለሚፈራ ተማሪዎቹ ፣ " የገና ማዕበል " የሚል ስም አውጥ ተውለታል ።

የመጀመሪያ ዓመት ተማሪዎች ፣ ለትምህርቱ ብቻ ሳይ ሆን ለግቢውም እንግዳ ስለሚሆኑ ፣ መቻኮልና መረበሽ ይታ ይባቸዋል ። በዚሁ ምክንያት ፣ ' ፍሬሽ ጠጣው ' የሚል ስያሜ ወጥቶላቸዋል ። ትግላቸው ፈተና ለማለፍ ብቻ ሳይ ሆን ዩኒቨርስቲ ውስጥ የመቆየት ህልውናቸውን አስከብረው ይህን ስያሜ ለማስፋቅም ጭምር ነው ።

ትዕግሥት ፈረደ ፣ ከማዕበሉ ግፊት ለመዳን ከሚፍጨረ ጨሩት የመጀመሪያ ዓመት ተማሪዎች አንዱ ናት ። አብዛኛ ውን ጊዜ የምታጠናው ከዋናዉ ቤተ መጻሕፍት ጀርባ የሚ ገኝ ዋርካ ሥር ነው ። ጓደኛዋ ማርታ ደመቀ ፣ ይህን ቦታ እምብዛም ባትወደውም ፣ በትምህርቱ ረገድ የትዕግሥትን ርዳታ ስለምትፈልግ ብዙ ጊዜ አብራት ታጠናለች ።

ሰሞኑን የመጀመሪያ ዓመት አጋማሽ የፖለቲካዊ ኢኮ ኖሚ ትምህርት ፈተና አለ ስለ ተባለ ፣ ሁሉም የሚያጠኑት

ይህንኑ ነው ። አብዛኛው ተማሪ የአጠናን ስልት የለውም ። መደናገጥ ይበዛበታል ። የአንድ ትምህርት ፈተና አለ ከተ ባለ ፡ ተማሪው ሙሉ ኃይሉን እዚያ ትምህርት ላይ ያውላል ።

የተቀሩት ትምህርቶች ሳይታዩ ይከርማሉ ። ሌላ ፈተና ሲመጣ ደግሞ ወደ ሌላዉ ይዘመትበታል ። ትምህርትን በእእምሮ ውስጥ ከሚቀርፅ የአጠናን ዘዴ ይልቅ ፡ በሽም ደዳ ለጊዜው ያህል ዐውቆ መሰናክሉን የማለፍ ልምድ እየ ዳበረ መጥቷል ።

ትዕግሥትና ማርታ ከዋርካው ሥር ተቀምጠው ይህንኑ ትምህርት በማጥናት ላይ ሳሉ ፡ አንድ ወጣት በአካባቢያቸው ውልብ ሲል ታያቸው ። ቀድማ ያየችው ትዕግሥት ነበረች ። ሆናም ቶሎ ብላ ዐይኗን ሰበረች ።

ማርታ ወጣቱን እንዳየችው ከአፏ አምልጧት —
“ ያውልሽ ! ” አለቻት ።

“ ምን? ” አለችና ትዕግሥት የማርታን ሐሳብ ለማደና ገር ቶሎ ብላ ፡ “ በይ ይልቅ ልጠይቅሽ ” አለቻት ።

“ ምን ? ” አለቻት ማርታም ፡ ድንገት ባመለጣት ቃል ተደናግጣ ።

“ ከምናጠናው ትምህርት ውስጥ ነዋ ! ”

“እሺ ፡ ጠይቂኝ” አለች ማርታ—ለአፏ ያህል ። ልቧ ግን ወዶ ዐለፈው ጉዳይ ቀርቶ ነበር ።

‘ ለምንድነው የምትደብቀኝ ? ’ ስትል አሰበች ፡ እኔ እንደ ሆንኩ ነቅቼባታለሁ ። ሞኝት ! በእሷ ቤት ማንም አላ ወቀብኝም ብላ እኮ ይሆናል ። ያበጠው ይፈንዳ እንጂ ፡ ዛሬ አውጣጣታለሁ ብላ በልቧ ፎከረች ።

“ ግን ዋና ነሽ ፡ ትዕግሥት ሙች ! ”

“ ምነው ? ምን አረግኩሽ ? ” አለች ትዕግሥት ፡ ነፃሩ ቢገባትም እንዳላወቀች ሆና በመቅረብ ።

“ ስለ እሱ ሳነሣብሽ ለምን ትዘጊኛለሽ ? ” አለቻት ፡ ድርቅ ብላ ጉዳዩን ግልጽ በማውጣት ።

ትዕግሥት ምንም አልመለሰችም ። ክው አለች ። ወደ ኋላዋ አስታወሰች ። በእርግጥም ስለ አቤል ስታነሣባት ብዙ ጊዜ ዘግታታለች . . .

አንድ ጊዜ ማርታ አቤልን ከሩቅ ስታየው ፡ ከትዕግሥት ጋር ጨዋታ ለመክፈት ብላ ፡ “ ትዕግሥትዬ ! ይሄ ልጅ በት ምህርቱም በጣም ጎበዝ ነው አሉ ። በሦስተኛ ዓመት አጋማሽ ላይ ለመጀመሪያ ጊዜ በሁለት ትምህርት “ B ” አግኝቶ ካልታነቅኩ ብሎ አስቸግሮ ነበር ይባላል ” አለቻት ።

“ ለምን ? ” አለች ትዕግሥት ፡ ለጨዋታው ብዙም ቅሜቷን ያልሰጠች በመምሰል ።

“ ጂ.ፒ.ኤ.ው ትንሽ ዝቅ ስላለበት ነዋ ! ከአራት ነጥብ ወርዶ አያውቅም ይላሉ ” አለች ማርታ ፡ የትዕግሥትን ስሜት የሳበች መስሏት ፡ ክፉኛ የተገረመች ያህል - ራሷን እየነቀነቀች ።

“ ኧረ ? ” አለችና ትዕግሥት ቶሎ ብላ ወደ ሌላ አር ዕስተ - ጉዳይ ዞረች ። ማርታም በሆዷ በሽቃ ነገሩን ተመ ችው ።

ሌላ ጊዜ ደግሞ ፡ በመኝታ ክፍላቸው ውስጥ ከሌሎቹ ሁለት ልጃገረዶች ጋር ሆነው ስለ ትምህርት መስክ መረጣ ጉዳይ ሲጨዋወቱ ፡ በማርታ ሐሳብ ውስጥ አቤል ብቅ አለባትና ፤

“ እኔ አንዳንድ ልጆች ጥሩ ጭንቅላት ኖሮአቸው ለምን የማይሆን መስክ እንደሚመርጡ ይገርመኛል ” አለች ።

“ እንዴት ? ” አለች ትዕግሥት ።

“ አሁን ዘንድሮ በፍልስፍና ትምህርት ከሚመረቁት ተማሪዎች መሐል አንድ ልጅ አለ ። ብታዪው እኮ . . . ”
“ የቱ ነው ? ” ሲሉ ሁለቱ ልጃገረዶች ጠየቁ ። ትዕግ ሥት የአቤል ጉዳይ መነሣቱ ስለ ገባት ፡ አንገቷን አቀርቅራ ከጥፍሯ ውስጥ ቆሻሻ ታወጣ ጀመር ።

ማርታ ነቃችባት ። ግን ጨዋታዋን አላቋረጠችም ። በጣም ጎበዝ ነው የሚባለው ” እያለች ለሁለቱ ልጃገረዶች

ለማስረዳት ሞከረች ፤ ስሙንም ታውቀዋለች ። ሆኖም በትዕግሥት ፊት መጥራቱ የሚያስደነግጣት ወይም ሌላ ጥርጣሬ የሚያሳድርባት ስለ መሰላት ስሙን አልጠራችም ።

ሁለቱ ልጃገረዶች የአቤል ምስል ዐይነ ኅሊናቸው ውስጥ ሊመጣላቸው ስላልቻለ ፥ “ እሺ ብቻ ጨዋታውን ቀጥዪ ” አሏት ።

“ እና እሱን ብሆን ” አለች ማርታ ፥ “ እንደሱ ጭን ቅላት ቢኖረኝ ፥ ሜዴሲን ወይም ኢንጂነሪንግ ነበር የምመርጠው ። ”

“ እንደሱ ማለት እንኳ አትችዪም ፥ ” አለች አንደኛዋ ልጃገረድ ። “ ሰው እንደ ፍላጎቱ ነው ። አንቺ የምትዪው ልጅ የፍልስፍና ጥማትና ፍላጎት ይኖረው ይሆናል ። ደግሞስ የከበደና የከበረ ትምህርት ሜዲስን ብቻ ነው ያለው ማነው እሱ ? ! በእኔ ግምት ማንኛውም የትምህርት ዐይነት የተከበረና ዋጋ ያለው ነው ። ዋናው ነገር እንደ ባለቤቱ ፍላጎትና አያያዝ ነው ”

ትዕግሥት ልቧ ቅቤ ጠጣ ። ደስታዋ የልጃገረዷ አነጋገር አቤልን ስለሚደግፍ ሳይሆን የራሷም እምነት ስለሆነ ነበር ። በትዕግሥት አመለካከት ፥ ፍላጎትና ትክክለኛ ስሜት በገንዘብ መለወጥ የለበትም ። የመስክ መረጣው ጉዳይ በአብዛኛው ተማሪ ዘንድ ፥ “ ስሜቱ የትኛውን ይከተላል ? ” መሆኑ ቀርቶ ፥ “ የትኛው ብዙ ገንዘብና ዕድገት ያስገኛል ?” የሚለው ሆኖአል ። ቢገኝም ቅሉ ፥ ያለስሜትና ፍላጎት የሚሠራ ሥራ ብኩንነትን ፥ ግዴለሽነትንና ራስን መጣልን እንደሚያ ስከትል አርቆ የሚያስበው እምብዛም አልተገኘም ።

ለማንኛውም ፥ መነሾው የአቤል ጉዳይ በመሆኑ ፥ ትዕግሥት ጨዋታውን ተካፍላ ይህን አስተያየት ለመስጠት አልቻለችም ። ስሜቷን አፍና ዝም አለች ።

ማርታም የአቤልን አርዕስት ያነሣችው የትዕግሥትን ስሜት ለማጥናት ነበር እንጂ ፥ ለክርክሩ ብዙም ደንታ አልነበራትም ። ስለዚህ ያን ዕለትም በሽቃ አሳለፈችው . . .

ትዕግሥት ይህንና የመሳሰሉትን ኳስታወሰች በኋላ ፥ ‘ በእርግጥም ስለ አቤል ስታነሣብኝ ብዙ ጊዜ ዘግቻታለሁ ’ ብላ አሰበች ።

ማርታ ወሬ ትወዳለች ። በተለይ የፍቅር ወሬ ከሆነ አኑ ፍንሩ ነው የምትሰማው ። ልማድ ሆኖባት ነው እንጂ ፥ በፍቅረኞች መሐል ገብታ ተንኮል ለመሥራት አይደለም ። ከትዕግሥት ጋር በዩኒቨርስቲው የመኝታ ክፍል ውስጥ ተደራራቢ አልጋ ላይ ስለሚተኙና አብዛኛውን ጊዜ አብረው ስለሚያሳልፉ ፥ የአጭር ጊዜ ምስጢርም ቢሆን ሰርስራ ስለማወቅ ባለመቻሏ ከልቧ በሽቃለች ። ትዕግሥት ከአቤል ጋር የዐይን ፍቅር እንደ ጀመረች ከጠረጠረች እንኳ ወር ያህል ይሆነዋል...

“ በእውነት ዋና ነሽ ” ስትል ደገመች ማርታ ፥ “ እኔ ጓደኛዬ ነሽ ብዬ የሆዴን ሁሉ አጫውትሻለሁ ። አንቺ ግን ልብሽ አይያዝም ። ”

ትዕግሥት ተረበሸች ። “ ልብሽ አይያዝም ” የሚለው ቃል አስደነገጣት ።

“ እኔ ‘ኮ ደብቁሽ አይደለም ። ”

“ ደብቀሽኝ ነው እንጂ ! ኧረ ታዘብኩሽ ዋና ነሽ ” አለች ማርታ ፥ እንጀት በሚበላ አነጋገር ።

“ ማርታ ሙች መደበቁ አይደለም . . . አንዳንዴ መንገድ ላይ ስንገጣጠም . . . ያየኛል ። በቃ ”

የማርታ የወሬ አንቴናዎች ከመቼውም በላይ ነቁ ። ሕዋሳቶቿ ከትዕግሥት አፍ ሲወጣ ፥ ለመስማት ሲጓጉ ለከረሙለት ነገር ተቁነጠነጡ ።

“ እንዴት ማየት ? ዝም ብሎ ማየት ? ” ስትል አፋጠጠቻት ።

“ አዎ ፥ በቃ . . . እንዴት ልበልሽ ! ” አለች ትዕግሥት ፥ ሁኔታው ለገለጻ አስቸግሮአት ” . . . ዝም ብሎ ያየኝና ዐይን ለዐይን የተገጣጠምን እንደሆነ ተሸማቆ ዐይኑን ይሰብራል ” አለች ፥ የራሷን ደብቃ ።

ማርታ በልቧ ሣቀች ። ሴቶች አብዛኛውን ጊዜ ተወደድን እንጂ ወደድን እንደማይሉ ታውቃለች ። ልምዱ አላት ። ማርታና ትዕግሥትን አጋጣሚ በመኝታ ክፍል አገናኝቶ አቸው ፥ የትዕግሥት የቀለም ትምህርት ጉብዝና አስተሳሰራቸው እንጂ ጓደኞች ሊሆኑ የሚችሉ አልነበሩም ። በአስተዳደግና በአኗኗር ሁኔታ ብዙ ይለያያሉ ።

ፍቅር ለደብረ ዘይቷ ትዕግሥት እንግዳ ነገር ነው። ፍቅር ተደጋግሞ በተጀመረ ቁጥር አዲስ መሆኑ ባይቀርም ቅሉ ፥ ለመሐል አራዳ አደጓ ማርታ እንግዳ ነገር አልነበረም ። ቀን ከወንድ ጓደኛ ጋር መውጣት ፥ ማደር ፥ በተለያዩ የጫዋታ ቦታዎች ላይ መገኘት ፥ ከማርታ አፍ የማይጠፉ ጨዋታዎች ናቸው ። ትዕግሥትም እኒህን መሰይ የማርታ " ምስጢሮች " ሰታዳምጥ በመከረሚ ፥ በዚህ ዕለት " ልብሽ አይያዝም " ያለቻትን ለማስተባበል ስትል ፥ ደብቃ የቆየችውን የአቤልን ጉዳይ ለማውጣት ተገደደች ።

" ለመሆኑ ስንት ጊዜ ሆነው ? " አለች ማርታ ፥ ለጥናት የገለጠችውን ደብተር ጭራሹን ዘግታ ።

" ምኑ ? " አለች ትዕግሥት ፥ ጥያቄው ቢገባትም በአንዴ መመለሱ አስቸግሮአት ።

" ከአቤል ጋር በዐይን . . . ከጀመራችሁ ነዋ ? " አለ ቻት ድርቅ ብላ ።

ትዕግሥት የአቤል ስም ሲነሣ የባስ ድንግጥ አለች — ደስታ የተቀላቀለበት ድንጋጤ ።

" በግምት ስድስት ሳምንት ይሆነዋል " ካለች በኋላ ፥ ወዲያው ፥ " እኔ እኮ እሱ ስለሚያየኝ ነው እንጂ . . . " አለችና ብግዴለሽነት ዐይነት ትከሻዋን ነቀነቀች ።

" እ . . . ሺ ? " አለች ማርታ ፥ ጨዋታው በዚሁ እን ዳያልቅ በመሥጋት ። ትዕግሥት ትክ ብላ ከማየት በስተቀር ምንም አልተነፈሰችም ።

" አሥራ አንደኛ ክፍል እያለሁ አንድ መምህር ምን አለ መሰለሽ ? "

" ምን አለ ? " አለች ትዕግሥት ፥ ለመልሱ ብዙም ያልጓጓች በመምሰል ።

" መጀመሪያ ለክፍሉ ጥያቄ አቀረበ ። "
" ምን የሚል ? "
" ፍቅር የሚጀመረው ከየት ነው ? "
" ከየት ነው አላችሁ ታዲያ ? "
" እኔ ፥ ' ከአካባቢ ወይም ከአቅራቢያ ' ብዬ መለስኩ ።

ሌሎችም የመሰላቸውን መለሱ ። በመጨረሻ መምህሩ ራሱ ' ፍቅር የሚጀምረው ከዐይን ነው ' ብሎ ገላገለን ። "

ትዕግሥት ነገሩ ቢከረከራትም አልጣቀችም ። ማርታም አልረከችም ። ከትዕግሥት አፍ መስማት የፈለገችው ሁሉ ቀድማ የምታውቀው ሆኖ ስላገኘችው ፥ አዲስ ምስጢር ለመ ሠርሠር ስልተው የቆሙት ሕዋሳቶቿ ሳይረዱ ቀሩ ።

" አይ አንቺ ! " አለቻት ቆይታ ቆይታ ።
" እንዴት ? "
" እንዲሁ ነዋ ! "

ትዕግሥት በመቅለስለስ ዐይነት ትከሻዋን ነቀነቀች ።

ምዕራፍ ሦስት

አቤል ከፍልስፍና መምህሩ የተቀበለውን የጥናት ጽሑፍ ሲሸሽው ሰንብቶ፡በአራተኛው ቀን የግዱን አነሣው ። አልጋው ላይ ጋደም እንዳለ ነበር — ለማንበብ የፈለገው ። ከሰ የሚጠጣ ይመስል ፊቱን አጨማዶ ገለጠው ።የመጀመሪያውን ገጽ ሳያነብ እያገላበጠ ከመሐል ደረሰ ። እንደ ገና ወደ ኋላ ተመለሰ ። የራሱ የእጅ ጽሕፈት አስጠላው ።

‘ ኤጭ ! ’ አለ ፡ በመሰላቸት ድምፅ ። ‘ አሁን ምኑን ነው የማሻሽለው ? የቻልኩትን ያህል ሠርቻለሁ ፡ በቃ ! ’

ገና ሳያነበው ፡ የሚሻሻል ነገር የለበትም ብሎ ወሰነ ። እጆቹ ሳይታዘዙ የጥናት ጽሑፉን ወረቀት ከደኑ ።

‘ ምን ይመጣብኛል ? ’ ሲል አሰበ ። እንደ ገና ባልሠራው ተሰቀል የሚለኝ የለ ። ያው ወድቆ መባረር ነው ። ይህ ደግሞ በእኔ አልተጀመረ ። ለምን ራሴን አስጨንቀዋለሁ ? ’

የናታን በድንገት በሐሳቡ መጥተው ድቅን አሉበት ። ወረቀቱን ተቀብሏቸው ሲወጣ የተናገሩት ቃላት ታወሰው ።

“ ሐሳብ ውስጥ ገብተህ ወይም ተቻኩለህ ይሆናል እንጂ ፡ አንተ እንዲህ ዐይነት ሥራ እንደማትሠራ እተ ማመ ናለሁ ። ”

“ ዕዳ እኮ ነው ” አለ በሐሳቡ ። ‘ እሳቸው ደግሞ ለምን የሰው ችግር አይገባቸውም ? ፍቅር ወጥመድ ውስጥ ለገባ ተማሪ ጥናትና ሥራ ምንኛ እንደሚያስጠሉት ለምን አይረዱ ልኝም ? . . . ያውም አቅፎ ወይም ስም ወይም ተዳርቶ ማስ ከን በማይቻል በዐይን ፍቅር ለተለከፈ ተማሪ ! ነገር የጠፋው ቀድሞ ነው ። ትምህርት አስቀምጦ ፍቅር የተጀመረ ዕለት !’

ማፍቀር በአንድ አጋጣሚ የሚከሠት የሕያውነት ነጸብ ራቅ ሳይሆን ራሱ ሥራዬ ብሎ ጎትቶ ያመጣው ይመስል ፡ ገና የመጀመሪያ ዕለት ትዕግሥት ላይ ያረፉት ወይኖቹን በልቡ

ረገማቸው ። ዕለቱ ፣ ያ የተረገመ ይሁን የተቀደሰ ያልገባው ዕለት ፣ በወይን ሕሊናው መጣበት ...

ጥቅምት 14 ቀን ፈጽሞ የማትረሳ ፣ በአቤል አዕምሮ የተቀረፀች ዕለት ናት ። በዩኒቨርስቲዉ ውስጥ የመጀመሪያ ዓመት ተማሪዎች የሚመዘገቡበት ዕለት ነበር ። ተመዝጋቢዎቹ ለዩኒቨርስቲው አዲስ በመሆናቸው ፣ በአዲስ ስሜት ፊታቸው በርቶ ምዝገባው በሚካሄድበት መስኮት በኩል ሥርዓት ባጣ ሁኔታ ተሠልፈዋል ።

አቤል ለማል ጉዳዩ ምዝገባ ክፍል ደርሶ ሲመለስ ፣ ከተሠለፉት መሐል ከአንዲት ኮረዳ ጋር ዐይን ለዓይን ተገጣጠሙ ። ሁለቱም በቅጽበት ዐይናቸውን ሰበሩ ። አያውቃትም ፤ አታውቀውም ። ለጊዜው ለማያውቃት ልጅ መደንገጡ አላስገረመውም ። ጥቂት ወደፊቱ ከተራመደ በኋላ ፣ አስልቶ ዘወር ብሎ ተመለከታት ።

ጠይም ናት ፤ ካውያ ያልነካው ጸጉር ከማጅራቷም ባያልፍ ለማበጠር የሚያስቸግር ዐይነት አይደለም ። ቁመቷ አጭር ነው ፤ አለባበሷ እንደ ነገሩ ይመስላል ፤ ገና ሲያያት አጠገቧ ካሉት ልጃገረዶች ጋር በሆነ ጨዋታ ትሣሣቅ ነበር ። ስትሥቅ ጉንጮቿ ስርጉድ ይላሉ ። በፈገግታ ጊዜ የሚሰረጐዱ ጉንጮች አቤል ከልጅነቱ ጀምሮ ይወዳል ።

ያያት ዕለት ፣ ያለ ምንም ሐሳብ ውስጥ ማታ መኝታው ላይ ወረፍ ሲል በሰመመን አጭር ፣ ወይም ልጅ የሚሰረጐዱ ጉንጮቿን እያሳየች ልታጫውተው ከተፍ አለች ። ያለምንም ማመንታት ተቀበላት ። ቀን ያየውን ቁመናዋንና አለባበሷን በልቡ ደግሞ አደነቀላት ። አንሶላውን ተኩናንበ ፣ ዐይኑን ጨፍኖ ስትሥቅ በሰመመን ተመለከታት ። "እየሣቀች የጉንጮቿን መስርጐድ በማሳየት ብታስከፍል ዐይኑን የሚያሽ ያለ አይመስለኝም " ሲል በሐሳቡ ደመደመ ። ልቡ ውስጥ ገብታ እንድትዝናና ፣ እንድትጫወት ፣ እንድትቦርቅ ፣ እንድትተኛ እንድትነሣ ፣ እንደ ልቧ እንድትሆን ፈቀደላት ።

ትዕግሥት ከዚያን ዕለት ጀምሮ በተፈቀደላት መሠረት ልቡ ውስጥ ገብታ ፣ እግሮቿን አኮራምታ ተቀመጠች ፤ ውላ ስታድር ተንፈራጣ ተቀመጠች ። ስታስልስ በጀርባዋ ጋደም አለች ። ስትከርም ጭራሹን ሐሳብዋን ጠቅልላ ተኛች ።

መጀመሪያ በአቤል ልብ ውስጥ ትምህርቱና ትዕግሥት ጸብ ሲፈጥሩ ፣ አቤል ዳኛ ሆኖ ፣ " ዕረፉና ተቀመጡ ፣ ስሁለታችሁም ይበቃል " አላቸው ። ጠባቸው እየከረረ መቀቶ ከፍተኛ ደረጃ ላይ ሲደርስ ፣ አቤል በትምህርቱ ፈረደና ትዕግሥትን አነገሣት . . .

' . . . ያን ዕለት ነው — ነገር የጠፋው ! ' አለ አቤል በልቡ ደጋግሞ ፣ በሐሳብ ወደ ኋላ ብዙ ከተጓዘ በኋላ ።

አንዳች ነገር የገፈተረው ይመስል ፣ ተፈናጥሮ ከመኝታው ላይ ወረደ ። ወዴት እንደሚሔድ ሳያስብ ነበር - የተነሣው ። ጫማውን አደረገና ክፍሉን ለቅቆ ወጣ ። ወዴትም ይሁን ! ሰው ወዳለበት - ትዕግሥትን ሊያይ ወደሚችልበት ። የሚነዘንዝ ሕሊናውን ለማሸነፍ ትዕግሥትን ማየት አለበት ። ከዚያ ዕለት ጀምሮ ብቸኝነቱን መሸሽ እሚችለው ትዕግሥት ላይ ዐይኑን በማሳረፍ ሆነ ።

ከመኝታ ክፍሉ ወጥቶ ደረጃውን ሲወርድ እስክንድር ማንደፍሮን አገኘው ።

" ታዲያስ አቤል ፣ ወዴት ነው ምትሔደው ? "

" እስከ መጻሕፍት ቤት ልድረስ ብዬ ነበር ። " እሱን ሲያይ በቅጽበት የመጣለት ሐሳብ ነበር ። በመቀጠልም ፣ " ያንን የጥናት ጽሑፍ መመህሩን ሳለማስቀየም ብዬ እንደ ገና ልሠራው ሞክርኩ ። ነገር ግን ገና ወረቀቱን ስገልጠው ያቅለሸልሸኛል አለው ።

" በርታ ፣ እንደ ምንም መወጣት ነው " አለ እስክንድር — ለማበረታታት ያህል ።

" እሱማ የት ይቀራል ! " አለ አቤል ፣ የውስጥ ስሜቱን ለመግለጽ በሚሞክር የደከመ አነጋገር ።

" በል እንግዲህ " ብሎት እስክንድር ሽቅብ ደረጃውን ወጣ ። አቤልም ቁልቁል እየወረደ የእስክንድርን አረማመድ ዘወር ብሎ ተመለከተ ። ሁለት ሁለቱን ደረጃዎች ነበር — በአንድ እርምጃ የሚወጣቸው ።

አቤል በማያስደንቀው ነገር በመደነቅ ትክ ብሎ ተመለከተው ።

ከራሱ ጋር አወዳድሮት ነበር ያደነቀው ። አቤል ከጥቂት ሳምንታት ወዲህ የሥራ ፍላጎቱ ላልቶ ፣ የወጣትነት ስሜቱ በሆነ ነገር በርዶ ፣ ሲራመድ እንኳ እንደ ጎታታ ሽማግሌ ቀስ ብሎ ነበር የሚሔደው ፣ የመሰላቸት ዐይነት !

በዚህ አረማመድ ወደ መጻሕፍት ቤት አመራ ። ዋናው መጻሕፍት ቤት ለመድረስ አጭር መንገድ እያለለት በጀርባ በኩል ለመዞር በዙሪያ ጥምጥም መንገድ ሔደ ። በዋርካው በኩል ለማለፍ ፈልጎ ነበር ።

ቀስ ብሎ የዋርካውን አካባቢ ማተረ ። ትዕግሥትና ማርታ እዚያ አልነበሩም ። ዋርካውን ባየ ቁጥር አንድ ነገር ትዝ ይለዋል ። አሁንም በአግሩ ወደ ፊት እየተራመደ በሐሳቡ ብዙ ዓመት ወደ ኋላው ተጓዘ . . .

በጎንደር ከተማ ውስጥ ነዋሪዎቹ እንደ ጣኦት የሚያመልኩበት አንድ ግዙፍ ዋርካ ነበር ። አቤል የአንደኛ ደረጃ ትምህርት ቤት ተማሪ በነበረበት ጊዜ ከመኖሪያ ቤቱ የሚመላለሰው በዋርካው በኩል ነበር ። ማታ ከትምህርት ቤቱ ሲመለስ ፣ አብዛኛውን ጊዜ ሁለት ወጣት ፍቅረኞች በዋርካው አካባቢ ይመለከት ነበር ። ሰዓት ጠብቀው ነው የሚገናኙት ። ብዙውን ጊዜ ወንድየው ቀድሞ ስለሚመጣ እየተንጎራደደ ይጠብቃታል ። መምጣቷን ገና ከሩቅ ሲመለከት ፣ ፊቱ በርቶ ጥርሶቹ ብልጭ ይላሉ ። እሷም አጠገቡ ስትደርስ የመትለስለስ ፈገግታ ታሳየዋለች ።

ደብተሯን ይቀበላትና ከንፈሯን ይስማታል ። ተታቅፈው በቀስታ ርምጃ መራመድ ይቀጥላሉ ።

አቤል ያኔ ገና ልጅ ቢሆንም ፣ ሁኔታቸው ስለሚያስደስተው ፣ ሥራዬ ብሎ በደስታ ይከታተላቸው ነበር ። ከትምህርት ቤት ሲወጣ እንደ መክሰስ የሚናፍቀው እነሱን ማየት ነበር ። ምናልባት ዋርካው አካባቢ ቀድሞ ከደረሰ እንኳ እስኪመጡ ድረስ ተደብቆ ይጠብቃቸዋል ። ቆዳው ሞኝ ቢመስልም ውስጡ ብልጣ ብልጥ ስለ ነበር ፣ እነሱን ለማየት እንደ ሚከታተላቸው እንዳያውቁበት ይጠነቀቅ ነበር ። በዝግታ በሚራመድበት ጊዜም ራቅ ብሎ የሚከተላቸው ፣ ራሱን እንደ ተራ መንገደኛ ወይም በየመንገዱ እየተጫወተ እንደሚሔድ ልጅ አስመስሎ ነበር ። እየቆየ ሲመጣ ግን ፣ እነሱም ሳይ

ነቁበት አልቀሩም ። ሆኖም አቤል ብቻ ሳይሆን በፍቅራቸው ሁኔታ የሚደነቁ ብዙ ተመልካቾች እንዳሏቸው ስለሚገምቱ ደንታም አይሰጣቸውም ነበር ። ወንድየው ያማሩ ልብሶች እየለበሰ በተወሰነው ሰዓት ከዋርካው አካባቢ ከመምጣቱ በቀር ምን ሥራ እንዳለው አይታወቅም ። እሷ ግን የሁለተኛ ደረጃ ትምህርት ቤት ተማሪ ነበረች ።

ጨዋታቸው አለማለቁ ተመልካቾቻቸውን ሁሉ ያስገር መዋል ። ተገናኝተው ከተሳሳሙ በኋላ በፋሲል ግንብ በኩል አድርገው በኤሊ አረማመድ ረዥም መንገድ ይጓዛሉ ። በዚህ ሁሉ ጊዜ በየቀኑ ወሬ አያልቅባቸውም ። ጨዋታቸው ይብስ የሚጐላው መለያያቸው ቦታ ሲደርሱ ነበር ። ከሦስት ጊዜ ያላነሰ ይሰነባበታሉ ። ጨዋታቸውን ደምድመው ለመለያየት ከተሳሳሙ በኋላ ፣ በመጨባበጥ ዐይነት እጅ ለእጅ ተያይዘው አዲስ ጨዋታ ይቀጥላሉ ። ደሞ እንደ ገና ይሳሳማሉ ።

“ እስኪ መታወቂያ ” የሚል የጥበቃ ጓድ ድምፅ አቤልን ከሐሳብ ጉዞው መለሰው ። ቤተ መጻሕፍቱ በር ላይ ደርሶ ነበር ። መታወቂያውን አውጥቶ አሳየና ወደ ውስጥ ገባ ። በቀጥታ የፍልስፍና መጻሕፍት ወደ ተደረደሩበት ረድፍ እያመራ ፣ ‘ የታደሉ ናቸው ’ አለ በልቡ ፣ ሁለቱን ፍቅረኞች በማስታወስ ። ‘ እሱ የሷን ሰውነት እሷም የሱን ሰውነት መዳሰስ በመቻላቸው ፣ የልባቸውን አውጥተው መጫወት በመቻላቸው ፣ የፍቅርን እስትንፋስ መተንፈስ በመቻላቸው በእርግጥ የታደሉ ናቸው ። ሳይነጣጣሉ ፣ ሳይፈራሩ ፣ የፍቅርን ቃጠሎ በጋራ በመቀበላቸው የታደሉ ናቸው ። ’

ዐይኖቹ መጻሕፍት መምረጣቸው አላቋረጠም ። ነገር ግን ፣ ሐሳቡ ፈጽሞ መመለስ ስላልቻለ ፣ ትርጉም የለሽ ተራ ፈደላት ነበር — የሚመለከተው ።

‘ ምን ይመስለው ? ’ አለ ፣ ‘ ወንድየው ምን ይመስለው ? ዐይኖቹ ተርበው ልቡ እየነጠረ መምጣቷን ሲጠበባት ፣ እሷም መንገድ ርቆባት በልቧም በእግሯም ከንፋ ስትደርስለት ፣ ዋርካው ሥር ሲገናኙ ፣ ዕቅፍ አድርጎ ሲስማት ምን ይመስለው ? ምን ይሰማው ? መታደል ነው ። መታደል ! . . . ’

በደመ-ነፍስ ከመደርደሪያው ላይ አንድ መጽሐፍ አወ ረደ ። ወይኑን ስለሳበው ብቻ ነበር ። ዝም ብሎ እያገላበጠው ከራሱ ጋር ንትርኩን ቀጠለ ።

‘ እኔስ ይህን ማድረግ የማልችለው ለምንድን ነው ? ’ ሲል ራሱን ጠየቀ ። ‘ ትዕግሥትን አቅፎ መሳም ፣ ከትዕ ግሥት ጋር የልቤን መጫወት ፣ ይህን ማድረግ የማልችለው ለምንድነው ? . . . ’

ትዕግሥት በፈገግታ ጉንጮቿን እየሰረነደች መጥታ ከፊቱ ቆማ ፣ “ ፈሪ ስለሆንክ ነዋ ! ጀርጃራ!” የምትለው መስለው ።

‘ ታዲያ የምወዳትን ከፈራሁማ የልቤን ለማን ልና ገረው ነው? . . . ’

ምዕራፍ አራት

የሥራ ክፍላቸው በር ሲንኳኳ ዮናታን ካቀረቀሩበት መጽሐፍ ቀና ብለው ፣ “ አቤት ! ይግቡ ” አሉ ።

አስክንድር ማንደፍሮ ፣ ከልብ ያልሆነ ፈገግታ እያሳየ ገባ ። የበሩ ኳኳታ ከትኩስ ምርምር ላይ ቢያባንናቸውም ቅሱ ፣ የመጣው ሰው አስክንድር መሆኑን ባስተዋሉ ጊዜ ዮናታን ደስ አላቸው ።

የማንበቢያ መነጽራቸውን እያወለቁ ፣ “ ተቀመጥ ፣ አስክንድር ” በማለት መቀመጫውን አመለከቱት ።

“ እህስ ? ጥናት እንዴት ይዞሃል ? ”
“ እየታገልኩ ነው ። ”

“ ምን አስበሃል ? ትምህርቱን ትቀጥልበታለህ ? ወይስ . . . ”

ስመጀመሪያ ዲግሪ የመጨረሻ ዓመት ተማሪ መሆኑን በሚመለከት ያቀረቡለት ጥያቄ ነበር ።

“ ገና አላሰብኩትም ” አለ አስክንድር ፣ “ ደግሞ ይህ ጉዳይ ላይ ውጤቱ ወሳኝነት ይኖረዋል ።”

“ አዎ ” አሉ ዮናታን ፣ ራሳቸውን እየነቀነቁ ። “ በርትተህ ከሠራህ ጥሩ ውጤት ታመጣለህ ። ”

የአስክንድር መልስ ፈገግታ ነበር ። ጥቂት ሴኮንዶች በዚ ምታ ከቆዩ በኋላ ፣ “ አቤል ጓደኛህ ነውን ? ” ሲሉ ጠየቁት ። ሌላው ሁሉ ዝብዝብ ፣ ዮናታን ለመንደርደሪያ ያህል ያቀረቡት ነበር እንጂ ፣ አስክንድርን ከክፍላቸው ድረስ ያስጠሩት ለዚህ አርዕስት-ጉዳይ ነበር ።

አስክንድር ወዲያውኑ ጉዳዩ ገባው ። በመጀመሪያ ዮናታን ያስጠሩት በእጃቸው ስላለው የጥናት ጽሑፍ ጉዳይ

ሊያነጋግሩት መስሱት ነበር ። አሁን ግን የተፈለገበትን ነገር ጠፈጠረ ።

“ አዎ ፡ አንድ ክፍል ውስጥ ነው የምንተኛው ። አብ ዛኛውን ጊዜም አብረን እናጠናለን ” ሲል መለሰ ።

“ አሃ ! ደኅና . . . እንዴት ነው ? በቅርቡ የምታውቀው የደረሰበት ችግር አለ?” ጥያቄው ቢገባውም ፡ እስክን ድር ሀሳባቸውን የተረዳላቸው ለመምሰል አልፈለገም ።

“ እንዴት ማለት? ” ሲል ጠየቃቸው ።

“ ማ . . . ማለቴ ፡ መንፈሱን የሚረብሽው ወይም የሚያ በሳጨው በቅርብ የደረሰበት አጋጣሚ እንዳለ ? ”

“ እኔ እንደ ገባኝ አንዲት ልጅ ያፈቀረ ይመስለኛል ” አላቸው ነገሩን ፍርጥርጥ አድርጎ ።

ዮናታን እንዳች ውጤት ያገኙ ይመስል መላ ሰውነታ ቸው ነቃ ። ፊታቸው ላይ ያልተንጸባረቀ ውስጣዊ ፈገግታ ፈገግ አሉ ።

“ እህ ! እህ ! ” እያሉ ራሳቸውን ነቀነቁ ።

“ ግን ደግሞ እንደ ገመትኩት ” ሲል ቀጠለ - እስክን ድር ። „ እኔ እንደ ገመትኩት ፍቅሩ ከዐይን አላለፈም ። ”

“ እንዴት ማለት ? ”

“ ከልጅቷ ጋር መነጋገር ቀርቶ ፡ ሰላምታ እንኳ ተሰጣ ጥተው አያውቁም ። ” በግምት አስመስሎ አቀረበው እንጂ በትክክል የደረሰበትን ነበር የተናገረው ። ከዐይኑ ወዲያ ምን ማስረጃ ያስፈልጋል ? . . . እስክንድር ለአቤል የመኝታ ክፍል ጓደኛው እንደ መሆኑ መጠን የቀን ተቀን ተግባሩን ተከታትሎ ማጥናት ለሱ ከባድ አልነበረም ።

ዮናታን ማንኛውንም መረጃ በእጃቸው ያገቡ ያህል ገጽታቸው በርቆ ወደ ኋላቸው ተለጥጠው ተቀመጡ ። እስክ ንድርን ያስጠሩት ፤ ለአቤል ችግር መጠነኛ መንደርደሪያ ይሰጠኛል ብለው ነበር ። ስለ አቤል ከጠበቁት በላይ የሚ ያውቅ ሆኖ በማግኘታቸው ደስ አላቸው ።

“ ታዲያ ስለ ሁኔታው ከአቤል ጋር ተወያይታችሁ ታውቃላችሁ ? ”

“ እዩዩ ! ” አለ እስክንድር ፡ ራሱን እየነቀነቀ ። “ እንኳን መወያየት ቀርቶ ፡ ገና የነገሩ ጫፍ ሲነካበት ፊቴ ይለዋወጣል ። ለማንም ስለዚህ ጉዳይ የሚያወራ አይመስለ ኝም ። ምክንያቱም ፡ በአካባቢው መቼም ከእኔ በላይ የሚቀ ርበው የለም ። ”

ዮናታን ዝም አሉ ፤ በልባቸው የዚህ ምክንያት ምን ሊሆን እንደሚችል እያብሰለሱ ነበር ። እስክንድር ቀጠለ ፡—

“ እንዲያውም የጎዳው ፡ ጉዳዩን ለብቻው መያዙ ይመስ ለኛል ። ከፍተኛ ጭንቀት ነው ያተረፈው ። ከእኛ ከጓደኞቹ ጋር ቢወያይበት ኖሮ ፡ ምናልባት ጭንቀቱ ይቀንስለት ነበር ” አለ የራሱን ግምት በመጨመር ።

እስክንድር ይህን ተናግሮ እንዳበቃ ፡ የዮናታንን ዐይን ተመለከተ ። ከርሳቸው ሐሳብ ወይም ጥያቄ ይጠብቅ ነበር ። ዮናታን ግን ፡ በአካል እስክንድር አጠገብ ቢሆኑም ቅሉ ፡ በሐሳብ ርቀው ሔደው ነበር ። በእሳቸው አስተሳሰብ የዐይን ፍቅር ቀላል ጉዳይ አይደለም ። የዐይን ፍቅር ሲነሣ ምን ጊዜም ትዝ የሚላቸው አሳዛኙ ካርል ነው ። ስለዚህ ሰዉ ታሪክ ያጫወተቻቸው ባለቤታቸው ሞኒካ ናት ። አሁንም እስክንድርን አጠገባቸውእንዳስቀመጡ በሐሳባቸው ከታሪኩ ትውስት ውስጥ ሰምጠው ነበር ።

በዘመነ ፋሺዝም በጀርመን ኮንስንትሬሽን ካምፕ ታጉ ረው የሂትለርን በትር ከቀመሱት ሰዎች መሐል አንዱ ፡ የሞ ኒካ አባት ናቸው ። አባቷ ፡ ካርል ስለሚባል ወጣት ያወጓት ነገር ነበር ። እሳቸው ታሪኩን የሚያወሩት ምስኪኑ ካርል እያሉ ነው ። ሞኒካም ይህንን ጨዋታ ለዮናታን አውርታላ ቸዋለች ።

ካርል ፡ ከሞኒካ አባት ጋር አንድ ክፍል ውስጥ ነበር የታ ጎረው ። በፀረ - ፋሺዝም እንቅስቃሴው በጣም የታወቀ ወጣት ነበር ። በፋሽስቶች እጅ ያልቀመሰው ዐይነት ሥቃይ የለም ። ከዚያ በላይ በአካዳሚክ ሕይወቱ በጣም የተደነቀ ነበር ። ነገሮችን በቀላሉ ይረዳል ። ሁኔታዎችን በማነጻጸር ረገድ

ፈጣን ነው ። አንዴ ዲስኩር ከጀመረ አድማጮቹን አፍ አስከ ፍቶ ይውላል ። ነገር ግን ብዙ ጊዜ አይናገርም ። በአምነቱ ከብረት የጠነከረ ዲሲፕሊን ነበረው ።

ይህ ወጣት ታጋይ በኮንስንትሬሽን ካምፕ ቆይታው ጊዜ ፡ ድንገት አንዲት ሴት ይወዳል ። የሚያሳዝነው ይህች የወደዳት ሴት የአንድ ፋሺስት ጂኔራል ሚስት መሆኗ ነው ። በሩቅ ከማየት በቀር ቀርቦ ለማነጋገር ዕድል አልነበረውም ። ሴትየዋ እዚያ ግቢ ውስጥ የምትመጣው የጂኔራሉ ሚስት በመሆኗ ፡ አስረኞቹን መትብፕት እንደ መዝናኛዋ አድርጋ ነው ። አብዛኛውን ጊዜ ምሽት ሲቃረብ ወደ ካምፕ ብቅ ብላ ፡ በሥቃይ የሚማቅቁ አስረኞችን በማየት ተዝናንታ ትመለሳለች ። ምስኪኑ ካርል ዐይኑ ውስጥ የሴትየዋ ውበት ገብቶ እንቅልፍ እየነሣው ይመጣል ። መምጫዋን ሰዓት ጠብቆ ያያታል ። እሷ ግን ህልውናውንም አታውቅለትም ።

ሁኔታው እያደገ ይሔድና ፡ ለካርል ድብቅ የውስጥ ሕመም ይሆንበታል ። ለማንም ሳይናገር ብቻውን ውስጥ ውስጡን ይማቅቃል ። የሞኒካ አባት ለካርል ቅርቡ ስለ ነበሩ ፡ ነገሩን በመከታተል ቀስ ብለው ደረሱበት ። ሴትየዋን ያላየ ዕለት የሚሰማውን አሳዛኝ ስሜት አጠኑ ። ነገር ግን ፡ ምንም ሊረዱት አልቻሉም ። ከምስኪኑ ካርል አፍ የተገ ነዘቡት ነገር ቢኖር ፡ የሴት ውበት ሲማርከው የመጀመሪያ ጊዜው መሆኑን ነው ። የመጀመሪያ የፍቅር ዐይኑ በማይሆን ቦታ መገለጡና በአንጉል ሴት ላይማረፉ ነበር የሚያሳዝነው ።

ቀስ በቀስ ነገሩ ተዛምቶ ፡ በቅርቡ የነበሩት አስረኞች ጆሮ ውስጥ ገባ ። የፋሺስት ጂኔራል ሚስት በመውደዱ ፡ አስረኞች ሁሉ ካርልን አክ — እንትፍ አሉት ። ይህ መገለል በምስኪኑ ካርል ላይ የባሰ ጭንቀትና ብቸኝነት አሳደረ በት ። በመጨረሻም አንድ ሌሊት ራሱን ገድሎ ተገኘ . . .

“ እሺ ፡ ከዚያ . . . ” አሉ ዮናታን ፡ በድንገት ከትው ስታቸው እንደ ተመለሱ ።

አስክንድር ግር አለው ። ከቀን ሕልማቸው ሲባንኑ ፡ እን ዲያው የተነፈሱት ቃል ነው እንጂ ፡ አስክንድር መቀጠል ያለበት ምንም የተያያዘ ነገር አልነበረም ። እናም ከደካማ ፈገግታ በቀር ምንም አልመለሰም ።

“ እባክህ በዘዴ እየቀረብክ አጫውተው” አሉ ፡ የአባ ትነት ቃና ባለው አነጋገር ። “ አሁን ባለው ሁኔታ ላይ ብቸኝ ነት ከተጨመረበት መጥፎ ደረጃ ላይ ይደርሳል ። እና እባክህ ብቸኝነት እንዳይሰማው ለማድረግ ሞክር ። ”

“ እሺ ” ብሎ አስክንድር ከተቀመጠበት ተነሣ ። ክፍ ሉን ልቅቆ ሊወጣ ሲልም ፡ ዮናታን በባለ አደራነት ስሜት አጥብቀው ጨብጠው ነቀነቁት ።

‘ የወይን ፍቅር የዋዛ በሽታ አይደለም ’ አሉ ዮናታን ፡ ራሳቸው ለራሳቸው ። ‘ አቤልን ከዚህ ሕመም ለማዳን ምን መደረግ አለበት ? ’ የተለያየ የመፍትሔ ሐሳብ በጭንቅላታ ቸው ውስጥ መጣ ። ለጥቂት ደቂቃ ያህል ወደ ኋላቸው ተለ ጥጠው ተቀመጡ ፤ መነጽራቸውን መልሰው ዐይናቸው ላይ አደረጉ ።

ወረቀቶቻቸው ፡ ጠረጴዛው ላይ እንደ ተበታተኑ ጥለዋ ቸው ከክፍላቸው ወጡ ። ወደ አቶ መዓምር ክፍል ነበር የሄዱት ። አቶ መዓምር ለዮናታን ከሥራ ጓደኝነታቸውም ሌላ የቅርብ ጓደኛቸው ናቸው ።

ሰላምታ ተሰዋውጠው እንደ ተቀመጡ ዮናታን ያለም ንም መንደርደሪያ በቀጥታ ወደ መጡበት ጉዳይ አመሩ ።

“ እባክህ አንድ ተማሪዬ ስለ ታመመ ፡ በምን መንገድ ልንረዳው እንደምንችል እንድታማክረኝ ነበር ”

“ ማ የሚባል ? ”

“ አቤል ! አቤል ፤ ታስታውሰዋለህ ? ”

“ አ ! አዎ አስታውሰዋለሁ ፤ ያ ጎበዙ ልጅ አይደለም ?” አሉ አቶ መዓምር ። ከአንድ ዓመት በፊት ሁለት ተከታታይ ኮርሶች አስተምረውት ነበር ። “ አሁን ታዲያ ምን ነካው?” በማለት ጠየቁ ።

“ አንዲት ልጅ በዐይኑ ወዷል የሚል መረጃ ነው ያገ ኘሁት” አሉ ዮናታን ፡ ከአቀማመጣቸው ለጠዋ ብለው ።

“ ታዲያ ይሄ ሕመም ነው ወይስ ፍቅር ?” አቶ መዓምር ጉዳዩን ቀለል አድርገው በመመልከት ዐይነት ፈገግታ ፈገግ አሉ ። የዮናታን ግንባር ግን ፈጽሞ አልተፈታም ።

“ ሕመም ነው እንጂ ! ከባድ ሕመም ። ”

“ ማለቴ’ኮ ፣ ” አሉ አቶ መዓምር ፣ ከዮናታን ፊት ላይ ፈገግታ ባጡ ጊዜ ሽምቅቅ ብለው ነገሩን በማስተባበል ዓይነት ፣ “ ማለቴ ፣ ይሄ የተፈጥሮ ጉዳይ ነው ፤ ሁላችንም ብን ሆን በዐይናችን ሳናፈቅር አላለፍንም ። እንዲያውም ከራሴ ልምድ ብነግ ተዋውቄ ካፈቀርኳቸው ይልቅ በዐይኔ ያፈቀ ርኳቸው በቁጥር ይበዛሉ ። ”

“ ለነገሩማ ፍቅር የሚጀምረው በዐይን ነው ” በማ ለት ዮናታንም ፈገግ አሉ ።

“ ታዲያስ ፣ አሁን እኮ ወደኔው መጡ ” አሉ አቶ መዓምር ፣ የዮናታን ፈገግታ ለበለጠ ጨዋታ ጋብዟቸው ። “ ፍቅር ጤንነት ነው ። በኔ ግምት ሕመም ወይም በሽታ የሚሆነው ጥላቻ ነው ። ዐይን ደግሞ ምን ጊዜም እንዲያፈ ቅር ያስፈልጋል ። ይህ ራሱ የሕይወት ቅመም ነው ። መጥፎ የሚሆነው ዐይን መጥላት ሲጀምር ነው ። ዐይን ተጨፍኖ አይኬድ ነገር ! ”

ዮናታን ውይይቱ ወዴ ቀልድ እንዳዘነበለ ወይም ደግሞ መልኩን እንደ ለወጠ ተሰማቸው ። እሳቸው አክብደው ያመጡት የአቤል ጉዳይ ፣ ለአቶ መዓምር ለምን ቀልሉ እንደ ታያቸው ዮናታን ሊገባቸው አልቻለም ። ‘ አቀራረቡ ይሆን ? ’ ሲሉ በልባቸው አሰቡ ።

“ የአቤልን የዐይን ፍቅር ግን ፣ እንዲህ አቅልለን እናየ ውም ” አሉ እንደ ገና ኮስተር ብለው ፣ “ በደረጃ እኛ ከም ንለው ብዙ ይለያል ። እንዳጠናሁት ከሆነ ፣ ትምህርቱን በሚገባ መከታተል አልቻለም ። ግድ የለሽነትን ፣ ስልቹነትን እያሳየ ነው ። አልፎ አልፎም ከገለጻ ክፍል ይቀራል ። ቀድሞ አቤልን የምታስታውሰው ከሆነ ግን ፣ እንዲህ ዐይነት ተማሪ አልነበረም ። እና መፍትሔ ካልተፈለገለት መጥፎ ሁኔታ ላይ ነው የሚገኘው ” አሉና ፣ የካርልን ታሪክ ሊያጫውቷ ቸው ምላሳቸው ላይ ካደረሱ በኋላ መልሱት ።

“ እንደ ምንም ይችን ዓመት ሊጨርስ አይችልም ማለት ነው? ” አሉ አቶ መዓምር ። በዩኒቨርስቲው ውስጥ በታሪክ መምህርነት ብዙ ዓመት ስላገለገሉ ፣ የአቤል ዐይነት ችግር በተማሪዎች ዘንድ መከሠት ፣ ለእሳቸው አዲስ ነገር አልነበረም ። እንዲያውም ከጊዜ ብዛት እንዲሰለቹ አድርጓቸ ዋል ። ፈተና ሲደርስ መታመም ፣ ቅጡን ባጣ የጥናት ብዛት መቀወስ ፣ በጭንቀት ብዛት ማበድ ፣ በፍቅር ተጠምዶ ከትም ህርት ተዘናግቶ መባረር ፣ ለዩኒቨርስቲው እንግዳ በመሆን የጎበዝ ተማሪዎች ተደናግሮ መውደቅ ፣ ይህንና ይህን የመሳ ሰሉት ሁኔታዎች በደረጃ ይለያዩ እንጂ ፣ በየዓመቱ በዩኒቨርስ ቲው ውስጥ ሳይከሠቱ አያልፉም ። አሁንም ዮናታንን እጅግ ያሳሰባቸው ጉዳይ ፣ አቶ መዓምርን ምንም ያህል አልኮረ ኮራቸውም ።

“ መጨረሱንማ ሊጨርስ ይችል ይሆናል ። ግን የሚያ ስፈልገው ጨርሶ መውጣቱ ብቻ ነው እንዴ ? ” አሉ ዮናታን ፣ ቁጣ ባዘለ ድምፅ ።

“ ማለቴ ፣ ትምህርቱን ጨርሶ ሥራ ላይ ከዋለ ፣ ራሱን በማዝናናት አሁን ካለበት ሁኔታ ነጻ ሊወጣ ይችላል ። ”

“ እኔ ግን በዚህ መልክ አልመለከተውም ” አሉ ዮና ታን ። “ አቤልን ዲግሪ አስይዘን ከዩኒቨርስቲ ማባረር ሳይ ሆን ፣ ታላቅ ምሁር የማድረግ ኃላፊነት አለብን ። ለዚህ ብቃት ያለው ልጅ ነው ። ደግሞም አሁን ባለበት ሁኔታ ትምህርቱንም ሳይጨርስ ይችላል ። ”

“ እንግዲህ ለሥነ ልቡና ጥናት በሳል ለሆኑቱ እናማክራ ቸዋ ! ” አሉ አቶ መዓምር ፣ ነገሩን ለማሳጠር ያህል ።

“ ለአካዳሚክ ኮሚሽኑም አስታውቀን ፣ አንድ መፍትሔ ይፈለግለት እንጂ ! ” አሉ ዮናታን ።

ምዕራፍ አምስት

ከምሽቱ ሦስት ሰዓት አካባቢ ይሆናል ። ማርታ ገና ከውጭ አልገባችም ። ትዕግሥትና ሁለት የመኝታ ክፍል ጓደኞች አልጋቸው ላይ ጋደም ብለው ፤ ከመጀመሪያ ዓመት ኮርስ አንዱ የሆነውን የኢትዮጵያ ታሪክ እያጠኑ ይጠያየቃሉ ።

የመኝታ ክፍላቸው በር ሳይንኳኳ ተከፈተ ። ቤተል ሔም አስባድ አንገቷን ብቻ ወደ ውስጥ ብቅ አድርጋ ተመለከተች ።

"አ ቤተልሔም ፡ ግቢ" አሏት ሦስቱም በአንድ ድምፅ ።

" ማርታ አልመጣችም እንዴ ? " ስትል ጠየቀች ።

" ግቢ ፡ ትመጣለች " አሏት ደግመው ። ወደ ውስጥ ገብታ ትዕግሥት አልጋ ላይ ከማርጌ ተቀመጠች ።

" ምነው ቆየች ፡ ተሎ እመጣለሁ ብላኝ ነበር ? " ካለች በኋላ ፡ ቤተ ልሔም ሰዓቷን አየችና ፡ "አንቺ ፡ ሦስት ሰዓት ከሩብ ሆኗል " ኮ ! ለመሆኑ ብትመጣስ ዘበኞቹ ያስገቧታል ብለሽ ነው ?" አለች ፡ ተስፋ በቆረጠ አነጋገር ።

" ከመጣችስ ያስገቧታል ፡ ልጅትኮ ማርታ ነች " አለች ትዕግሥት ፡በቀልድ ዐይነት -የማርታን ቅልጥፍና ለመግለጽ ። በርግጥም ማርታ አምሽታ በመጣች ቁጥር " ጥብቅ ነን "የሚሉትን የጥበቃ ጓዶች ጥርሷን አሳይታ ውሃ አድርጋቸው ነው የምትገባው ።

" ይልቅ " አለች ትዕግሥት በመቀጠል ፡" ይልቅስ መምጣቷን ተጠራጠሪልኝ " ለቤተ ልሔም ጉዳዩ እንግዳ ነገር አይደለም ። ይልቁንም በተሳካ ጊዜ አብረው ነው ምሽቱን የሚወጡት ። ቤተ ልሔምን ከትዕግሥት ያስተዋወቀቻት ማርታ ናት ። የእነሱ ጓደኝነት ግን ከውጭ ጀምሮ ነው ፡አሥራት ዓመት ያህል አሳቸው ። እንዲያውም ቤተ ልሔም

ቀድማት ዩኒቨርስቲ በመግባቷ ፡ በመሐል ለተወሰነ ጊዜ ጓደ ኛነታቸው ላልቶ ነበር እንጂ ፡ መጀመሪያ ላይ በጣም ጥብቅ ጓደኞች ነበሩ ። ቤተ ልሔም አሁን የሁለተኛ ዓመት ተማሪነች ።

ቤተ ልሔም የትዕግሥት እገላለጽ ስለ ገባት ግቀችና ፡ "መምጣትስ ትመጣለች ፡እዛ ሠርጉ ቦታ'ኮ ነው የሔደ ችው ። ቀን አብሬአት ነበርኩ ። ስለ ሁኔታው ተነጋግረን ለነገ እንዳንደክም ፡ ዛሬ እዚሁ አድረን ጠዋት ለመሄድ ወስነናል " አለቻት ።

ትዕግሥት ትዝ አላት ። እሔድ የጓደኛዋ ሠርግ እንደሚ ኖር ማርታ ነግራት ነበር ።

"እንቺም አብረሽን ትሔጃለሽ ፡ አይደለም ? " አለች ቤተ ልሔም ፡ የትዕግሥትን ዐይን ዐይን እየተመለከተች ።

" እስቲ እግዜር ያውቃል ፡ ጥናቴ'ኮ ተከምሮአል ? " አለች ትዕግሥት በማመንታት ዐይነት ።

ከኮሪደሩ ውስጥ የታኮ ጫማ ድምፅ ስለ ተሰማቸው ፡ ጭውውታቸውን ለአፍታ ያህል አቋረጡ ።

አንዳች ነገር በኋላው እንደሚያባርረው ሰው ፡ ማርታ በሩን ብርግድ አድርጋ ገባች ። ቤተ ልሔምን ከክፍሏ በማግ ኘቷ ደስ አላት ። ትንፋሿ እጥር — እጥር እያለ ፡ "ሄይ ቤቴ ! ቆየሁ እሷ ምን ታረጊዋለሽ ! " አለችና ሳመቻት ። ትዕግሥ ትንም ሳመቻት ። ከማዶ ያሉትን ሁለት ልጃገረዶች በፈገ ግታ ብቻ ሰላምታ ተለዋውጣቸው ፡ ከቤተ ልሔም ጎን ቁጭ አለች ።

"እንዴት ነው? " አለችና ቤተ ልሔም ጠቀስ አረገ ቻት ። በሳመቻት ጊዜ ፡ ከንፈሯ እጅግ ለስልሶባት ነበር ። ለምስጢር ድርጊቶቻቸው ከንግግር የበለጠ በጥቅሻና በምልክት ይግባባሉ ።

"ምን ታረጊዋለሽ ? " አለችና ማርታ ፡ ከነልብሷ መኝ ታዋ ላይ ወጥታ ጋደም አለች ።

" ግን በርግጥ ሠርጉ ቦታ ነውኝያመሽሽው? " አለች ቤተልሔም ፡ ጥርጣሬ በተሞላበት አነጋገር ።

" ሙች እዚያው ነው ያመሸሁት " አለች ማርታ ። ስንሠራራ አመሽንና ፡ የቅርብ የሆንነው ማታ ጓዳ ገብተን ራት ከበላን በኋላ ፡ አንድ ውስኪ ተከፈተልን ። ሌላ ነበር ! አትሔጂም ብለውኝ በግድ ነው የመጣሁት ።"

" ፓ ! ግን ምንም የቀመስሽ አትመስዪም "

" ሁለት መለኪያ ነኮ'ኮ የጠጣኋት ፡ ቤቴ ሙች! "

" እሺ ፡ ከዚያስ ? ማ ሸኘሽ ? " አለቻት ፡ ከፊል ቅናት በተቀላቀለበት አነጋገር ።

" አንዱ ባለ ቆርቆሮ ነዋ ! "

ትዕግሥት ነገሩ ስለ ገባት ግቀች ። ከማዶ የተኙት ሁለት ልጃገረዶችም ከንፈራቸውን ከድነው ግቁ ። በከፊል ቢያጠኑም በከፊል ጆሮአቸው እነማርታ ጨዋታ ላይ ነበር ።

" በሉ እንተኛ " አለች ማርታ ፡ ሹራቧን እያወላለ ቀች " ነገ'ኮ በጠዋት ተነሺዎች ነን ።"

" አዎ ! ኧረ ትላንትም አልተኛሁም ። ሁኔታውን ላረ ጋግጥ ብዬ ነው'!ኮ አንቺን የመጣሁት!" አለችና ቤተ ልሔም ከተቀመጠችበት ተነሣች ።

" ሁኔታው ሁሉ የተሟላ ነው ። ጠዋት ተነሥተን መሔድ ብቻ ! "

" ደሞ ትዕግሥትን አንድ በያት ። እያመነታች ነው "

" ለምኑ ? ለመሔድ ? " አለች ማርታ ፡ በቁርጠኝነት አነጋገር ። " ወዳ በቀበሌ ተገዳ ! " ልማዳዊ የአነጋገር ዘዴዋ ነው ።

" ሆሆ ! ፈተና'ኮ እየተቃረበ ነው " አለች ትዕግሥት ፡ በማመንታት ዐይነት ። አብዛኛው ልቧ ግን በመሔድ ላይ ያጋደለ ነበር ።

" ታዲያ በአንድ ቀን ተአምር ልትፈጥሪ ነው? " ስትል ቤተ ልሔም ተነሣች ። ልትሔድ የነበረችዋ ሴትዮ ጭራሽ ወገቧን ይዛ ማብራሪያ ትሰጥ ገባች ። የሁለተኛ ዓመት ተማሪ በመሆኗ ፡ አገላለጿ አሁን የመጀመሪያ ዓመት ተማሪዎች የሚ

ጨነቁበትን ሁኔታ ፡ “ አርጌው አልፈአለሁ ” በሚል የበላ ይነት ስሜት ነው ።

“ አንድ ነገር ልንገርሻ ትዕግሥት ” ስትል ጀመረች ። “ ይሄ ፍሬሽማን ላይ መረበሽ ፡ መጨነቅ ፡ ራስን ማሠቃየት ዝም ብሎ እየተለመደ የመጣ ነገር ነው ። አምናም በኛ ጊዜ እንዲሁ ነበር ። ማጥናት ሳይሆን ፊደላትን መስነጣጠቅ ነበር የተያዘው ። በዚያ ላይ ፡ ሁሉ ነገሩ የጭንቅ ግቢ ነበር የሚመስለው ፤ ከፊሉ ዊዝድሮዋል ለማውጣት ሲራራጥ ፡ አንዳንዱም ሲቀልድ ፡ አንዳንዱም ሌክቸረሮች በእጅዋ ናቸው እየተባለች ስትታማ ፡ አንዳንዱ ከአቅሙ በላይ ሌሊቱን ሙሉ ሲያጠና በተቀመጠበት እንቅልፍ ሲወስደው . . . ምኑ ቅጡ ፡ ግን መጨረሻው ምን ሆነ መሰለሽ ! ”

ከማዶ ያሉት ሁለት ልጃገረዶችም ፡ ጆሮአቸውን በጣም አስልተው ይሰማሉ ። ማርታ ብቻ እንደ ማሸለብ ስላረጋት በሰመመን ነበር የምታዳምጠው ።

ቤተ ልሔም ቀጠለች ፤ “ መጨረሻም ላይ ያው የገና ማዕበል መጣና ሁሉንም ለየ ። መውደቅ ያለበት ወደቀ ፤ ማለፍ ያለበት አለፈ ። ”

“ ታዲያ ለእሱማ ነው ‘ ኮ ይሄ መፍጨርጨር ” አለች ትዕግሥት ባልተደነቀ ስሜት ።

“ ማለቱ ” አለች ቤተ ልሔም ፡ ልትል የፈለገችውን በቅጡ እንዳልተረዱላት በመገመት ። “ ታዲያ መውደቅ ወይም ማለፍ ፡ ከሁለት አንዱን መጋፈጥ የማይቀር ዕዳ ሆኖ ሳለ መጨነቁ ምን ይጠቅማል ? እንደኔ እንደኔ የሚያስፈልገው የተወሰነውን ነገር በፕሮግራም ማጥናት ነው ። ከዚያ ውጭ የራሱ ጉዳይ ! ግን የሚገርምሽ ደግሞ ፡ ዩኒቨርስቲ ውስጥ አንድ የሚያስጠላው ነገር ፡ አንች እንደ ሌላው ጥናቱ ላይ ተደፍተሽበት ካላደርሽ ፡ ደኅና ውጤት ያመጣሽ እንደ ሆን ሐሜቱ መከራ ነው ። ‘ሌክቸረሩን አውርዳው ነው ፡ ሬጅስትራር ውስጥ ዘመድ አላት ፡ ፈተና ወጥቶላት ነው ፡ ሊክቸረሩን እግሩ ላይ ወድቃ ለምናው ነው ፡ ጉቦ ሰጥታ ነው’ ኧረ ስንቱ ! ዩኒቨርስቲ የገባ ተማሪ በግድ መሠቃየት አለበት እንዴ? እንደኔ ‘የአንደርስታንዲንግ’ ጉዳይ ይመስ

ለኛል ። አንዳንዱ ብዙም ሳይጨነቅ ቶሎ ይገባዋል ። አን ዳንዱ ደግሞ ብዙ ሠርቶ ትንሽ የሚገባው አለ . . . ሀእ?”

በተዘዋዋሪም ቢሆን ፡ ራሷን በፕሮግራም ከሚያጠኑትና በቀላሉ ከሚገባቸው ምደባ ነበር የምታወራው ። እንዲህ ብዙ እንድትናገር ያረጋት ቁስሏ ነው ። አምና የመጀመሪያ ዓመት ተማሪ ሳለች ፡ ከላይ የጠቀሰቻቸውን ሁኔታዎች ታም ታባቸዋለች ። እንዲያውም በጣም ደካማ በነበረችበት በኢ ትዮጵያ ጂኦግራፊ ኮርስ “B” ማምጣቷ ከአስተማሪው ጋር በግልጽ እንድትጠረጠር አድርጓታል ። እሷ ግን ፡ “ እኔ የሴንትሜሪ ተማሪ ስለ ነበርኩና ጥሩ መሠረት ስለ ነበረኝ የዩኒቨርስቲ ትምህርት በቀላሉ ነው የሚገባኝ ” ባይ ነች ። የማንኛውም የትምህርት ዐይነት ገለጻ በእንግሊዝኛ ቋንቋ ስለሚሰጥና እሷ ደግሞ ፡ እንግሊዝኛ “ ፍሉዌንት ነኝ ” ስለምትል ፡ በቀላሉ ለመረዳቷ ይህም በከፊል ታማኝነት ያለው መከላከያዋ ነው ። በእርግጥም እንግሊዝኛ ስትናገር ለሚሰማት ፡ ፕሮናውንሲሽን የሚሸጥ ቢሆን ኖሮ ብዙ ያወጣላት ነበር ።

“ እምልሽ ” ስትል ቀጠለች ፡ “ አንዳንዶቹ እንደ ሚሉት ‘ጭራሽ አላጠናም’ ማለት እንኳ ዝም ብሎ ነው ። ማንኛውም ተማሪ ቢሆን ያጠናል ። የሚለያየው የአጠናን ደረጃውና ስልቱ ብቻ ነው ። ግማሹ ሌሊቱን ከቀን እያገናኘ ያጠናል ። ግማሹ ደግሞ በፕሮግራም አጭር ጊዜ ያጠናል ። በሳይኮሎጂ እንደ ተማርነው ግን ፡ ጥሩው ዘዴ በየአንድና ሁለት ሰዓት ጥናት ውስጥ የተወሰነ ዕረፍት መውሰዱ ነው ። እንቅልፍ በደንብ መተኛትም አእምሮ ጥናትን በደንብ እን ዲቀበል ይረዳል ። ”

የሳይኮሎጂ ነገር ስታነሣ ግልፍ አላት ። ጥሩ አስተማሪ ደርሶአት ስለ ነበር በርግጥም ጥሩ ዕውቀት ገብይታበታለች ።

“ የሳይኮሎጂ አስተማሪያችን ስለ ጥናት ዘዴ ሲያስተ ምር ምን አለን መሰለሽ ?‘ከዩኒቨርስቲ ውስጥ እነዚህ ከመጠን በላይ እያጠኑ የሚያልፉ ተማሪዎች ፡ የመማር ኃይል (ፓቴን ሺያል) የላቸውም ። ዩኒቨርስቲው ውስጥ የሚቆዩት በትግል ነው ። ስለዚህም ጨርሰው በሚመደቡበት ሥራ ላይ በቂ ግል

ጋሎት ሊሰጡ አይችሉም' ያለው ትዝ ይለኛል ። ችሎታው ካለሽ በቀላሉ ሊገባሽ ይችላል ። ችሎታው ከሌለሽ ግን ከንቱ ትግል ነው . . . ግን እኮ ሳይኮሎጂ መሰጠት የነበረበት መጀመሪያ ዓመት ላይ ነው ። ከብዙ ጭንቀት ሊያድን ይችል ነበር" ስትል የራሷን ግምት አከለችበት ።

ማርታ ከሰመመናዊ እንቅልፏ ባንና ተመለከተቻቸው ፤ አይኗ ፍም መስሏል ።

" አልተኛችሁም እንዴ? " አለች ግንባሯን እንደቋጠረች ፥ ከእንቅልፍ መንፈስ ሳቢያ በሚመነጭ ቁጣ የተሞላበት አነጋገር ። " አንቺ ቤቴ! ሒጂና ተኚ ፥ ጠዋት እኮ ሐያጆች ነን ።"

ቀና ብላ ወደ ማዶ ደሞ ተመለከተች ። ሁለት ልጃገረዶች ገና እያጠኑ ነበር ። መብራቱ ሊጠፋላት እንደማ ይችል ገባትና ብስጭት ብላ ተመልሳ ተኛች ።

ምዕራፍ ስድስት

አቤል ገና ጎህ ሳይቀድ ነው ከእንቅልፉ የሚነቃው ። የዛሬን አያርገውና በርትቶ በሚሠራበት ጊዜ ፥ ለጥሩ ጥናት የመረጣት ሰዓት ከሌሊቱ 11—1 ፡ 30 ያለችውን ነበር ። በዚያው ለምዶበት አሁንም ወደ 12 ሰዓት አካባቢ ይነቃና ፥ የቁርስ ሰዓት እስኪደርስ ድረስ ወዲያ ወዲህ ይንጎራደዳል ። ምንጊዜም ከመንጎራደድ ጋር የተያያዘች አንድ ተግባር አለችው ። ወደ ቁርስ ከመሔድ በፊት ከሰል ያለ ቦታ ሆኖ ትዕግሥት ወደ ቁርስ ስትሔድ ማየት አለበት ። የዐይኑን ፍቅር መሳለም አለበት - ሌሊቱን እንዴት እንዳደረች. . .

እንደ ወትሮው እሑድ ጠዋት ከመኝታ ክፍሉ ወጥቶ በኮሪዶሩ መስታወት በኩል ቁልቁል ይመለከታል ። አንዳንድ ልጃገረዶች ከመኝታ ክፍላቸው ወደ ቁርስ ክፍል መሔድ ጀምረዋል ። ጥቂት ቆይቶ የአቤል ዐይን የሚፈልጋት አጭር ጠይም ልጃገረድ ፥ ከሁለት ልጃገረዶች መሐል ሆና ብቅ አለች ። እንደ ሌላው ጊዜ በነጠላ ጫማና በግዴለሽ አለባበስ አልነበረም የወጣችው ። ደምቃለች ፤ የክት ልብሷን ለብሳለች ፤ ከቁመቷም ከፍ ብላለች ። አቤል ቁልቁል ትክ ብሎ ተመለከታት ። በዐይነ ሕሊናው ከመኝታ ክፍሏ ገብቶ ሻንጣዋን በረበረ ። ሳያያት ስለማይውል ፥ ከቀን ብዛት ያሏትን ልብሶችና ጫማዎች ዓይነት ጠንቅቆ ያውቃል ። እንዲህ ዐይነት ጫማ ፈጽሞ አልነበራትም ፤ የተውሶ መሆኑን ገመተ ።

'ስፒል' ታኪ ያዋሰቻት ቤተ ልሔም ነበረች ። ማርታና ቤተ ልሔም የጎደላትን መድመቂያ ሁሉ አሟልተው ፥ ኩል ቀብተው ፥ ሽቶ ረጭተው ፥ የከንፈር ቀለም ቀብተው ነበር ያወጧት ። ብቻ እንደነሱ በስሱ ቀይ የከንፈር ቀለም ሳይ ቡና ዐይነት እንደርብልሽ ቢሏት ሳትሰማ ቀረችና ተዋት ። ቅንድቧንም አልላጭም ብላ አናደደቻቸው ። አረማመዷም ያው ከደብረ ዘይት ይዛው የመጣችው ዐይነት ነበር ። በስፒል

ታኪው መራመድ እምብዛም አልቻለችበትም ። ግን ብልህ ስለ ሆነች ፣ ሚዛኗን እየጠበቀች ነበር-እግሮቿን የምትወረውራቸው ። ማርታና ቤተ ልሔም አለባብሰዋት ከጨረሱ በኋላ አንዳንድ ጉድለቶቿን አይተው " ገና ይቀራታል " በሚል መንፈስ እየተጠቃቀሱ ነበር የወጡት ። ለአቤል ግን በጣም ደምቃበታለች ። ' የዛሬው ሌላ ነው የዋዛ አይደለም ' አለ በልቡ ። ዐይኑ ቀስ በቀስ ደም እየመሰለ ሔደ ። ' የታባታቸው ነው የሚወስዷት?' ሲል ለራሱ ተነፈሰ ። ሁለቱን ልጃገረዶች ደምሥሩ ተገታትሮ ተመለከታቸው ። በተለይ ማርታን ! . . .

ማርታ አቤልን ትወደዋለች ። የዐደኛዋ የዓይን ፍቅረኛ ስለሆነ ፣ በትምህርቱ ጎበዝ ነው ስለሚባል ፣ ወይም በሌላ በየትኛው ምክንያት እንደሆን ለራሷም አይገባትም ። ግን ትወደዋለች ። ሳታየው መዋል አትፈልግም ።

አቤል ግን ማርታን አይወዳትም ። ሁልጊዜ ከትዕግሥት ስለማትለይ ታውቅብኛለች ብሎ ፈርቶ ፣ ከትዕግሥት ጋር ሆነው ያሙኛል ፣ ይቦጭቁኛል ፣ ያሾፉብኛል ብሎ ጠርጥሮ ፣ ትዕግሥትን በደንብ እንዳያያትና እንዳይጠግባት የእሷ አብሮ መሆን ያገደው መስሎት ! ትዕግሥትን ታባልግብኛለች ብሎ ፈርቶ ! ምክንያቱም በቅጡ አይገባውም ፤ ግን ለሁሉም ይጠላታል ። ሳያያት ቢውል ይመርጣል ።

አሁንም በልቡ ረገማት ። በቀሉት ዐይኖቹ ውስጥ እንባ የተጋጠረ መስለውና ዐይኑን ጨመቀ ። ነገር ግን ውስጥ ውስጡ ከመቆጥቆጥ በቀር ጠብ ያለ ነገር አልነበረም ።

" ተከታትዬ መድረሻቸውን ማየት አለብኝ ! " አለና ዛተ ። ተመስጦ ውስጥ ስለገባ ፣ አጠገባቸው ያለ ነበር የመሰለው ። የሁለት ፎቅ ደረጃ መውረድ እንዳለበት የታየው ቁልቁል ጉዞ ሲጀምር ነው ።

በቅርብ ጊዜ እንዳመጣው ጸባይ እጁን ኪሱ ከቶ ተጀንኖ ሳይሆን ፣ ከሩጫ ባልተለየ ርምጃ ደረጃውን ወርዶ ወደ ውጭ ብቅ ሲል ፣ ከማርታና ትዕግሥት ጋር ዐይን ለዐይን ተገጣጠሙ ። ክው አለ ፤ እነሱም ክው አሉ ። ያጋጣሚ ጉዳይ ነው ። እሱ የገመተው ደረጃውን እስኪወርድ እነሱ

ብዙ ወልፈው ይሔዳሉ ብሎ ከኋላቸው ሊከታተል ነበር ። ነገር ግን ቤተ ልሔም የሆነ ዕቃ ረስታ ወደ መኝታ ክፍሏ ስለ ተመለሰች ፣ ቆመው እየጠበቋት ነበር ።

አቤል በድንጋጤ የሚሔድበት ጠፋው ። አይቶ እንዳላ ያቸው ቶሎ አለና ዐይኑን ሰበረ ። ከአካባቢው ለማምለጥ ያህል ፣ ወደ ቀኙ ታጥፎ ባላሰበው መንገድ ወደ ዋናው በር ተጓዘ ። ከአጥር ውጭ ቀድሞ መጠበቅ በድንገት የመጣለት ሐሳብ ነበር ።

" ምን እንዳው ፣ ይቺ ቤቱ ደሞ አይሞላላት " አለች ማርታ ፣ ዐይኗን ወደ ሴቶች መኝታ ሕንጻ ወርውራ ። ትዕግሥትን ከሐሳቧ ለማዘናጋት በድንገት የወረወረቻቸው ቃላት ነበሩ ። አቤልን ካየችበት ሰዓት ጀምሮ የትዕግሥት ልብ ትርታ ፣ በድንጋጤም ይሁን በደስታ ምን ያህል ከፍ እንደሚል ማርታ ታውቃለች ።

ቤተ ልሔም ፊቷን ይቅርታ በሚጠይቅ ፈገግታ ሞልታ ፣ ቁና ቁና እየተነፈሰች መጣችላቸው ።

" አዳር ነው እንዴ?" አለች ማርታ ፣ ከፊል ቀልድ ከፊል ንዴት በተቀላቀለበት አነጋገር ። ብዙ ስላቆየቻቸው በልቧ በሽቃለች ። ቤተ ልሔም ልማዷ ነው ። በጣም ስት ደሰት ወይም ደንግጣ ስትረበሽ ጥቂት ትረሳለች ። ሽንቷ ደሞ ፣ አሁንም አሁንም ይመጣል ። ግን ሽንት ቤት ትገባለች እንጂ ጥቂት ጭርር አርጋ ነው የምትወጣው ። በተለይ ወደ ፈተና ክፍል ልትገባ ስትል ፣ በግማሽ ሰዓት ውስጥ ሦስቱ ያህል ሽንት ቤት መድረስ አለባት ። አሁንም የሠርጉ የደስታ ስሜት በውስጧ ስላለ ፣ ከመኝታ ክፍሏ የረሳችውን ዕቃ ከያዘች በኋላ ፣ ሽንት ቤቱን ለሁለተኛ ጊዜ ጎብኝታው ነበር የመጣችው ። ተጠናቃ መውጣት ትፈል ጋለች ፤ ግን የተጠናቀቀች አይመስላትም ።

" በሉ አባካችሁ ይህን ግቢ ቶሎ እንልቀቅ " አለች ማርታ ። " ተማሪው 'ኮ ወደ ቁርስ ቦታ መጉረፍ ጀምሮ አል " የተማሪዎቹን ትችት በመጠኑም ቢሆን ስለምትፈራ እንዲህ ደምቃ በብዙ ተማሪ ፊት ማለፍ አልፈለገችም ።

ግቢውን ለቀው ሲወጡ ፣ ትዕግሥት በዐይኗ ግራ ቁጭን እየማተረች ነበር — አቤልን ፍለጋ ። ከደረጃ በወረደበት ሰዓት በአጭር ጊዜ እይታም ቢሆን ፣ ስሜቱን በሚገባ ተረድ ታለች ። የቅናት ፣ የመጨስ ሁኔታ አይታበታለች ። እና አሁን ተሸማቃ በዐይኗ ፈለገችው ፤ ብታየው እነ ማርታን ከለላ አድርጋ የምትደብቀው ይመስል !

እሷ ልታየው አልቻለችም ። እሱ ግን ራቅ ካለ ቦታ ጥግ ይዞ እጁን በኪሱ አድርጎ ይመለከታቸው ነበር ። አስፋልቱን ተሻገሩ ። በዐይኑ ተከተላቸው ። ቆመው ታክሲ ሲጠብቁ ትዕግሥት አቤልን ለማየት ፈለገች ። መጀመሪያ ማርታና ቤተ ልሔም እንደማይነቁባት አረጋገጠች ። ከወደ መጡ በት አቅጣጫ ዘወር አለችና የሐውልቱን አካባቢ ቀስ ብላ መቃኘት ጀመረች ። እንዳጋጣሚ በእሷና በአቤል መካከል አንድ የምታውቀው ሰው ከፊት ለፊቷ ሲመጣ ተመለከተ ችና እጅዋን አውለበለበች ። አቤል ለሱ የተላከ መልእክት መስለውና ከደስታ ብዛት እሚያደርገው ነገር ጠፋው ። ከሰ ላምታው በተጨማሪ ሞቅ ያለ ፈገግታ ፣ ሆን ብላ ለሱ ያሳየችው መሰለው ።

እንኳን በፈገግታ ጊዜ ይቅርና ገና ልትናገር ስትል ጉንጯ ምንኛ እንደሚሠረኝድ ያውቃል ። መጀመሪያ ያያት ዕለት 'ዲምፕሏ ታየ ! ሣቀች እኮ ! ሣቀች !' አለ በድንገት ፣ ድም ፁን እንደ ማልጎምጎም ዐይነት አፈን አድርጎ ። ለአጭር ቁመቷ ተመጥኖ የተሠራው የሚያምረው እግሯ ፣ ለሱ ብቻ የተፈጠረ እሚመስለው ባቷና ተረከዟ በሐሳቡ ታየው ። ከፋይ የሚመስለው ገጽታዋ እንደ ንጋት አድማስ እየፈካ የሳቂታ ዐይኖቹን ብርሃን ወደሱ ሲወረውር ታስበው ። እጆቹን ከኪሱ አወጣና አወራጫቸው ። ከዛ በኩራት መንፈስ ወገ ቡን ያዘ ። 'አዎን ልክ ነው ፤ትሣቅ ! ትዕግሥት ብቻ ትሣቅ ! ያምርባታል !' አለ አሁንም አቤል ። ልክ እንዲህ ሲል ሳያስበው ራሱ መሣቅ ጀምሯል ። ከፊት ለፊቱ ሕፃን ልጅ ያቀፈች ሴትዮ ታክሲ እየጠበቀች ነበር ። ታዲያ ባጋጣሚ ወደ አቤል ፊቷን ስትመልስ ፣ አቤል ያለ ምክንያት እያያት ሲሥቅ ደነገጠችና ፣ "በስማም" ብላ የሕፃኑን ፊት በነጠ ላዋ ለበስ አድርጋ ፣ በፈጣን እርምጃ ወደ ማዶ ተሻገረች ።

ትዕግሥት "ሥቃ" ካበቃች ቆይታለች ። አቤል ግን አሁንም ችምችም ያለው ጥርሷና ስስ ከንፈሯ ይታየዋል ። "ለምንድነው ግን" አለ ለራሱ ። "ለምንድነው ይሄን ውበት ለማንም የምታሳየው ? !" ደሞ ቅናቱ አገረሸበት ።

"ምን አስፈራህ አቤል ? ለምትወዳት ልጅ አንድ ቃል መተንፈስ አቃተህ ! ምን መሰለችህ ? እርሷም ሰው ነች' ኮ ። ወጣት ነው ፤ ወጣት ነች። 'ወደድኩሽ' ማለት ምን ያስ ቸግራል ? 'ደስ ትይኛለሽ' በላት ። እንቢ ብትልህ ' ኮ አት ሞትም!. . . "

ልክ ይሄን ከማለቱ እነ ትዕግሥት ታክሲ አስቆሙና ገቡ ። መኪናው ተነሣ ። አቤል ኪሱን ዳበሰ ፤ ሠላሳ አምስት ሳንቲም ብቻ ነበረችው ። በስሙኒዋ ሊፈርድባት አሰበ ። ግን ወዴት ? ራቅ ብሎ ስለ ነበር ፣ የት ብለው ታክሲውን እን ዳስቆሙ መስማት አልቻለም ነበር ፤ በሸቀ ። ታክሲዋ ከዐ ይኑ እስከትርቅ ተከተላት ። ቤተ ልሔምና ማርታ ከኋላ ወን በር ላይ ፣ ትዕግሥትን ከመሐከላቸው ነበር ያስቀመጧት ።

"ሌቦች!" አላቸው በልቡ ፣ ንብረቱን ሠርቀውበት እንደ ሔዱ ሁሉ ።

ወደ ዩኒቨርስቲው ግቢ ተመልሶ መግባት አልፈለገም ። ግቢው አስጠላው ። ቀጥታውን መንገድ ይዞ ሔደ ። የካቲት 12 ሆስፒታል ሲደርስ ለአፍታ ያህል ቆሞ ተመለከተ ፤ እጁን በኪሱ አርጎ በመገረም ዐይነት እንቅስቃሴውን ቃኘ ።

ሆስፒታሉ በር ላይ ትርምስ ነው ። አዳሪ አስታማሚ ዎች በጋቢ ተጀቡነው ፣ በእንቅልፍ እጦት ተዳክመው ዐይ ናቸው ቀልቶ ይወጣሉ ፤ ጎብኝዎች ስንቅ ይዘው ወደ ውስጥ ይገባሉ - ደፍ ደፍ እያሉ ፤ መግባት ያልተፈቀደላቸው ደግሞ በሩ ላይ ተኰልኩለው ዘበኛውን ይለማመጣሉ ። ሆስፒታሉ በር አጠገብ ባለችው የፍራፍሬ መደብር መስኮት ላይ ብር ቱካንና ሙዝ ገዝቶ ደርቷል ።

"ቁርጡ ታውቆለት 'ሕመምተኛ' የተባለ ሰው የታ ደለ ነው" ሲል አሰበ አቤል ። እንደዚህ ጎብኝዎች ይጎርፉ ለታል ። የሕመሙን ዐይነት ይጠይቁታል ፤ መድኃኒት ይፈልጉለታል ፤ ብቸኛ እንዳይሆን ወዳጅ ዘመዶቹ በፈረቃ

አጠገቡ ያድሩለታል ፤ ይውሉለታል ። ሕመሙ ያልታወቀ ለት ሰው ግን ብቻውን ነው የሚሠቃየው ፤ የሚቃጠለው ፤ የሚንገበገበው . . . የትዕግሥትን ነገር ያስኔ ማን ያውቅ ልኛል ?. . ”

እስክንድር በድንገት ከጓላው መጥቶ ፥ ‘ ታዲያ ለምን ሕመምህን አትነግረንም ? ለምን መድኃኒቱን እንፈልግልህም ? እኛ አንተን ለመርዳት አንሰን ነው ? ’ የሚለው መስለውና ከሐሳቡ ባነነ ። አጠገቡ ማንም ሰው አልነበረም ። ከራሱ ጋር እየተነታረከ ወደ አራት ኪሎ የሚወስደውን ቀጥታ መንገድ ይዞ ሔደ ።

“ ለመሆኑ ” ሲል ሐሳቡን ቀጠለ ። “ ለመሆኑ ፥ የሕመ ምተኝነት ምልክቱ ምንድነው ? አንድ ሰው ሕመምተኛ ለመባል የግድ መቁሰል ፥ መንፈራገጥ ፥ ማቃሰት ፥ መውደቅ ፥ መድማት ወይም አልጋ ላይ መቅረት አለበት እንዴ ? ይህ በግላጭ ካልታየ አይሆንም እንዴ ? ከውስጥ መቁሰልም አለ ‘ኮ ከውስጥ መድማትም አለ’ኮ ! ህእ ? ”

ሳያስበው እጁን አወራጨ ። አንዲት አሮጊት በአጠገቡ ሲያልፉ አዩትና ፥ “ ወይ ልጄን ፥ እንደኔ ሐሳብ ገብቶታል ” አሉ ።

አልደነገጠም ። ቀና ብሎ አያቸውና ዝም ብሎአቸው ሔደ ።

አራት ኪሎ አደባባዩ ጋ ሲደርስ ፥ የትራፊክ መብራት እንደ ያዘው ሁሉ ቀጥ ብሎ ቆመ ። ቀጥታ መንገድ ቢሆን እግሩ እስካደረሰው ድረስ ዝም ብሎ ይቀጥል ነበር ። መስቀ ልኛ መንገድ ላይ መድረሱ ሐሳቡን ከፋፈለው ። ወዴት እን ደሚሔድ ግራ ገባው ። ቁርስ ሳይቀምስ መውጣቱ ታወሰው ። እንዲያው ታወሰው እንጂ ሆዱ አልፈለገም ። ‘ ምግብ ምን ያደርግልኛል ? ’ አለ በሐሳቡ ፥ ‘ ወስፋቴ ተከፍቶ ፥ አም ሮኝ ካልበላሁ ምን ይጠቅመኛል ? እንዲያው ጥርሴ ንና ጨንራዬን ማድከም ነው ትርፉ ። ’

ወደ ፒያሳ የሚወስደውን መንገድ መርጦ ወደ ቀኙ ታጠፈ ። ጥቂት እንደ ተጓዘ ከአንድ ቡና ቤት ውስጥ የሆነ

ሙዚቃ ጆሮውን ጠለፈው ፤ ዘው ብሎ ገባ ። ጠዋት እንደ መሆኑ መጠን ያን ያህል ሰው አልነበረም ፤ የመልካሙ ተበጀ ዜማ በአዳራሹ ይንቆረቆራል ።

“ ኧረ መላ ምቱ ወዳጅ ዘመዶቼ
ዐይናአፋር ሆኜአለሁ ዐይን አፋር አይቼ
ሰላምታ አልሰጠኋት ፥ አላነጋገርኋት
በዐይን ብቻ እያየሁ አንድ ዓመት ወደድኋት . . ”

አሳላፊዋ በድንገት ከፊቱ ተገትራ ፥ “ ምን ልታዘዝ ? ” አለችው ።

“ ሻይ ፥ ሻይ ! ” አላት አቤል ፥ በሙዚቃው ጣልቃ ሰል ገባችበት ከአጠገቡ እንድትሔድለት ተቻኩሎ ።

“ . . . ዐይኔ ተወርውሮ ፥ ዐይኗ ላይ ካረፈ
ድፍን ዓመታችን መጋቢት አለፈ
ሰላምታ አልሰጠኋት አላነጋገርኋት
በዐይኔ ብቻ እያየሁ አንድ ዓመት ወደድኋት
ኧረ መላ ምቱ ወዳጅ ዘመዶቼ
ዐይናፋር ሆኜአለሁ ዐይናዐፋር አይቼ . . . ”

አሳላፊዋ ሻዩን ይዛ ስትመጣ የመልካሙ ጨዋታ አልቆ የመዝጊያው ዜማ ነበር የቀረው ። ሻዩን አጠገቡ ስታስቀም ጥለት አቤል ዐይን ዐይኗን በልመና ዐይነት እየተመለከተ ፥

“ እባክሽ ይሄን ዘፈን ድገሙት በያቸው ” አላት ።

“ ከሬዲዮ እኮ ነው የሚተላለፈው ፤ የእሁድ ጠዋት ፕሮግራም ” አለችው ።

ሽምቅቅ ብሎ በዝምታ ሻዩን እያማሰለ ፥ አሳላፊዋ ተመ ልሳ ልትሔድ ስትል ጠራትና ፥

“ እሺ ፥ ክፉ እናንተጋ የለም ? ” ሲል ጠየቃት ።

‘ እንጂ ! ’ በማለት ዐይነት ትከሻዋን ነቅንቃ ፥ ከንፈሯን አጣማ ፥ በቂ መልስ ሳትሰጠው ሔደች ።

‘ ሽርሙጣ ! ’ አላት በልቡ ፥ ‘ ይሄኔ ውስኪ ቢሆን ኖሮ የመልካሙን ክር ቀርቶ ማጫወቻውን ከነፍሱ አጠገቤ ታመጣልኝ ነበር ። ሻይ የሚጠጣ ግን ፥ እንግዳ አይደለም ! ደሃ ምንም ነገር መምረጥ አይችልም ማለት ነው ? ’

አሳላፊዋ ከመጠጥ መደርደሪያው አጠገብ ባንኮኒውን ተደግፋ እንደ ቆመች ፣ አቤል በክፉ ዐይኑ አያት ። አሱ እንደ ዚህ የተናደደበትን ጉዳይ ፣ እሷ በአእምሮዋ ውስጥ ቦታም አልሰጠችው ። እምቢታዋ አሱን እንደ ጎዳው አልታወቃ ትም ። ይልቅ የሚያያት ለሴላ ነገር ፈልጎአት መሰላትና እሷም ታየው ጀመር ። ድርቅ ብላ ዐይኗን ሳትነቅል አየችው ። ይሄኔ አቤል እንደ መሸማቀቅ ብሎ ዐይኑን ሰበረ ። ጥቂት ቆይቶ እንደ ገና ቀና ሲልም ዐይኗን ከሱ ላይ አላነሣችም ። ይኸ ኛው አስተያየቷ ግን ፈገግታም ታክሎበት ነበር ።

አቤል የአሳላፊሟን የገበያ (ፍሰጋ) ፈገግታ በሴላ ተረ ጎመው ። " የዐይን ፍቅር " ዜማ እንዲደገምለት በመጠየቁ የውስጥ ቁስሉን ዐውቃበት ፣ የምትሥቅበት መስለውና አፈ ራት ። አሥራ አምስት ሳንቲሙን ጠረጴዛው ላይ አስቀምጦ ሳት ፈትለክ ብሎ ወጣ ።

ከኋላው ገረመመችው ። በዝግታ የመልካሙን ዜማ እያፏጨ ፣ በልቡ ግጥሙን እየደጋገመና ከራሱ ስሜት ጋር እያያያዘ መንገዱን ቀጠለ ።

" . . . ሰላምታ አልሰጠኋት ፣ አላነጋገርኋት
በዐይኔ ብቻ እያየው ሁለት ወር ወደድኋት
ዐይኔ ተወርውሮ ዐይኗ ላይ ካረፈ
ድፍን ሁለት ወሬ ታጎሣሥ ዐለፈ "

አንድ ሰሜት ከውስጡ ተሰማው ። የደስታ ወይም የኀ ዘን ብሎ መተርጎም ያዳግታል ። ብቻ የሚፈጥረው ስሜት ነው ። በሙዚቃ ኃይል የልብ ቁስል ሲፈነቀል እያመመ ፣ እየወጋ ፣ እየቆረጠ ደስ የሚል ስሜት ይሰማል ።

' ሙዚቃ የሕይወት ማዳበሪያ ነው ' ሲል አሰበ አቤል ፣ ' ሙዚቃ ምግብ ነው ። ሙዚቃ የምስጢር ጓደኛ ነው ፤ ሙዚቃ መዝናኛ ነው ። ሙዚቃ ሁሉንም ነው ። '

የሁለተኛ ዓመት ተማሪ በነበረበት ጊዜ ፣ የሚያውቀው አንድ ሰው መንገዱ ላይ አገኘ ። ቀድሞውንም በዕድሜ በሰል ያለ ሰው ነበር ። አሁን ደግሞ ይብስ በኑሮ የተጎሳቆለ ይመ ስላል ።

" ታዲያስ ጃል ፣ እንደምን አለህ ! " አለ ሰውዬው የአቤልን እጅ አጥብቆ ጨብጦ ። ሁለቱም ስሞቻቸውን ተረ ሳስተዋል ።

" ደኅና ነኝ ፤ መቼስ " አለ አቤል ፣ በተሰላቸ አነጋገር ።
" ትምህርትስ እንዴት ነው? "

አቤል ይህን ጥያቄ ሲጠይቁት አይወድም ። ነገር ግን ከማንኛውም ሰው የሚቀርብለት የመጀመሪያ ጥያቄ ይሄው ነው ። ሰዎች ለምን ይሄን እንደሚጠይቁ አይገባውም ።

" ትምህርት እያቅለሸለሸኝ ነው እባክህ ! " አለ አቤል ፣ ምን ያህል እንደ ተሰማው ለማሳየት ፊቱን ኮሶ አስመስሎ ።

" እንዲህ አትበል እባክህ " አለ ሰውዬው ፣ የውስጥ ስሜቱን በሚገልጽ አነጋገር ። " የሥራ ዓለም እንዴት እን ደሚያቅለሸልሽ ባየኸው ። እኔ ትምህርቴን አቋርጬ ሥራ የገባሁበትን ቀን እየረገምኩ ነው ። የዛሬ ገንዘብ እንደ ሆን አንዱንም ቀዳዳ በቅጡ አይሸፍንልህ ። ትርፉ ስም ብቻ ነው ። እረ ተማሪነት በሰንት ጣዕሙ ! "

' ሁሉም ያለበትን እንደ ረገመ ነው ' አለ አቤል በልቡ ፣ ' ተማሪው ሠራተኛ መሆን ይፈልጋል ፣ ሠራተኛው ደግሞ ፣ ወደ ተማሪነት መመለስ ይሻል ፤ ወጣቱ ያለዕድሜው እንደ አዛውንቱ መጀነንና መከበር ይፈልጋል ፤ ሽማው ደግሞ ፣ እንደ ወጣቶች ጉርድ ሸሚዝ ለብሶ መለወጥ ፣ መታ ደስ ፣ መሻሻል ይፈልጋል ። ለውጥ የሕይወት ቅመም ናት ይባል የለ ! አዲስ ነገርንና ለውጥን መመኘት መቼም የህል ውና ምልክት ነው ። ግን የያዘውን ወዶ ባለበት የሚኮራና የሚመካ ሰው ማን ይሆን? ብርቱ ሰው ማለት እሱ ነው ። '

ሰውዬው ከአቤል ጥያቄም ሆነ መልስ በማጣቱ ፣ " በርታ እንግዲህ እ! ምን አንተማ ግማሽ ' ሲሚስተር ' ነች የቀረችህ ። ተገላገልክ " አለና ለመለያየት ጨበጠው ።

አቤል መርሳት የሚፈልገውን ፣ የሚሸሸውን ፣ የሚርቀ ውን የትምህርት አርዕስት ስላነሣበት ሰውዬውን ጠላው ። እስኪለያዩ ተቻኩሎ ነበር ። እንደ ፈራውም አልቀረ ። የትም ህርቱን ጉዳይ እንሥቶ የገዛ ሕሊናው ይሞግተው ጀመር ።

“ መጨረስ አለብህ ፣ በትዕግሥት ይህችን ስድስት ወር መጨረስ አለብህ ፤ ደግሞም ትንሽ ነው የቀረህ ፤ ያል ቃል ። ”

‘ አይመስለኝም ! መጨረስ የምችል አይመስለኝም ። ቁም ነገሩ የጊዜው ወይም የኮርሱ ማነስና መብዛት አይደለም ። ትንሽም ነገር ቢሆን ጨራሽ ይፈልጋል ። በራሱ ኃይል አያ ልቅም ። ፋብሪካ ውስጥ ኤሌክትሪክ ከጠፋ ፣ ምርቱ ትንሽ ትልቅ ሳይል መቆም አለበት ። እኔም በትምህርት ረገድ የአእምሮዬ ኤሌክትሪክ ጠፍቷል ። ’

‘ አትቀልድ እባክህ ፣ በራስህ አትቀልድ ። ለማይረባ ጊዜያዊ ስሜትህ ተንበርክከህ አንተንም ወላጆችህንም አትጉዳ ። ’

‘ አልቀለድኩም ። ለምን እቀልዳለሁ ? ከቶውንም በሕ ይወትና በፍቅር ቀልድ የለም ። ወላጆችም የራሳቸው ጉዳይ ነው ። ’

‘ የራሳቸው ጉዳይ አይደለም ። የአንተም ጉዳይ ነው ። እነሱ በደሃ አቅማቸው ለፍተው ፣ ጥረውና ግረው ፣ እዚህ አድርሰውሃል ። አሁን ሽምግለዋል ። የአንተኑ እጅ ጠባ ቂዎች ናቸው ። አስብ ፣ ካላንተ ማን አላቸው?’

‘ እንጃ! አላውቅም ! እንጃ ! እንጃ ! እንጃ ! እንጃ !’
“ የማያውቅ ፣ የማያስብ ፣ አንጥሮ የሚመልስ ድንጋይ ብቻ ነው ። ከሙሉ አእምሮ ጋር የተፈጠረ ሰው ‘ እንጃ ’ ማለት አይችልም ። ”

‘ እንጃ አላውቅም ! እንጃ ! እሷ ትጠየቅ ! እሷ እሷ !’

‘ ማነች እሷ ? ! ’

‘ ጠይሟ አጭሯ ልጅ ፣ ስትሥቅ ጉንጮቿ የሚሠረጎ ዱት ። ትዕግሥት . . . ትዕግሥት . . . ትዕግሥት . . . ’

‘ ትዕግሥት ስላንተ ምን አገባት ? ልታስብለት ፣ ልት ጨነቅለት ፣ ልታስታምመው የሚገባት እሷም የራሷ ሕይ ወት አላት ። እና ስላንተ . . . . ’

“ እንዴት አያገባትም ? እንዴት? ! ይሄ ሁሉ ችግር ስማን ተፈጠረና ? እኮ እንዴት አያገባትም ? ! . . . ”

ምዕራፍ ሰባት

ዕድምተኞቹ ከወዲያ ወዲህ ይራወጣሉ ፤ ሽር ጉድ ይላሉ ። ዘመድ አዝማድ የቤት ልብሱን ለብሶ ውጭ ውጭ ውን ያያል ። ከበሮው ከምሽቱ ጀምሮ አልቆመም ። ሌሊ ቱን አድርበት ፣ ቀኑንም ውሎበታል ። አውራጆቹ ፣ ግጥም ደርዳሪዎቹ ድምፃቸው ቢደክምም ፣ ቢጎረናም አላቋረጡም ። የሙሽራ ቤት ደንብ ነው ። ሙሽሪት ቤቱን ለቃ እስከትሔድ ወይም እስከትወሰድ ድረስ መድመቅ አለበት ። ከዚያ በኋላ ጭር ይላል ። ዘመድ አዝማድ ብቻ ቀርቶ የተሰበረ ብርጭቆ ይቆጥራል ፤ ወጪና ገቢውን ያሰላል ። ክምር ትራፊ እንጀራ ከሰሃን ሰሃን ያገላብጣል ። ቀኑ የትርምስና የደማቅ ትርኢት መድረክ ሆኖ ነው የዋለው ። ድንኳኑ አፉን ከፍቶ ሲያዛጋ ያድራል — ውሾች ያንጣብቡበታል ። ለሙሽሪትና ለሙ ሽራ ብቻ ተነጥፎ የዋለው የሥጋጃ ምንጣፍ የልጆች መቦ ረቂያ ይሆናል ። እስከዚያው ግን ከበሮው እየተደለቀ ነው ፤ እንግዶቹ እየተንቻቹ ናቸው ።

“ ምን ዐይነቱ ባለጌ ነው ?” አለች ማርታ ፣ ሙሽራ ውን በመተቸት ዐይነት ። “ ‘ዘጠኝ ሰዓት ሊሞላ’ ኮ ነው ። እንዴት እስካሁን አይመጣም? ! ” ዘመድም ባትሆን የሙሽ ሪት ጓደኛ በመሆኗ ተቆርቁራለች ።

“ እሷ ትሆናለቻ ያገባችው ! የዘንድሮ ‘ ባል ’ ኮ ችግር ነው ” አለች ቤተ ልሔም ፣ የሙሽራውን መዘግየት በኩራ ትና ንቀት ተርጉማው ።

“ እንዴት እባክሽ ? ” አለች ማርታ በመቆርቆር ዐይ ነት ። “ ለዘንድሮ ወንድ ? ይልቅ እንዲህ እያላችሁ የልብ ልብ አትስጡአቸው ። ”

ቤተልሔም ዝም አለች ።

“ ሆሆ ! እንግዶቹ ’ ኮ አንቃቃቸው ” አለችና ማርታ በንዴት ራሷን ነቀነቀች ። ሙሽራው ገና ስላልመጣ ፣ ለእንግዶቹ መጠጥ እንጂ ምግብ አልቀረበም ነበር ።

ትዕግሥትን ይህ ሁሉ አላስጨነቃትም።ከነቤተ ልሔም ጋር ወደ አምስት ሰዓት አካባቢ ፣ ወጥ ሠሪዎች ቁርስ ስለ ቀማ ሙሉ ብዙም አልራባትም ። ሁለቱ ጓደኞቹ ለሙሽሪት ባላ ቸው ቅርበት የተነሣ አንዴ ጓዳ ፣ አንዴ ድንኳን ፣ ሽር ጉድ እያሉ እሷን ብቸኛ ስላደረጓት ፣ ጥላቸው ወደ ዘፈኑ ከተቀላቀ ለች ቆይታለች ። የሠርጉ ዘፈን ደስ ብሏታል ። አንዴ በሐሳብ መርከብ እያንሳፈፈ ወደ ኋላ መልሶ የደብረዘይትን ሙሽሮች ያስቆጥራታል ። አንዴ ደግሞ የራሷን የወደፊት የቀን ሕልም እያሳለመ ያስቦርቃታል ። በተለይ ዜማ የሚያወርዱት ጠና ያሉ ሴትዮ ፣ ሁኔታቸው አስገርሞአት ትክ ብላ ታያቸዋለች ። ሁሉም ከወዲያ ወዲህ "እትዬ ሙቀጫ" ይላቸዋል ። አጭር ሆነው ደርድጭ ስላሉ ነው መስል-ይህ ስም የወጣላቸው ። በዘፈኑ ቦታ ከከብ ናቸው ፤ከበሮውንም ሲይዙት ፣ ዜማውንም ሲያወርዱት ይደምቅላቸዋል ። እሳቸው ሲያወርዱ እጁን ሰብስቦ የሚቀመጥ ካዩ የፈረደበት ነው ። ሁሉም ባለ በሌለ ኃይሉ ያጨበጭባል ።

በዚህ ሁሉ ትርኢት መሐል ፣ የከበሮውን ድምፅ አሸ ንፎ ፣ የአውራጅቹን ዜማ ውጦ ፣ ዕድምተኞቹን በረጋገዶ ፣ በር ላይ የቆመውን የጥሪ ወረቀት ተመልካች ዘብ ጥሶ ፣ አቤል በትዕግሥት ሐሳብ ውስጥ ከተፍ አለ ።

ዐይኗን በዘዝ እንዳረገች ፣ ከሠርጉ ቦታ ወደ ካምፓስ ተጓዘች . . . ከጓደኞቿ ጋር ተቀምጣ የምታጠናበት ዋርካ ፣ ለምለሙ ሣር በሐሳቧ ታያት ። የአቤል ዐይን ፍቅር በየሔደ ችበት ሲነሣባት — በመኝታ ክፍል ፣ በምግብ አዳራሽ — አቤል . . . አቤል ፣ አቤል ! በተለይ ማርታ ። ማርታ ያለሱ ወሬ የላትም ። " እኔ እሱን ብሆን ኖሮ ፣ እንደሱ ጭንቅላት ቢኖረኝ ፣ ሜዲሲን ወይም ኢንጂነሪንግ ነበር የማጠናው " ያለቻት ትዝ አላት ። ማርታ ግን ለምን እንዲህ አለች ። አቤ ልን ሁልጊዜ ማድነቅ ለምን ደስ ይላታል ? በልቧ ሳትወ ደው አትቀርም . . . ትንሽ ትንሽም ቢሆን ሳይናፍቃት አይ ቀርም ። አለዚያ ለምን ደጋግማ ታነሣዋለች ? ይገርማል ! እንዲያው ነገሩን አልኩ እንጂ ፣ የሰው ሁናቴ ገርሞኝ ነው እንጂ ፣ እኔማ ምን ጨነቀኝ ? ታዲያ አቤል ማርታን አይወ ዳትም ። ራሷው ናት ደሞ አይወደኝም እምትለው ። መቼም እሮግጠኛ ነኝ ፣ አፍ አውጥቶ አልወድሽም አላላትም ። እሱ

ለራሱ መቼ ይናገርና ! እንዳይናገር የማለው ገና ሻንጣውን ይዞ እዚህ ግቢ ሲመጣ ነው ። ደሞ ማርታ የባጡን የቆጡን ስትለፈልፍ የሌሎቹ ማጋነን ፣ የሌሎቹ አብሮ ከበሮ መደለቅ ምን ይባላል ? . . . " ጥሩ ጭንቅላት አለው . . . ሴክቸረሮ ቹን ቻሌንጅ ያደርጋል . . . ከአራት ጄ.ፒ.ኤ. ስለወረደ ሊሰቀል ነበር . . . " ቅብጥርሴ ። ይሰቀላ ከፈለገ ! አሰሱ ጎበዝ ተማሪ የለም እንዴ ? ! ደሞስ በቀደም ዕለት ፣ አዜብና አሰገደች ፣ ማርታ ስታወራላቸው ግማሽ ሰዓት ሙሉ አፋቸ ውን ከፍተው ከማዳመጥ ይልቅ ፣ አሳይሜንታቸውን አይሠ ሩም ነበር ? አሰገደች የማስረከቢያውን ቀን አሳልፋ ጋሼ ኤርምያስ አልቀበልም አላት ። እሱ ለራሱ ሴሪየስ ነው ። አዜብ ግን ተስፋ የላትም ። ከአባት ጦሮች ጋር ፀሐይ እየሞ ቀች ማን ያውራላት ? ! ማርታስ ብትሆን መቼ ከነሱ ትሻላ ለች ? እሷ እምታውቀው አቤልን ማድነቅ ብቻ ! ጎበ ። ተማሪ ማድነቅ-ጎበዝ የሚያደርግ ይመስል ። አፍ ኮርስ ብራሌያንት ነው ። እሱ የታወቀ ነው . . . ግን ነገሩን ሲያስቡት ደሞ ፣ "አቤል ብሎ ሲጎየር ፣ የመጽሐፍ ብሪሊያንት ! አቤል ብሎ ወጣት ! ስሙ ራሱ ደስ አይልም ! ! . . . "

ትዕግሥት ወደሚዘፍኑት ሴቶች ተመለከተች ። በሆዷ ለራሷ እምታወራውን የሰማት ይመስል-ግራና ቀኝ ወዳሉት ሰዎች አማተረች ። አንዳንዶቹ ወዲያ ወዲህ ይሯሯጣሉ ። አንዳንዶቹ እያጨበጨቡ ዘፈኑን ከሩቅ ያደምቃሉ ። ዐልፎ ዐልፎ እጅዋን ለኮፍ ማድረጓ ባይዘነጋትም ፣ እነማርታን ስታይ በወጉ ማጨብጨብ ጀመረች ። ቤተ ልሔምና ማርታ ጥቂት ቆይተው ከሁለት ወንዶች ጋር ፈጠን ፈጠን እያሉ ሲያልፉ አየቻቸው ። ወደሷ ቀረብ ሲሉ ፣ ከማርታ ጋር እሚያወራው ቀጠን ያለ ወጣት ላይ ዐይኗ ወረፈ ። ' ማርታ ከሰው ጋር የመግባባት ችሎታ አላት ፣ በተለይ ከወንዶች ጋር ' ስትል አሰበች ። ማርታ ፣ " ወንድ ደስ እሚለኝ ቀጠን ሲል ነው " እያለች ብዙ ጊዜ እምትናገረው ነገር በሐሳብዋ እየደጋገመ ተሰማት ። ወዲያው በድንገት አቤል ከፊቷ ላይ ድቅን አለ ባት ። መልኩ መስሎ በምናቧ መንቀሳቀስ ጀመረ ። አቤል ጠይም ነው — ቀጠን ዘለግ ያለ ። ከሲታ ሳይሆን ፣ ሁሉ እሚ ለብሰው ጃኬቱ ጠባቃ ባያደርገው ፣ በአቋቋሙ ሚዛኑን የጠ በቀ ነው ። አረማመዱ ኮራ ያለ ዐይነት ነው — እሷን ሲያይ

መርገጫውን እማያውቅ ከመምሰሉ በስተቀር ። አቤል ዐይ ኖቹ ተለቅ ተለቅ ያሉ ናቸው ። ሰልካካ አፍንጫው የተመጠነ አወራረድና ለግንባሩ ገጥታ ተስማሚ አቀማመጥ አለው ። ዘግ ጠጉሩ በደንብ ተበጥሮ እሚያውቅ አይመስልም ። ይሁን እንጂ ፥ ሰራስ ቅሉ እንደ ቆብ በልክ እንደ ተስፋ ሁሌ ክርክም ያለ ዐይነት ሆኖ ድምቀቱ ከጥቁር ከፋይ ይወዳደራል ። እስ ካሁን ጥርሶቹን በደንብ ለማየት አልቻለችም ። አቤል መች ይሥቃል ? ! እንዳይሥቅ ተገዝቶ ነው ካምፓስ የመጣው ። እንዳውም አራት ዓመት ሙሉ በጭራሽ ሥቆ አያውቅም ። ጨፍጋጋ !ጨፍጋጋ ፊት ! እስቲ ምን ይባላል ፥ በጨፍጋጋ ሰው መታማት ? ! ቢሆንም ግን ፥ ላመል ፈገግ ሲል በጨረ ፍታ አይታዋለች-አንድ ቀን ፥ ከእስክንድር ጋር ቆሞ ሲያ ወራ ። ከዛም በፊት ሳታየው አትቀርም ፥ ማስታወሱ ይቸግ ራል እንጂ ። ስንቱ ነገር ይታወሳል ? አቤል ዝርዝር ያሉ ናቸው ጥርሶቹ — በጠይም ፊቱ ላይ እንደ ወተት ነጭ መሆ ናቸው ነው ዐይን እሚስበው ። ድምፁ ግን ምን ዐይነት ነው የአቤል ? መቼም በዚህ ጥርስ አቀማመጥ በትንሿ ኮልተፍ ቢል ሳያምርበት አይቀርም ! ግን በየት በኩል ? እሱ ለራሱ ዲዳ ነው — አይናገር አይጋገር ። ይቺ ማርታ ግን ዋና ናት — ጥርስ ፍንጭት ነው እያለች ማውራቷ ። ቀድሞ ነገር የት ታውቀውና ያው እንደኔ ነው ከሩቅ የምታየው . . .

ትዕግሥት ይሄን ስታስብ ቆይታ ፥ ‘ እስቲ በደንብ አየዋለሁ ’ አለች በልቧ ። ግን ደሞ ወዲያው ፥ እስክስታው ላይ ተተክሎ የነበረው ዐይኗ ቦዘዝ ብሎ ወደ ካምፓስ አዘ ገመ ።

‘ ለምንድነው ጠዋት እንደዚያ የተቆጣው ? ’ ስትል አሰበች ። አቤል ከደረጃ ወርዶ ፊት ለፊት በተገጣጠሙበት ሰዓት ፥ ከፊቱ ላይ ያየችው ቁጣ እንደ ገና ታያት ። የሱ መቆ ጣት ብቻ ሳይሆን ፥ የራሷም መሸማቀቅ ነበር ያስገረማት ። ንግግር የለ ! ሰላምታ መለዋወጥ የለ ! ተቀራርቦ መጨዋወት

የለ — እንዲያውም እንደ ዲዳ ፥ እንደ ደንቆሮ በዐይን ብቻ መግናኘት ምንድነው ?

ዕንቆቅልሽ ሆነባት ። ዓይኗን ከድንኳኑ አሻግራ ወደ ግዶ ወረወረችው ፤ እጅዋ ቀስ ቀስ እያለ ማጨብጨቡን አቋ ረጠ ። ትምህርቷን መከታ አድርጋ ልትሸሽ የምትታገለው የዐይን ፍቅር እንደ ውሃ ጠብታ ቀስ ቀስ እያራሳት መሆኑ ተሰማት — መጨረሻዉ ናፍቋት ።

‘ እሺ እንግዲህ ፥ መቼ ነው ታዲያ አፍ አውጥቶ የሚ ያናግረኝ ወይም አፍ አውጥቼ የማናግረው ? ’ ስትል ማሰቢያ ቀጠለች ። ‘ ዛሬ ያናግረኛል ” ብላ ያሰበችበት የአንድ ቀኑ ጥሩ አጋጣሚ ታወሳት ።

የትምህርት ቀን ነበር ። ነገር ግን ፥ ቀትር ሰዓት ላይ ስለ ሆነ የሚነቃነቅ ሰው አልነበረም ። አብዛኛው ምሳውን በልቶ በየክፍሉ ጋደም ብሎአል ። ጥቂቱ መጻሕፍት ቤት ገብቶ ያንኑ መጽሐፍ የሙጥኝ ብሏል ። ትዕግሥትን ከደብረ ዘይት የመጣ ዘመድ አስጠርቶአት ወደ ውጭው በር ስትሔድ ፥ አቤል ቡና ጠጥቶ ከውጭ ሲመጣ ተገጣጠሙ ። እሷ ፈጥና ነበር የምትራመደው ። እሱም እሷን ባየ ጊዜ ፥ እጆቹን ከኪሱ አውጥቶ ፈጠን አለ ። የተገጣጠሙበት መንገድ ወደ ግራም ወደ ቀኝም መታጠፊያ አልነበረውም ። ሊቀራረቡ ጥቂት እርምጃ ሲቀራቸው የሁለቱም ልብ ትርታ ጨመረ ። ትዕግ ሥት ወደ ግራዋ ሰረቅ አርጋ አየችው ። እሱ መሬት መሬቱን ነው የሚያየው ። አጠገቡ ስትደርስ ገልመጥ አረገችው ፤ ግል ምጫዋ ለክፋት ያለችው አልነበረም ። ምናልባት አቬል ለሰላምታ ጭንቅላቱን ሰብሮላት ፥ ፈገግ ብሎላት ወይም በግንባሩ ምልክት ሰጥቷት እንደሆን አጠፈታውን ልትመ ልስለት ነበር ። አቤል ግን አጠገቧ ሲደርስ በልቡ እንዳልከ ጀላት ፥ ፈጽሞ እንዳልፈለጋት ፥ ጭራሽ እንደማያውቃት ዐይነት አንገቱን ደፍቶ ፥ ግንባሩን አኮማትሮ ቅርቅር አድ ርጎአት ዐለፈ ።

ሁኔታው ትዕግሥትን ረበሻት ። በተለይ ችግሩን አስልታ ከትምህርቱ ጋር በተመለከተችው ጊዜ ዓይኗ እንባ አቀረረ ። “ እንቅፋት ነው — እንቅፋት!” ስትል ለራሷ ተነፈሰች ። ከዚያ ቀን በኋላ ከአቤል ዐይን ለመሸሽ ሞከ

ረች ። ግን ለማንም አላማከረችም ። በዕለቱ ከደብረ ዘይት ድረስ የመጣውን ዘመዷን እንኳ ፣ በቅጡ ሳታጫውተው ነበር የተለየችው .....

“ታዲያ ከዚያ ቀን የበለጠ አጋጣሚ ከየት ይገኛል?” ብላ በሐሳብ ስትወራጭ የድንኳኑ ግርግር አባነናት ።

ከውጭ ተከታታይ የመኪና ጥሩንባ ስለ ተሰማ ፣ በድንኳኑ የተሰበሰበው ተጋባዥ ሁሉ ሙሽራውን ለማየት የመቻኮል ስሜት ይታይበታል ። የቤተ ዘመድ ሽር ጉድ ግለትና መንቻቻት ግሏል ።

ማርታ ወደ ዘፋኞቹ ስትንደረደር መጥታ የትዬ ሙቀጫን ትከሻ ነካ ነካ አረገችና ፣ “ እትዬ ሙቀጫ ፣ ከበሮውን ይዛችሁ ውጡ እንጂ ! ሙሽራው እኮ መጥቷል ። ቶሎ በሉ እንጂ! ” አለቻቸው ።

ዘፋኞቹ ወደ በሩ ግልብጥ ብለው ሔደው ከበሮውን ሞቅ አድርገው እየመቱ ይዘፍኑ ጀመር ።

“ አናስገባም በሩን ፣ ሰርገኛውን
በሩን . . .
ሰርገኛውን . . . .
አናስገባም ሠርገኛ — እደጅ ይተኛ
ሰርገኛ — እደጅ ይተኛ . . . ”

ማርታ ደስ አላት ። በሙሽራው ላይ እልኋን እንዴ ተወጣች ሁሉ ፣ ብሽቀቷ በርዶላት ፣ ፊቷ ፈክቶ ፣ ዳር ሆና ታጨበጭብ ጀመር ።

ሙሽራው ገብቶ ብሌ በሚዘረፍበት ሰዓት ቤተ ልሔም አንድ ሰው አየች ። ለማ ካብት ይመር ነበር ። ከግርግሩ መሐል ለይታ እንድታየው ያስቻላት ፣ ጸጉር ሸሽቶት የተጋለጠው ግንባሩ ነው ። ልክ እንዳየችው በደስታ ደነገጠች ። ብሌውን ዘርፎ ወደ ቦታው ሔዶ እስኪቀመጥ ድረስ በዐይኗ ተከተለ ችው ። በሙሽሮቹ መደዳ ትንሽ ራቅ ብሎ ነበር የተቀመጠው ።

‘ አጃቢ ይሆን?’ ስትል አሰበች ፣ ‘ እንዲያማ ቢሆን መታደል ነበር ’ አለች ፣ የግንኙነት ጊዜው እንደሚረዝም በመገመት ።

ብዙም ሳትቆይ እሱ በተቀመጠበት አካባቢ ዐለፈች ። እንዲያያት ፈልጋ ነበር ። እሱ ግን ምግቡ ላይ አቀርቅሮ ስለ ነበረ ቀና ብሎ አላያትም ። እንዴት ሰላም እንደምትለው ግራ ገብቶታል ። የቀድሞ ግንኙነታቸው ያው የአስተማሪና የተማሪ ስለሆነ ፣ ከአንገት ሰላምታ አላለፈም ። ስለሆነም አሁን ፊት ለፊት ሔዳ ሰላምታ መስጠት አልደፈረችም ።

“ ብሉ እስቲ ፣ ምን ጎደለ ? ” አለች ፣ በሱ መደዳ ላሉት ሰዎች ፣ ድምጿን ከፍ አድርጋ ።

ለማ ቀና ሲል አያት ። ተማሪው መሆኗን ለያት ። እሷም በዝግታ ዐይኗን ቀልሳ አየችውና ሲሳም የማለት ያህል ፣ ፈገግ ብላ አንገቷን ሰበር አደረገች ። ምላሹን ሰጣትና የሚጠጣውን ነገር ከጠርሙሱ ወደ ብርጭቆው ማንደቅደቅ ጀመረ ።

ቤተ ልሔም በልቧ እንደ መብሸቅ አለች ። የሰላምታው ምላሽ የጠበቀችውን ያህል ሞቅታ አልነበረውም ።

ድርቅ ብላ ከፊቱ ቆመችና ፣ “ ምን ጎደለ ታዲያ? ምን ላምጣ ? ” አለችው ፣ ከአስተናጋጅነት ይልቅ ቅርብነት በጎላበት ጣፋጭ አነጋገር ። በጎልማሳነት ክልል ውስጥ ቢሆንም ፣ ከዚህ በፊት ቀርባ አነጋግራው ስለማታውቅ፣ አንተ ወይም አንቴ ለማለት ቸግሮአታል ። ነገር ግን ለማጥመድ ያሰበችውን ሰው አንተ ማለት የሚያስከትለውን ውጤት ታውቃለች ። ጎላ አባትና ልጅ ወይም ወንድምና እኅት ሆኖ ቁጭ ነው ። እናም ደፍራ አንተ ለማለት ወሰነች ።

“ ሁሉም አለ ። ግሩም ነው ” አላት ለማ ።

“ እውነቴን ነው ፣ የምትመርጠውን ነገር ላምጣልህ ” አለችው ፣ በዐይኗ ከሰሐኑ ላይ የተቀመጠውን የምግብ ዐይነት እየፈለገች ። “ ጭኮዋን ወደሃታል አይደል ?! እሷን ላምጣልህ” አለችውና ከእሱ መልስ ሳትጠብቅ ልታመጣለት ሔደች ።

ለማ የዶሮ ወጡን እንቁላል እየፈረከሰ ቤተ ልሔምን ከኋላዋ ቃኛት ።

ሰፋ ያለ ጃፖኒ ቀሚስ ነበር የለበሰችው ። ውፍረቷ ያንኑ መጠነኛ ቁመቷን ቢውጥባትም ለጊዜው በረኸም ታት

ጫማ ተነሥታለች ። ስትራመድ ዳሌዋ ግራ ቀኝ ይረግጣል ። የሚዛኗ አጠባበቅ ብዙ ልምምድ እንደ ተደረገበት ያስታውቃል ።

ቤተ ልሔም የጭኮውን ሰሐን ብሬው ከተዘረጋበት ጠረጴዛ ላይ ስታነሣ ማርታ ተመለከተቻት ። እንደ ደንቡ ከሆነ ለድጋሚ ዙር የምገቡ ዐይነት ከተዘረጋበት ጠረጴዛ ተነሥቶ በየገበታው የሚዘረው ተጋባዥ ሁሉ ብሬ ዘርፎ ከጨረሰ በኋላ ነው ። ቤተ ልሔም የጭኮውን ሰሐን ስታነሣ ግን ገና ብሬ ዘረፋው አልተጠናቀቀም ። ስለዚህም ማርታ ልቧ የሆነ ነገር ጠርጥሮ በዐይኗ ተከተለቻት ፤ ጭኮውን ወስዳ ለማ ሰሐን ላይ ስትዘረግፍለት በቅናት ስሜት ተመለከተቻት ።

"እረ በቃ ! በቃ !" አለ ለማ ፣ የምትጨልፍበት እጅዋን ለማስጣል በግራ እጁ ይዞ ።

" እሺ ፣ በል ያመጣሁልህን ብላ " አለችና ዐይኗን አስለምልማ አየችው ። ሳያስበው የእሽታ ፈገግታ ሰጣት ። ፈገግታው ካመለጠው በኋላ በቅልጥፍናዋ ተደነቀ ።

እሷም እይታዋን አልደገመችውም ። ተቀባይ ልብ ላለው ሰው የአንዴው ቂ እንደሆነ ታውቃለች ። በምላሽ ፈገግታው ረክታ ፣ ነገሩን ለማድበስበስ ያህል በአቅራቢያው ላሉትም ሰዎች ፣ " ብሉ እንጂ " እያለች ከጭቆው ጨመረችላቸው ።

ለማ ጸጉር በከዳው ግንባሩ በኩል ላብ ሲንቸፈቸፍ ተሰማው ። ወንድነቱ " ዘራፍ " እያለ መጣበት ። ምግቡ ላይ እንዳቀረቀረ ቤተ ልሔምን በልቡ ተመለከታት ። ጉሮሮውን ምንም ነገር ሳይኮሰኩሰው ጣለ ። ለአፍታ ያህል ትንፋሹን አምቆ ቆየና በረዥሙ ተነፈሰ ። በድንገት የሚስተር ራህማን ምስል ከፊቱ ተደቀነበት ።

ሚስተር ራህማን ፣ ለለማ የሥራ ባልደረባው ናቸው ። እሱ ተመርቆ ዩኒቨርስቲ ማስተማር ከጀመረ ገና አራተኛ ዓመቱ ነው ። ሚስተር ራህማን ግን ኢትዮጵያ ውስጥ ብቻ ዩኒቨርስቲ ሲያስተምሩ ዘጠኝ ዓመት አላቸው ። ነገር ግን ስማቸው በዩኒቨርስቲው ውስጥ የዚያኑ ያህል ጠፍቷል ። በሴት ጉዳይ ተማሪው ብቻ ሳይሆን መምህራኑም ጭምር ያሟቸዋል ። የትም ይሁን የትም ዐይናቸው ከሴት ላይ አይነ

ቀልም ። ቆንጆ ልጅ ታክሲ ውስጥ ካጋጠመቻቸው ካልከ ፈልኩልሽ በማለት ብቻ አይመለሱም — " አይቲንክ አይ ኖው ዩ ሳምዊር " ብለው ወሬ መክፈት ልማዳቸው ነው ። የመኖሪያ ቤታቸውን አቅጣጫ እየዘረዘሩ ቀጠሮ መለዋወጥ ከጀመሩ ግን ፣ ከታክሲ ነጂው ጋር መጣላታቸው አይቀርም ። ሚስተር ራህማን በወሲብ ፍላጎታቸው ራሳቸውን መቆጣጠር አይችሉም ። ለምሳሌ ካምፓስ አካባቢ ከሴት ጋር ቆመው ሲያወሩ ቢታዩ ፣ ሠራተኛ ለመቅጠር እየተነጋገሩ ነው ማለት አይደለም ። ወይም አማርኛ እየተለመማዱ ነው ብሎ እማያ ስብ ተሳስቷል ። ሚስተር ራህማን በዚያን ሰዓት ያጠኗቸውንም ያላጠኗቸውንም ውበት ማድነቂያ ቃላት አንድ ባንድ እየቦረቦሩ በማዥጎድጎድ ላይ እንደሚሆኑ አይጠረጠርም ። አንዳውም በል ካላቸው የሴትዮዋን እጅ በጀቸው ጥርቅም አርገው እንደ ያዙ ፣ አደባባይ በመዞር ላይ ያለ የሞላ ታክሲ ወዲያውኑ ካላስቆምኩ ሊሉ ይችላሉ ።

የሚያወጧቸው ሴቶች አያወሩባቸውም ። " A " በእጃቸው እንደ ገባች አረጋግጠው ድምፃቸውን አጥፍተው ቁጭ ነው ። ነገር ግን የራህማንን ጥያቄ የማይቀበሉ ጥቂት ጠንካራ ሴቶች ያጋጥማሉ ። እኒህኞቹ ለቅርብ ጓደኞቻቸው ፣ " አንቺዬ ይሄ ሽማግሌ ሕንድ'ኮ ላውጣሽ አለኝ! አያፍርም እንዴ በናትሽ ? ምን ቅሌታም ነው!" ሲሉ ይሰማል ። ወሬው እንዲህ እያለ ይራባል ። ወንዶች ይህን " ዕድል " ባይታደሉትም ፣ አንዳንዶቹ በአገናኝነት በማገልገል የበኩላቸውን ሚና ይጫወታሉ እየተባለ ይወራል . . .

" ከዚህ አድነኝ ! " በማለት ዐይነት ለማ ግንባሩን ቋጥሮ ራሱን ነቀነቀ ። ከራሱ ጋር ቅራኔ ውስጥ ገባ ።

ቤተ ልሔም የጭኮውን ሰሐን ከጠረጴዛው ላይ መልሳ ፣ እየተፍነከነከች ሙሽራዋ ስትለባብስ ወደ ቆየችበት ክፍል ሔደች ። ማርታም አይጥ እንዳየች ድመት በዐይኗ ስትከታተላት ቆይታ ፣ ወደ ገባችበት ክፍል ዘው ብላ ገባች ።

" ውይ ! ኮቴሽን ሳልሰማ ። እንዴት አስደነገጥሽኝ ! አለች ቤተ ልሔም በደስታ የሚሥቁ ዐይኖቿን ማርታ ላይ ተክላ ። በቁም ሳጥኑ መስታወት እያየች ጸጉሯን ስታስተካክል ነበር የደረሰችባት ።

“ አለ ነገር ! ” አለች ማርታ ፡ ከፊል ቀልድ ከፊል ቅናት በተደባለቀበት ሞዛዛ አነጋገር ። “ ከግብዣ መሐል አስነሥቶ ጸጉር የሚያስበጥር ። አለ ነገር! አለ ነገር ! ”

“ መች አጣሽው ማርትዬ ፡ አለ እንጂ ጥብቅ ነገር ! ሠርግና ምላሽ መሐል ከመምህሬ ጋር ስገጣጠም ” አለች ፡ ዜማ ቀረሽ በሆነ ድምፅ ።

“ መምህርሽ ነው እንዴ?” ስትል ፡ በቁም ነገር ቃና ጠየቀቻት ።

“አይተሽዋል እንዴ ? ” ስትል ፡ ቤተ ልሔም ጥያቄ ውን በጥያቄ መለሰች ።

“ አይቼዋለሁ ። ያ ራሰ በራው ሰውዬ አይደለም? ”

“ ጸጉሩ የሸሸው በዘር ሲሆን ይችላል እንጂ ፡ እሱስ ገና ወጣት ነው ”

“ ማለቴ ፡ ምልክቱን ነው እንጂ ፡ ስለ ዕድሜው መግ ለጹ አይደለም ። ”

“ እዎ እሱ ነው ። ግን ከምኔው አየሽው ? አይ አንቺ ! ” አለችና በምስጢር ዐይነት ድምጿን ዝቅ አድርጋ ፡ “ አንድ ኮርስ ያስተምረኛል ” አለቻት ።

“ ታዲያ እንዴት ነው ? ” አለች ማርታ ከንፈሯን ነከስ አድርጋ ።

“ እንዴት ይመስልሻል ? ” አለችና ቤተ ልሔም ፡ የግራ ጎን ዳሌዋን በመስታወቱ ውስጥ እየተመለከተች ፡ “ ጠብ ነዋ ! ” አለቻት ።

‘ ለማንኛውም ነገር ዕድልና አጋጣሚ ያስፈልጋል ’ አለች ማርታ በልቧ ፡ ‘ አሁን ምናለበት ፈጣሪዬ አንዱን መምህሬን አምጥቶ እዚህ ሰርግ ላይ ቢጥልልኝ !’

ፊት ለፊት ቆማ ፡ በጎን በኩል ሆና ፡ ከኋላ በኩል አን ገቷን አዙራ ፡ ባለችበት ራመድ ራመድ እያለች ቤተ ልሔም ራቷን በመስታወት ውስጥ ተመለከተችና ፡ “ ምን ይወጣል ኛል ! ” በማለት ዐይነት በኩራት ፈገግ አለች ።

ውፍረቷ አያስጠላባትም ። በአለባበስ ትሸፍነዋለች ። የትኛው ልብስ ከየትኛው ጫማና ሹራብ ጋር እንደሚሔድ ጠንቅቃ ታውቀዋለች ። ሱሪ አታዘወትርም ። ከሰውነቷ ሁኔታ ጋር አዛምዳ ነው የምትለብሰው ። ጉንጮቿ የተላጠ ብርቱካን ነው የሚመስሉት ። ነገር ግን በምኞት አበጥ ስላሉ ጓደኛቿ “ ለጉንጮችሽ የጡት መያዣ ያስፈልጋቸዋል ” እያሉ ይቀልዱባታል ። ፎርሟን ለማስተካከልና ውፍረቷን ለመቀነስ አንዳንድ ሰሞን ቁርስ መብላት ትተዋለች ። ነገር ግን ምሳ ላይ ደርሳ ነው የምትበላው ። የዩኒቨርስቲው ምሳ አይስማማትም ። እንዲያው ነካ አድርጋ ነው የምትተወው ። ከዚያ በኋላ በር የምትገባባቸው ቤቶች አሏት ። የሆድ ነገር ከሆነ የቅርብ ጓደኛዋንም አታስጠጋ ። ሹልክ ብላ ነው የም ትሔደው ።

“ በቃሽ እንግዲህ ፡ ኤፍ ! ደሞ ለአስተማሪ ይህን ያህል !” አለች ማርታ በመሰላቸት ዐይነት ።

ቤተ ልሔም በልቧ ፡ ‘ ባይሳካልሽ ነው ’ አለችና ሽቶ ከቦርሳዋ አውጥታ ጡቶቿ መሐል አርከፈከፈች ። ከነጋ አራተኛ ጊዜዋ መሆኑ ነው ።

ተያይዘው ወደ ደንኳኑ ሲወጡ ፡ ቤተልሔም እንደ ልማዷ ወደ ሽንት ቤት ሔደች ። ማርታ ነገሩ ገባትና ሣቅ አለች ።

ከዚህ ሁሉ ትርኢት ርቃ ዘፈኑ አካባቢ የቆየችው ትዕ ግሥት ፡ ማርታን ፈልጋት መጣችና ፤

“ አንቺ ማርታ ፡ እረ እንሔድ ” አለቻት ።

“ የት ? ” አለች ማርታ ፡ ፈጽሞ የማይታሰብ ነገር እንደ ጠየቀቻት ሁሉ ተደናግጣ ።

“ ወደ ካምፓስ ነዋ ! ምን ማለትሽ ነው? ” አለቻት ፡ የተከመረውን ጥናትና የተቃረበውን ፈተና በሚገልጽ ስሜት ግንባሯን ኩምትር ፡ ፊቷን ትክዝ አድርጋ ።

ትዕግሥት ሰርግ ቤት መቆየቱን አልጠላችም ። ብታ ድርም በወደደች ነበር ። ነገር ግን ሐሳቧ ተረጋግቶ መቀመጥ አልቻለችም ። እሷ ከዚህ ሙሽራ አጅባ ስታጨበጭብ ካም

ፓስ ውስጥ ተማሪው ጥናቱን ሲፈልጠው ፣ የታሪክ ትምህርቱን ሲለበልብው ፣ የፍልስፍና ትምህርቱን ሲሰነጣጥቀው ፣ የሒሳብ ትምህርቱን ሲያላምጠው በሐሳቧ ቁልጭ ብሎ እየታያት የመበለጥ ስሜት ተሰማት ። ከዚህ ሌላ ደግሞ አቤል በምሳ ሰዓት ምግብ አዳራሽ ውስጥ በዐይኑ እንደሚፈልጋት ታውቃለች - ከሄደችበት ተመልሳለች ወይስ አልተመለሰችም በሚል የቅናት ስሜት ። እና ወደ ካምፓስ መመለሷን እንዲያውቅ ራት ላይ እንኳን ልትታየው አሰበች ።

“ እሺ ቆይ ፣ ለማንኛውም ሙሽራ ይውጣ ” አለች ማርታ ። “ ከዚያ መኪናም አይጠፋ ፤ ካምፓስ ድረስ እንሸኝ ሻለን ። ”

ትዕግሥት እነሱ ወደ ካምፓስ እንደማይመለሱ ተረዳችና ፣ “ ኧረ ግድየለም ፣ እኔ በአውቶቡስ እሔዳለሁ ” አለቻት ።

“ እሺ ! ” አለች ማርታ ፣ ትዕግሥት የተናገረችውን ሳትሰማ ። ሐሳቧ ወይኗን ተከትሎ ለማ ወደ ተቀመጠበት ሔዶ ነበር ።

ለማ ለተወሰኑ ደቂቃዎች ቤተ ልሔም ከወይኑ ጠፍታበት አዳራሹን ግራ ቀኝ ሲማትር ፣ ድንገት ከጀርባው በኩል ከተፍ አለችበት ።

“ብሎ እስቲ ። ምን ጎደለ ? እዚህ አካባቢ ጠፋሁባችሁ አይደል ? ” አለች ገና ከመድረስዋ ፣ በሌላ መደዳ ስታሳልፍ የቆየች ለማስመሰል ።

አብዛኛዎቹ መብላት አብቅተው ወደ መጠጡ አዘን ብለው ነበር ። የተደጋገመው መስተንግዶ አስደንቆአቸው ፣ አሷን በሙሉ ዐይናቸው ፣ እሱን ደግሞ በሰርቆት ተመልክተው ፣ ግብዣዋን በማመስገን ዐይነት እጅ ነሡ ።

የቤተ ልሔም ሙዚቃ መሳይ ድምፅ ጆሮውን ብቻ ሳይሆን ልቡን ጭምር ቢነካውም ፣ ለማ ወደ ኋላው ዞር ብሎ አልተመለከታትም ። መኩራቱ ሳይሆን መቆጠብ ነበር ።

ብርጭቆውን እንዳጎደለ ተመለከተችና እጅዋን በማጅራቱ በኩል አሳልፋ ከጠርሙሱ እየቀዳችለት ፣

“ በጀርባህ በኩል በመቅዳቴ ይቅርታ ! ” አለችው ።

ምሳስ እንደ ሌለው ሁሉ “ ምንም አይደለም ” በማለት ዐይነት ጭንቅላቱን ነቀነቀ ። ደረቷ ለአፍንጫው በጣም ስለ ቀረበ የሽቶዋ መዓዛ ክፉኛ አወደው ። አሁምን ወንድነቱ የሽቶውን መዓዛ እያማገ ከእሱነቱ ውስጥ “ ዘራፍ ! ” ሲል ተሰማው ።

“ ምናባቷ ትፈታተነኛለች ! ” አለ በልቡ ።

ብርጭቆው ቶሎ እንዳይሞላ ቀስ ብላ እየቀዳች ፣ “ ትቆ ያለህ ወይስ ትሔዳለህ ? ” ስትል ሹክ አለችው ። ልቡ ክፉኛ ነጠረበት ። ለእሷ መልስ በመስጠት ፈንታ ቀስ ብሎ አጠገቡ የተቀመጡትን ሰዎች ማተረ ። እሷ ድምፅዋን ዝቅ አድርጋና ፈጥና ሌሎች እንዳይሰሙ አድርጋ ነበር የጠየቀችው ። እሱ ቀና ሲል ከፊት ለፊቱ የተቀመጡት ሁለት ሴቶች አቀርቅረው ሲንሾካሾኩ ተመለከተ ።

‘ ምኗ ይሆን ? እንዴት ብትወደው ነው ? እያሱ ይሆናል የሚንሾካሾኩት ’ ሲል አሰበ ። እጁ ሳይታዘዝ በራውላይ ያቸፈቸፈውን ላብ ጠረገለት — ሲያሳጣው ።

“ማለቴ ” አለችው ቤተ ልሔም ፣ መልሱ ስለ ቆየባት፣ ጥያቄዋ ያደናገረው መስሏት ። “ ማለቴ ፣ አጃቢ ሆነህ ነው የመጣኸው ወይስ ተጋብዘህ ? ”

“ ኧረ ተጋብዤ ነው ” አላት ።

“ ቶሎ ሕያጅ ነሃ ! ” ብላ መጠጡን ቀድታለት ጨርሳ ቀና ስትል ፣ ፊቷ ዕዝን ብሎ ነበር ። በዚያች ቅጽበት ዐይኗ ውስጥ የሆነ ነገር አንብቦ ‘ በርታ ልቤ ! ’ እያለ ፣ ግን ‘ ምን ዐይነት ዐይን ነው ያላት ! ’ ሲል ተደነቀ ።

ቤተ ልሔም በቆመችበት ተቁነጠነጠች ። ፊቷ ተለዋወጠ ። ለማ ቶሎ የሚሔድ ከሆነ የተጀመረው ነገር አሁኑኑ ማለቅ አለበት ። ከአስተማሪነቱና ከተማሪነቱ ውጭ የሚገናኙበትን ቀጠሮ ማበጀት አለባቸው ። ቤተ ልሔም ነገሩን በይደር መተው አልፈለገችም ። ምናልባት ፣ ይህ አሁን በለማ ውስጥ ያበበው የስሜት ተስፋ ፣ ነገ ዩኒቨርስቲ ውስጥ ሐሜትን ፈርቶ ፣ ቁጥብነትን ፈልጎ ወይም በሌላ ምክንያት ሊጠወልግ ይችላል ። ይህ ከሆነ ደግሞ ወዋመዷ መክሸፉ ነው ። እና አሁኑኑ በአስቸኳይ ፣ ልቡ ሳያጋድል ፣ የስሜት

እሱ ሳይበርድ ቀጠሮ ከአፉ ከወጣች ለመቼም ቢሆን ግድ የለም ። ቃሉን አጥፎ ወደ ኋላ እንደማይል ታውቃለች ። ካወሩት እንዳደረጉት ይቆጠራል ፡ ነገሩ !

እንደ ደስታዋና እንደ ድንጋጤዋ ጊዜ ሁሉ ፡ አሁንም ለጉዳዩ አስቸኳይ መፍትሔ ለመስጠት ስሜቷ ስለ ተቁነጠነጠ ፡ ሽንቷ የመጣባት ፡ ውጥር አርጎ የያዛት መሰላትና እግሯን አኮራምታ ቆመች ።

የለማ ልብ ዐርፎ አልተቀመጠም ነበር — ይንፈራገጣል ። ከጥያቄዋና ከገጽታዋ ስሜቷን በሚገባ ተረድቷል ። አንዳች ሰይጣናዊ ስሜት ልቡን ገፋፋለትና እጅዋን ጎተት አርጎ ፡ ዝቅ ባለ ድምፅ ፡

“ ልሔድ ስል አነጋግርሻለሁ ” አላት ።

“ እ ? ” — ሳትሰማው ቀርታ ሳይሆን ፡ ጆሮዋን ማመን አቅቷት ነበር ።

አልደገመላትም ።

ቶሎ የከፋው ልቧ ቶሎ ተደሰተ ፤ እየተፍነከነከች ከሩጫ ባላነሰ እርምጃ ወደ ሽንት ቤት ሔደች ።

ጠረኗ ግን እዚያው ለማጋ ቀርቶ ነበር ። ወትዋች ጎሊናው ደረቱን ገልብጦ ፡ ቡጢ ጨብጦ ፡ ግንባሩን አኮማትሮ ፡ የቤተ ልሔምን ጠረን ላለማሽተት አፍንጫውን ደፍኖ ፡ እሱ ነቱ ውስጥ ግትር ብሎ ቆሞ ተመለከተው ። ሁለት ለማዎች !

‘ ምንድን ነው ነውሩ ? መምህር የሚያስተምራትን ልጃ ገረድ ቢወድ ፤ ከሚወዳት ተማሪው ጋር ቢዳራ ፡ ምንድነው ነውሩ ? ’

‘ መውደድማ ባልከፋ ነበር ። ነገር ግን የወደደ ቸር ነው ። እና ማርከ አሰጣጥ ላይ . . . ደሞም የወደደ ልብ ወዳጅ ሲወድቅ ዝም ብሎ አይመለከትም ። ’

‘ እና ታዲያ ? ’

‘ እናማ ምርጫው ሁለት ነው ! ’

‘ ኤጭ ! ’

ምዕራፍ ስምንት

በገለጻው አዳራሽ የተሰበሰቡት ተማሪዎች ከትከት ብለው ሣቁ ። አቤል ግን ሌክቸረሩ የተናገረውን ቀልድ ስላ ላዳመጠ ለመሣቅ ዕድል አላጋጠመውም ። በአዳራሹ ሣቅ ተኮርኩሮ ከሐሳቡ ከነቃ በኋላ ፡ አጠገቡ የነበረውን ተማሪ ስለ ሁኔታው እንዲያስረዳው ጠየቀው ።

“ ምንድነው ? ” አለው ድንግርግር ባለ ስሜት ።

“ አልሰማኸውም እንዴ ? ” ብሎ ተማሪው ቀልዱን ሊነግረው ቢሞክርም ሣቁን መግታት አልቻለም ነበር ። አቤል ደግሞ የተማሪውን ሣቅ አስጨርሶ ቀልዱን ለማዳመጥ ትዕግሥት አልነበረውም ። በተሰላቸ ስሜት ቸል ብሎ ተወው ።

ሰኞን አይወደውም ። “ ብላክ መንዴይ ” ይለዋል ። ቅዳሜና እሑድን መንፈሱንም ባይሆን አካሉን አሳርፎ ፡ ሰኞ ደብተሩን ይዞ ወደ ትምህርት ክፍል ሲገባ ፡ አንዳች የጥላቻ ስሜት ያድርበታል ። እንዲያው ለስሜቱ ይቅርታ ለመስጠት ያህል ቀናቱን በመውደድና ባለመውደድ ይከፋፍላቸዋል እንጂ ፡ ልቡ ውስጥ ለትዕግሥት ቦታ ከሰጣት ጊዜ ጀምሮ የመምህሮቹን ገለጻ በሙሉ ስሜት ያዳመጠበት ጊዜ የለም ። ሐሳቡ ውጭ እየከነፈበት አካሉ ብቻ ነበር - ክፍሉ ውስጥ የሚቀመጠው ።

ከሌሎቹ ሁሉ ይህን ክፍለ ጊዜ ይወደው ነበር ። የፍጹ ስፍና ተማሪዎቹ ሳይወስዱ ያለፉትን አንድ የሳይኮሎጂ ኮርስ ከሁለተኛ ዓመት ተማሪዎች ጋር የሚወስዱበት ክፍለ ጊዜ በመሆኑ ፡ ከትምህርቱ ይልቅ አዳራሹ ሞልቶ ማየቱ ያስደስተዋል ። ምክንያቱም ሌሎቹን ኮርሶች የሚወስደው ከስድስቱ ተማሪዎች ጋር ብቻ ነው ። በቁጥር ማነሳቸው ደግሞ መምህሩ የተማሪዎቹን ስሜትና ሁኔታ በቀላሉ እንዲከታተል ይረዳዋል ። በዚያ ላይ ጥያቄ መጠየቅ አለ ። አቤል

ይህን ነው ያልወደደው ፤ አካሉን ክፍል ውስጥ አስቀምጦ በስሜቱ ወደ ውጭ የመብረሩን ነጻነት ያሳጣዋል ፤ በቀላሉ ይጋለጣል ።

ዛሬ ግን ሰኞ መሆኑ ብቻ ሳይሆን ሌላም ስሜቱን ያቁነ ጠነጠው ጉዳይ ነበር ። ትዕግሥትን ማየት አለበት ። የሁለት ቀን ናፍቆት ላለበት አፍቃሪ የአንድ ሰዓት ሌክቸር በጣም ረጅም ነው ። እናም ከክፍሉ ሮጦ ለመውጣት የደወሏን ድምፅ ነበር የሚጠባበቀው ።

“ ምን መሰለህ ? ” አለው አጠገቡ የተቀመጠው ተማሪ ግቁን እንደ ጨረሰ ፣ የመምህሩን ቀልድ ለአቤል ለመ ንገር ጓጉቶ ፣ “ሃይማኖታዊ ቀልድ ነው ‘ኮ የተናገረው ። ”
“ እኮ ምን? ” አለ አቤል ፣ በተሰላቸ ድምፅ ።

“ ሰዎቹ ከሞቱ በኋላ ፣ ወደ ሰማይ ቤት ሔደው መንግ ሰተ-ሰማያት ለመግባት ሽሚያ ተፈጠረ ። የገነት በሯ ጠባብ ነበር ። ስለዚህ ጻድቃኖቹ ተወዳድረው ይግቡ ተባለና መመዘኛው በምድር ላይ ለደሃ የመጸወቱት ገንዘብ ብዛት ሆነ ። በዚህም መሠረት ለደሃ ብዙ የመጸወቱት ወደ ገነት ሲገቡ ፣ አምስት ሳንቲም ብቻ የመጸወተው ጻድቅ ግን አምስት ሳንቲሙ ተመልሶለት ወደ ገሀነም ይግባ ተባለ ።”

አቤል ቀልዱ ብዙም ስላልኮረኮረው ፣ ጥርሱን ትንሽ ብልጭ አድርጎ ፣ “ ሰዓትህ ስንት ትላለች ? መውጫችን አልደረሰም እንዴ? ” ሲል ጠየቀው ።

ተማሪው ሰዓቱን ተመልክቶ ፣ “ ሁለት ደቂቃ ይቀራል ” አለው ።

ሁለት ዓመት ይቀራል ያለው ይመስል-አቤል ፊቱን ከሶ አስመስሎ በልቡ ሴኮንዶቹን ሲያባርር ቆየ ።

ልክ የደወሏን ድምፅ ሲሰማ ፣ አንዳች ነገር መቀመጫ ውን እንደ ወጋው ሁሉ ቶሎ ብድግ አለ ። ነገር ግን አልተተ ኮረበትም ። ሌሎቹም ለመመገቢያ አዳራሹ ሰልፍ ለመሸቀ ዳደም ደውሉን ተከትለው ግልብጥ ብለው ስለ ተነሡ ፣ ክፍሉ ትርምሱ ወጣ ። ቀድሞ ለመውጣት በሩ ላይ ጭን ቅንቅ ተፈጠረ ።

‘ ምናለበት ቅድሚያ ቢሰጡኝ ? ! , አለ አቤል በልቡ ፣ ለመውጣት እየተጋፋ ፣ ‘ እነሱ የራባቸው ሆዳቸውን ነው ። የእኔው ግን የዐይን ረሀብ ነው ። ’

‘ ታዲያ ከዐይን ረሀብና ከሆድ ረሀብ ለየትኛው ነው ቅድሚያ የሚሰጠው ? ’ ሲል የገዛ ጎሊናው ያፋጠጠው መሰለው ።

‘ እንዴ ረሀቡ ጥንካሬ መሰለኝ ። ’
‘ አይደለም ። ጅል አትሁን ። ሆድህ ሳይጠግብ ዐይንህ አይራብም ። ’

“ እረ አይመስለኝም ። አያድርስ ነው ። የዐይን ረሀብ ራሱ ከሆድ ረሀብ ይብሳል ። አያድርስ ነው ! እረ እንዲያው መቃጠል ነው ! ’

‘ ምነው የዐይንን ረሀብ እንዲህ አጋነንከው ? የማያው ቁት ዐይነ ሥውራን እሱ አይደለም እንዴ ? ’

‘ ሀሀ ! እነሱም ’ ኮ ጆሮአቸው የሚራብ ይመስለኛል ። ጆሮአቸው የዐይናቸውን ያህል ያገለግላቸዋል ። ለምሳሌ እኛ ዐይናማዎቹ የምንወዳትን ሴት በየጊዜው ለማየት እን ደምንራብው ሁሉ ፣ እነሱም የሚወዷትን ሴት ኩቴ ወይም ድምፅ ለመስማት ጆሮአቸው የሚራብ ይመስለኛል ። ’

‘ ድንቅ የሆነ የመከላከያ ሐተታ ነው ። እስቲ እንግዲህ አንድ ሁለት ቀን ምግብ ሳትበላ ቆይና ፣ ከዐይንህና ከሆድህ የትኛው ቅድሚያ እንደሚኖረው ትረዳዋለህ ። ’

አቤል ወትዋች ጎሊናውን “ ወጊድልኝ ! ” ብሎ የማ ረር ያህል እጁን አወራጭቶ ፣ ‘ ሰው ጎሊናን ያህል ባላንጣ ባይኖረው ምንኛ አንደ ልቡ በሆነ ነበር ! ’ ሲል አሰበ ።

‘ እንዴት እባክህ ? እንደ ከብት ? እንደ አንስሳ? ’ እያለ ጎሊናው እንደ ገና ከተፍ ።

መንገዱን በምን ዐይነት ርምጃ እንደ ጨረሰው ለፊ ሱም እየገረመው ከመኝታ ክፍሉ ደረሰ ። ደብተሩን አልጋው ላይ ወረወረና በመጣበት ፍጥነት ተመልሶ ደረጃውን ወረደ ። በሩጫ-ቀረሽ ርምጃ ወደ ምግብ አዳራሽ አመራ ።

ከገለጻ ፍሱ ለመውጣት የነበረው ችኮላ ፣ ያ ሁሉ የዐይን ረሃብን የተመረኮዘ ግላዊ ሙግት ፣ ይህ ሁሉ ሩጫ ትዕግሥትን ለማየት ነው ። ትላንት ጠዋት ወደ ሰርጉ ከሔደችበት ጊዜ ጀምሮ አላያትም ። እሔደችበት አድራለች ብሎ ነው የገመተው ። እሷ ግን አውቶቡስ አጥታ አምሽታ ነበር እንጂ ካምፓስ ነው ያደረችው ። ጠዋት ደግሞ እሱ ራሱ እንቅልፍ ተጫጭኖት ስላረፈደ ፣ እንደ ወትሮው ወደ ቁርስ ክፍል ስት ሔድ ወይም ወደ ትምህርት ክፍሏ ስትገባ ለማየት ዕድል አልገጠመውም ። በዚህ ምክንያት ገለጻ ክፍሉ ውስጥ ሁሉ ነገሩን እያብላላ ሲበሽቅ ነው ያረፈደው ።

አሁንም ከምግብ አዳራሹ አካባቢ ደርሶ የምሳ ሰልፍ እንደ ያዘ ፣ መላ ሰውነቱ በቅናትና በእልህ ነበልባል ይንቀ ለቀል ነበር ። ትዕግሥት ሰልፉ ውስጥ የለችም ። ቀድማ ገብታ ይሆን ? ሰልፍ መጠበቁ አስመረረው ። ወደ ውስጥ ለመግባት ቸኮለ ። ነገር ግን ተራ መጠበቅ ግዴታ ነው ። በውዴታ — ግዴታ የተሳሰረች ዓለም !

ተራው ደርሶ ውስጥ ከገባ በኋላ ፣ እንጀራ ሳይቀበል ወጥ ጨላፊው ጋ ሔዶ ትሪውን ዘረጋለት ። መሳሳቱን ያወ ቀው ሲሥቅበት ነው ። ድርሻውን ተቀብሎ መቀመጫ በሚፈልግበት ጊዜም ዐይኑ አዳራሹን ዙሪያ ገብ እየማተረ ነበር ። በተለይ ሴቶች የተቀመጡበትን አካባቢ እሳት በጎረሱ ዐይኖቹ ቃኘ ።

‘ ዛሬም አልመጣችም ማለት ነው ? ’ አለ በልቡ ሳያስ በው ጥርሶቹን እያንቀጫቀጨ ።

ከጎሊናው ጋር እንደ ልቡ ለመሟገት ፣ ተናግሮ ከሚያ ናግር ለመሸሽ ፣ ከታዛቢ ለመራቅና ግላዊ ነጻነቱን ለማግኘት ፣ አብዛኛውን ጊዜ በምግብ አዳራሹ ውስጥ ብቻውን ተቀምጦ መብላት ይመርጣል ። ሰላምን ከብቸኝነት ሊያገኛት ይጥ ራል ። ይህ ዐይን ፍቅር ላይ ከመውደቁ በፊትም የነበረው ጸባይ ነው ። በእርግጥ ፣ በዐይን ፍቅሩ ሳቢያ ደረጃው ከፍ ብሏል ። አሁንም ከወደ ጥግ በኩል ባዶ ጠረጴዛ ተመልክቶ ወደዚያው ሲያመራ ትዕግሥት ተመለከተችው ። የጐረሰ ችው አፏ ውስጥ ተንቀዋለለባት ። ቶሎ ብላ ዐይኗን ልትሰ

ብር ስትል ማርታ ቀለበቻት ። ቤተ ልሔም ሁለተኛዉ ምግብ አዳራሽ ስለምትመገብ አብራቸው አልነበረችም ።

“ ኤጭ ! እንዲያው ይሄ የማሽላ እንጀራቸው ! ” አለች ማርታ ፣ ትዕግሥትን ላለማሳፈር ብላ ። በእርግጥም የአሔዱ ግብዣ ገና ከውስዉ ስላልጠፋ ፣ ሽሮው አልዋጥ ብሏት እየታገለች ነበር ።

ትዕግሥት ምንም አላለችም ። ከዚያ በኋላ ቀናም አላ ለች ።

አቤል መቀመጥ የፈለገበት አካባቢ ሲደርስ ድንገት አየችው ። የቅናት እሳት የሚተፉት ዐይኖቹ በድንገተኛው አይታ ከማርታ ጋር በመገጣጠማቸው ድንግጥግጥ አለ ። እግሩ የተሳሰረ መሰለው ። ዐይኑን ሳይሰብር ከድንጋጤው ለማምለጥ ራመድ ሲል የአንዱ ወንበር እግር ጠለፈው ። በሁለት እጁ የምግብ ትሪውን ይዞ ስለ ነበር ፣ ተንገዳግዶ ሚዛኑን ጠብቆ መዳን አልቻለም ። አሳዛኝ ትርኢት ሆነ ። እሱ ክታች ፣ ያድነኛል ብሎ የተደገፈው ወንበር እግሩ ላይ ሲወ ድቅ ፣ የትሪው እንጀራና ወጥ ተገልብጦ ደረቱ ላይ ተደፋ ። የትኩሱ ወጥ ፍንጣቂ የደረሰባቸው በአካባቢው የተቀመጡ ተማሪዎች ተቆጥተው እየተፈናጠሩ ቢነሡም ፣ ትርኢቱ ቁጣቸውን ወደ ሣቅ ለወጠው ። ካካታውን ሰምቶ የአዳራሹ ቁመጋቢ ሁሉ ግልብጥብሎ ተነሣ — በአንዱ ውድቀት ሌላዉ ሊሥቅ ። የሳምንቱ መሣቂያና መሣሣቂያ ሆኖ የሚቆየው ወሬ ከሌላ አፍ ከመስማት ይልቅ በዐይኑ በብሌኑ ለማየት አንዱ ባንዱ ላይ መንጠራራት ራሱ ሌላ ትርኢት ሆነ ።

እስክንድርም እንደ ሌሎቹ ተንጠራርቶ ሲያይ ፣ ተዋናዩ አቤል መሆኑን በተመለከተ ጊዜ ዐይኑን ማመን አቃተው ። ግፊያውን እየበረጋገደ ዐልፎ አጠገቡ ሲደርስ ፣ በወጥ የተጨ ማለቀ ልብሱን እየጠራረገለት “ አቤል ፣ ” አቤል ምነው ? ምን ነካህ ? ” አለው ።

አቤል ምንም አልመለሰለትም ። ከወደቀበት ተነሥቶ ቢቆምም በድንጋጤ ክው ብሎአል ። ከዚያ አዳራሽ ተፈት ልኮ መውጣት ነበር ፍላጎቱ ። ግን በየት በኩል ? የዚያ ሁሉ ተማሪ ዐይን አንድ ርምጃም እንደማያራምደው ገመተ ። ሆኖም እስክንድርን አጠገቡ በማግኘቱ ትንሽ ቀለል አለው ።

ትዕግሥት በዚች ደቂቃ ውስጥ መሬት ቁልቁል ተሰን ጥቃ ብትውጣት ምንኛ በወደደች ! ካካታውን ስምታ ቀና ስትልና አቤል ከያዘው ትሪ ጋር ሲወድቅ ስትመለከት ፣ ሽም ቅቅ ብላ አንገቷን ጠረጴዛው ላይ እንደ ደፋች ቀረች ። የሚ ቀጥለውን ትርኢትም ለማየት ቀና አላለችም ። ተማሪው ሁሉ ወደ ወደቀው ወጣት ሳይሆን ወደ እሷ የሚያይ መስላት ። እንባዋ ድንገት ሊመጣባት ሲል ገታችው ።

አቤል በምግብ አዳራሹ በር ከአስክንድር ጋር ሲወጣ ማርታ ተመለከተች ። እሷም በድንጋጤ የምትገባበት ጠፍ ቷታል ። ተደናግጦ ለመውደቁ ምክንያት የሆነው ከእሷ ጋር ዐይን ለዐይን መገጣጠማቸው ስለ መሰላት ፣ የኃጢአተኝነት ስሜት ተሰምቷታል ።

“ ት... ትዕግሥት ” አለቻት ፈራ ተባ በሚል ድምፅ ።

“ ወዴ ! ”

“ እንሒድ ፣ እንውጣ ። ”

ትዕግሥት እንባዋ እንዳይመጣ እንደ ምንም እየተጠነ ቀቀች ቀስ ብላ ቀና አለች ። እንደ ፈራችው አልሆነም ። አዳራሹ ውስጥ ያሉት ተማሪዎች በሁኔታው እየሣቁ ምግባ ቸውን ከማጣጣም በስተቀር እነትዕግሥትን ልብ ብለው አልተመለከቷቸውም ።

የበሉበትን ትሪ ሳያነሡ ፣ ግራ ቀኝ ሳይመለከቱ ፣ ሁለቱም አንገታቸውን አቅርቅረው ፈትለክ ብለው ወጡ ።

ከቀትር በኋላ ወደ ዘጠኝ ሰዓት አካባቢ ፣ አስክንድር ከመኝታ ክፍሉ ተጠራ ። አልጋው ላይ ጋደም ብሎ እያ ነበበ ነበር ።

“ ማን ነው የፈለገኝ ? ” አለው ፣ ተልኮ የመጣውን ተማሪ ።

“ አንዲት ልጅ ናት ። ወደዚህ ስመጣ አይታኝ አንተን እንድጠራላት ጠየቀችኝ ። ”

“ ስሜን የምታውቅ ናት ? ”

“ አዪ ፣ ስምህን ጠርታ ነው ንገርልኝ ያለችኝ ። ”

በፈጣን ርምጃ ከመኝታ ክፍሉ ወጥቶ ፣ ደረጃውን ወርዶ ፣ ወደ ውጪ ብቅ ሲል ፣ ማርታ ደመቁን ቆማ ተመለከታት ። ግር አለው ። ከአሁን በፊት ግቢው ውስጥ መታየት ካልሆነ በስተቀር ንግግር አልነበራቸውም ።

ማርታ እሷ እንዳስጠራችው እንዲያውቅ ፈገግ አለች ለት ። ዝብርቅርቅ ባለ ስሜት ልቡ እየነጠረ ቀረባት ።

“ እኔ ጋ ነው ? ” አላት ፣ የውስጥ ስሜቱን በሚገልጽ ጣፋጭ ቅላጼ ።

“ አዎ ! ስለ አቤል ልጠይቅህ ነው ” አለችው ፣ ዕዝን ብላ ።

‘ የአቤልንም የእኔንም ስም እንዴት ዐወቀች ? ’ ሲል አሰበ ። ወዲያው ግን ፣ ‘ ለምን ጅል እሆናለሁ ? እኔ እራሴ የእሷንና የትዕግሥትን ስም አጣርቼ ዐውቅ የለም እንዴ ! የእነሱ ማወቅ ያስደንቃል ? እንዲያውም ለወሬ ሴቶች ይብ ሳሉ ’ አለ ፣ ባይነጋገሩም በዐይን እየተገራረፉ የተሳለፉበ ትን ቀን በልቡ እያስታወሰ ።

እንደ ሴትነቷ ስማቸውን ዐውቃ እንዳላወቀች ለመሆን አለመሞከሯ አስደነቀው ። አመጣጧ ብዙ ነገር ጭንቅላቱ ውስጥ አተረማመሰበት ። የተጠቀለለ ነገር ይዛለች ።

‘ ትዕግሥት ራሷ መምጣት ፈርታ ልካት ይሆን?’ ሲል አሰበ ። በምግብ አዳራሽ ውስጥ ለአቤል መውደቅ መንስኤው ከእነሱ ጋር እንደ ተያያዘ ፈጽሞ አላወቀም ነበር ።

“ ምግብ ቤት ውስጥ ሲወድቅ ነበርሽ እንዴ ! ” አላ ትና ፣ ከእሷ መልስ ሳይጠብቅ ፣ “ የትኩሱ ወጥ ፍንጣቂ እጁን ትንሽ ጠበሰው እንጂ ሌላ ቦታ አልተጎዳም ” አላት ።

ከንፈሯን መጠጠች ።

“ እምልሽ ፣ መቼም እዚያ ሁሉ ተማሪ መሐል መው ደቁ ራሱ ሕመም ነው ። አለ አይደል ! የአጋጣሚ ነገር ቢሆ ንም ያሳፍራል ። እና በድንጋጤ ትንሽ ተረብሾ ፣ ምሳውንም ባመጣለት ሲበላ አልቻለም ። አሁን ተኝቷል ። ድንጋጤው ሲያልፍለትና ሁኔታው ሲረሳው ደኅና ይሆናል ” አላት ።

እንደ ገና ከንፈሯን መጠጠችና " ውይ በናትህ ፣ አወ ዳደቁ እንዴት ስቀጠጠኝ መሰለህ ! ብቻ እንኳን ተረፈ " አለችው ።

አስተዛዘኗ ልቡን ነካው ። ' ምነው እኔ በወደቅኩና እንዲህ ባዘንሽልኝ ! ' አለ በሐሳቡ ።

ልቡ ስለተረጋጋ ዐይኖቹ ውበቷን ከላይ እስከ ታች ማስ ተዋል ይዘው ነበር ። አፍንጫውም ከትኩሳቷ ጋር የሚተነ ውን ሽቶ መቀበል ጀምሯል ። ስትናገር ትንፋሿ ራሱ ሽቶ መሰለው ። ከአሑድ የሠርግ አለባበሷና አኳኋኗ ከፊሉ ላይዋ ላይ ቀርቶ ነበር ። በአንገተ-ክፍቱ ሹራቧ በኩል የተላጠ ሽንኩርት መስለው ብቅ ያሉት ጡቶቿ ከእስክንድር ዐይን ጋር ተፋጠጡ ። ጡት መያዝ አላደረገችም ነበር ።

" ይህንን ለአቤል ነው ያመጣሁለት " አለችና ፣ ይዛው የነበረውን የተጠቀለለ ነገር ሰጠችው ። ኬክ ገዝታ ለት ነበር ።

እስክንድር የባሰውን ድንግርግር አለው ። ' ይህን ለሚ ያህል ውለታ የሚያበቃ ግንኙነት ነበር ማለት ነው ? ' አለ በልቡ ።አቤልን ጠረጠረው ። ሆኖም ከማርታ ጋር አቀራርቦ ያነጋገረውን ይህን አጋጣሚ ወደደው ።

ኬኩን ሰጥታው ጥቂት መንገድ ከሔደች በኋላ ፣ በአን ዳች ግፊት ተስባ ዘወር ስትል ፣ እንዳጋጣሚ እስክንድርም የዞረባት ቅጽበት ስለ ነበረች ዐይን ለዐይን ተገጣጠሙ ። ሁለቱም ተፋፍረው ፊታቸውን ወደ መንገዳቸው መለሱ ።

እስክንድር ኬኩን ይዞ ወደ መኝታ ክፍሉ ሲመለስ ፣ 'ጆኒ ለካ የዋህ ስትመስል ፣ ውስጥ ውስጡን ጉዳይዋን አጠና ክራለች ' እያለ አቤልን በልቡ እያማው ነበር ።

ከክፍሉ እንደ ገባ አቤልን አስነሣውና ፣ " ቀና በል እባክህ ! ጣፋጭ ምግብና ጣፋጭ ወሬ አምጥቼሃለሁ " አለውና ፣ በችኮላ እሽጉን ፈትቶ አንድ ኬክ አውጥቶ ለራሱ ገመጠ ።

አቤል ለምንም ነገር ባልጓጓ ስሜት ፣ " ተወኝ እባክህ ፣ እስክንድር ፣ ምንም አልፈልግም ። ብተኛ ይሻለኛል " አለው ። ፊቱን ትራሱ ላይ እንደ ደፋ ነበር ።

እስክንድር ሌላ ኬክ አውጥቶ ፣ ጓደኝነት በተሞላው ስሜት ፣ " ኤጭ ! አንቺ ደሞ እንዲያው በቀላል ነገር መብ ሽቅ ይቀናሻል ። ተደናቅፎ መውደቅ በማንም ላይ ሊደ ርስ የሚችል አጋጣሚ ነው ። ይልቅ ተነሽና ይህችን ነገር ግመጭ፣ " አለው ።

አቤል ጆሮ ዳባ ልበስ ብሎ ፣ ዝም !

እስክንድር ነገሩን ለማቅለል ያህል ብቻ ሳይሆን ፣ በጊዜው ያስደንግጥ እንጂ በእርግጥም ቀላል ነው ብሎ ነው የገመተው ። የአቤል ምላሽ ግን ጠነከረበት ።

ትንሽ ቆዩና ፣ ዘዴ ያገኘ ወይም አቤልን ከመጥፎ ስሜቱ ያዘናጋ መስሎት ፣ " እረ ሌላው ቢቀር ውቃቢዋ ያይሃል ! ይበላልኛል ብላ ደክማ አምጥታልህ —" አለና ሳይጨርስ ፣ አቤል አቋረጠው ።

" እንዴ ኬኩን ማነው ያመጣው ? " አለ አቤል ፣ ጉጉት ባዘለ ደካማ ድምፅ ፣ ቀስ ብሎ ፊቱን ከደፋበት ትራስ አነሣ ። ምሳውን አልበላ ስላለው ኬኩን እስክንድር ራሱ ገዝቶ ያመጣለት መስሎት ነበር ።

" ማርታ ' ኮ ነች ያመጣችልህ " አለ እስክንድር ፣ ስሟን ሲጠራ አንዳች ነገር ሽምቅቅ እያረገው ።

" እ? ! " የድንጋጤም ፣ የመገረምም ነበር ።

" ማርታ የ-የእንጉና ጓደኛ "

የትዕግሥትን ስም በአቤል ፊት መጥራት አልፈለገም ። አቤል ግን ወዲያው ገባው ። ሥሮቹ ተገታትረው ዐይኑ ደም መሰለ ።

" በናትህ ስሟን አትጥራብኝ ! " አለው ፣ ምርር ባለ አነጋገር ፣ " እሷን ልጅ ላለማየት ስል ይህን ዩኒቨርስቲ ሳል ለቅ አልቀርም ። "

እስክንድር ነገሩ ተምታታበት ። ' ትዕግሥትን ወይስ ማርታን ? ማንኛቸውን ላለማየት ? ' አለ በልቡ ። የቀድሞ ጥርጣሬው የተሳሳተ መስለው ። የሚናገረው ነገር ጠፍቶት ዝም አለ ።

ክፉኛ የቀሉት የአቤል ዐይኖች የታመቀ እንባ ተዘርግፎ እንዳይፈስ ትንቅንቅ መያዛቸውን እስክንድር ገመተ ። ግቢ ነፍስ ፡ ውጪ ነፍስ ! ክፉኛ አሳዘነው ። የሆነ ነገር ልደብቅ ብላ ከውስጥ የምትቃጠለው ፡ የምትብከነከነውና ነዳ የም ትጨሰው ሕይወቱ ውስጥ ውስጡን አምርራ ስታለቅስ በስሜቱ ታየው ። ትካዜው ተጋባበት ። እናም ዝም ብሎ መቆየት አልቻለም ።

“ ስማ ፡ አቤል ! ልረዳህ የምችለው ነገር ካለ ፡ ስሜ ትሆን ሳትደብቅ በንጹሕ የጓደኝነት መንፈስ ንገረኝ ። ስት ጨነቅ ማየት አልፈልግም ። የፈለገው ነገር ይሁን ፡ እሠዋ ልሃለሁ ! ”

እስክንድር ከአቤል ጋር ከተዋወቀበት ጊዜ ጀምሮ እን ዲህ አምርሮና በትካዜ ተመስጦ ሲናገር ፡ የመጀመሪያ ጊዜው ነበር ። ከማርታ ጋር መተዋወቁ ከትዕግሥት ጋር አስተዋ ውቆኝ ፡ የአቤልን ችግር እፈታለት ይሆናል የሚል እምነት ስላደረበት ፡ ‘ እሠዋልሃለሁ ’ ያለው ከዚህ ተነሥቶ ነበር ።

የእስክንድር ወንድማዊ የንግግር ቃና ፡ የአቤልን ልብ ክፉኛ ኮረኮረው ። በተለይ ‘ እሠዋልሃለሁ ’ የምትለዋ ቃል ከእስክንድር አፍ የወጣችው እንባ በተናነቀው ስሜት ስለ ነበር ፡ የልቡን አንጀት በኀዘን ፍላጻ ወጋችው ። የሆነ ነገር ሊነግረው ፈለገ ። ግን ምን ? አፉን ከማጥፋት በስተቀር እስ ክንድር መፍትሔ የሚያገኝለት አልመሰለውም ።

ምንም አልተናገረም ። መልሶ ፊቱን ከትራሱ ላይ ደፋው ።

“ አንተ ከባድ አርገህ የወሰድከው ነገር ይሄኔ በቀላሉ የሚፈታ ይሆናል ” አለው እስክንድር ።

አቤል አልመለሰም ።

“ ስማ እንጂ ፡ አቤል ! እባክህ ንገረኝ ፤ ዝም ብለህ ራስ ህን አታስጨንቅ ። ሐሳብን ለሰው ማካፈል ራሱ ከሕመም ያድናል ። መጥፎ ተፈጥሮ ነው ያለህ ። ለምን ሁሉን ነገር በግልህ ለመወጣት ትሞክራለህ ? ሰው ያስፈልግሃል ! እን ግዲያው የጓደኝነት ትርጉሙ ምንድነው ? ነገር ሆድ ውስጥ

አምቆ መጨነቅ መጥፎ ነው ” አለው ፡ በእርግጥም የሚያስ ከትለው መጥፎ ውጤት እየታየውና መምህር ዮናታን የነገ ሩት እየታወሰው ።

ስለ እሱ ሕመም እስክንድር ይህን ያህል መጨነቁ ሆዱን ስላባባው ፡ አቤል ቀና ብሎ ፡ “ ተወኝ እባክህ እስክ ንድር ፡ ስለ እርዳታህ አመሰግናለሁ ። የእኔ ሕመም ግን መፍትሔ የለውም ። አትድከም ” ሊለው ፈልጎ ነበር ። ነገር ግን እንባው ቀድሞ ዝርግፍ ስላለ መናገር አልቻለም ። ፊቴን ትራሱ ላይ እንደ ደፋ አለቀሰ ። ትዕግሥት ከፊቴ ቆማ በንቀት ፡ “ አልቃሻ ወንድ ! ” የምትለው መሰለው ። ማርታ በእንባው የምትቀልድበት ፡ ከት ከት ብላ የምትሥቅበት መሰለው ።

“ ስማ ፡ አቤል . . . ! ” እስክንድር ቢቸግረው ትከሻ ውን ነቀነቀው ።

መልስ የለም

“ አቤል . . . ”

ዝም !

እስክንድር በሽቆ ሲጋራውን አውጥቶ ለኮሰና ፡ በልቡ ‘ ቤሽቲያ ! የራስህ ጉዳይ ነው ! ’ ብሎ ጥሎት ወጣ ።

ምዕራፍ ዘጠኝ

አንድ የተፈጥሮ ሳይንስ ምሩቅ መምህር ለድኅረ-ምረቃ የሚያበቃውን የጥናት ጽሑፍ መዘክር ከማቅረቡ በፊት አማካሪው ዶክተር አጥናፉ የስንዴ ተክሉን እንዲጎበኙለት ጋበዛቸው ። ፕሮጀክቱን የሚሠራው በስንዴ ተክል ነበር - የተለያየ አፈር በስንዴ አበቃቀል ላይ የሚኖረውን ተጽዕኖ አጥንቶ ለማቅረብ ።

ዮናታን ገዳዩ ባይመለከታቸው ፕሮጀክቱን አቅራቢው መምህር በግል ወዳጅነቱ እንዲ ያዩለት ስለ ጋበዛቸው ከዶክ ተር አጥናፉ ጋር ሔደው ነበር ። ለጥናት ተክሎች ከተሠራ ችው ጎጆ ውስጥ እንደ ገቡ በጣሳ ጉች ጉች ብለው የተቀመጡ ትን የስንዴ ተክሎች አትኩረው መጐብኘት ጀመሩ ። ከመ ስታወት ቤቷ ላይ አረንጓዴው ቀለም ሙልጭ ብሎ ስለጠፋ ቃጠሎው ሌላ ከተማ የገቡ ይመስል ነበር ።

“ ለምን የዚህች ጎጆ ስም ተቀይሮ ‘ ኋይት ሀውስ ’ አይባልም ! ” አሉ ዮናታን በቀልድ ዐይነት - ነገር ግን ወቀ ሳን ባዘለ አነጋገር ። አረንጓዴው ቀለም ከጠፋ በኋላ ፣ “ ግሪን ሀውስ ” ማለቱ ትርጉመ-ቢስ መሆኑን ለመጠቆም ነበር ። ‘ ኋይት ሀውስ’ እንዳይባልማ የተከሷን ጎጆ ከአ ሜሪካን ቤተ መንግሥት ጎን ማስቀመጥ ይሆናላ ! ” አሉ ዶክተር አጥናፉ ፣ ቀልድን በቀልድ በመመለስ ።

ምንም አስተያየት ሳይሰጡ ስምንት የተክል ቆርቆሮ ዎች ማለፋቸው አስጎብኚውን ሳያበሽቀው አልቀረም ። ከኋላ ከኋላቸው እየተከተለ ፣ “ ግሩም ነው ! ” የሚል ድምፅ ይጠ ብቅ ነበር ።

“ ይህ የየት አገር ዐፈር ነው ? ” አሉ ዶክተር አጥናፉ ፣ ዐፈሩ በደንብ ተስማምቶአቸው ከሁሉም ፋፍተው የበቀሉ ትን ዐምስት ያህል የቆርቆሮ ተክሎች እየተመለከቱ ።

“ የደብረ ዘይት ዐፈር ነው ” አለ አስጎብኚው ፡ ቆርቆሮው ላይ የጸፈውን ኮድ ተመልክቶ ፤ “ ይገርምዎታል ! በአገራችን የስንዴ ተክል ርዝመት ውስጥ ከፍተኛውን ደረጃ ሳይዝ አይቀርም ” ብሎ ፡ የዕድገቱን ፍጥነትና ርዝመት የላከበትን ሰነድ ፍለጋ ማኅደሩን ያገላብጥ ጀመር ።

“ ፎቶግራፍ አስነሥተኸዋል ? ”

“ አላስነሣሁትም ። የጅማው ዐፈር ላይ የተተከሉት ፍጥነትም ባይኖራቸው ዕድገታቸውን ስላላቋረጡ ፡ ትንሽ ልጠብቃቸውና አንድ ላይ አስነሣቸዋለሁ ብዬ ነው ” አለ አስጎብኚዉ ፡ ፊቱ ብቻ ሳይሆን ልቡም ፈክቶ ። የፎቶግራፍ ጥያቄ ለፕሮጀክቱ ፍጻሜ መቃረቢያ ስለሆነ ፡ ዶክተር አጥናፉ ይህን ማንሣታቸው በተዘዋዋሪም ቢሆን በውጤቱ እን ደረሱ ለመገመት አስችሎታል ።

“ አሁኑኑ ብታስነሣው የሚሻል ይመስለኛል ። ካለ በለዚያ የጅማውን ስትጠብቅ ዕድገቱን የጨረሰው የደብረ ዘይቱ ሲተኛና ፍሬው ሊረግፍ ይችላል ” ሲሉ አስተያየ ታቸውን ሰጡት ።

ይህ ሁሉ ሲሆን ዮናታን ምንም ሳይተነፍሱ ዐይናቸ ውን ከአንዷ ቆርቆሮ ተክሉ ላይ እንደ ተከሉ ቀርተው ነበር። እያንዳንዱ ቆርቆሮ የያዘው ስምንት ፍሬ ነው ፤ የዮናታንን ዐይን የጠለፈችው ቆርቆሮ ሰባቱን ፍሬዎች ጅፍ አርጋ አብቅላ አንዷን አቅጭጫ አስቀርታለች ። ዮናታን በመቀጨጭ ላይ ያለችውን የስንዴ ዘለላ አትኩረው ሲመለከቱ አቤል በሐሳባቸው መጣባቸው ። ስለዚህ ነበር ከአስተያየት ተቆ ጥበው የቆዩት ። ‘ አቤል ራሱ እንደ ስንዴዋ ዘለላ በመቀ ጨጭ ላይ ያለ ሎጋ ወጣት ነው ’ አሉ በልባቸው ።

ትንሽ ቆይተው ፡ “ ይህችን ነገር ታያታለህ ? ” አሉ ፡ ፊታቸውን ወደ ዶክተር አጥናፉ መልሰው ።

“ የቷን ? ”

አስጎብኚዉም “ ምን ተገኘ ? ” በሚል ስሜት ወደ ቆርቆሮው አተኮረ ።

“ ይቺ ፡ በመቀጨጭ ላይ ያለችዋ ” አሉ ዮናታን ፡ ወደ ቆርቆሮው ውስጥ በጣታቸው እያመለከቱ ።

“ እም ፡ አዎ ከእንግዲህ የምታድግ አትመስልም ” አሉ ዶክተር አጥናፉ ፡ ብዙም ባልተደነቀ ስሜት ።

“ ከምን የመጣ ይመስልሃል ? ” አሉ ዮናታን ፡ ዐይና ቸውን ወደ አስጐብኚው እያሸጋገሩ ።

“ አካባቢው አልተስማማት ይሆናላ ! ” አሉ ዶክተር አጥናፉ ፡ በቀልድ ዐይነት ! “ ወይም ደግሞ ፍሬዋ ከጓደኞቿ ተለይታ በተለየ ዐፈር ውስጥ መብቀል ፈልጋ ይሆናል ። ”

ከት ብሉም ባሥይቅ አስጐብኚው ፈገግ አለ ። ዮናታን ግን የተቋጠረው ግንባራቸው አልተፈታም ። ይብሱን ነገሩን አጠንክረው ፡

“ የአካባቢም ተጽዕኖ ሆነ ፡ የዐፈሩ አለመስማማት ፡ ወይም ሌላ ችግር ፡ የስንዴዋ መቀጨጭ ከአያያዝ ግድየለሽ ነት የመጣ ነው ። ገና ከእንጭጭነቷ ችግሯን አስተውሉ አካባቢዋን ወይም አፈሯን መለወጥ ቢቻል ኖሮ ለዚህ አት ደርስም ነበር ። ግን አንድ ነች ። አንድ ነገር አንድ ነውና አብ ዛኛውን ጊዜ አናስብበትም ። አናስተውለውም ። ጣሳው ሙሉ ተክል ሊበላሽ ቢሆን ኖሮ ግን ወዲያው መፍትሔ በተ ፈለገለት ነበር ። ”

አስጐብኚው በድንጋጤ ክው ብሎ ቀረ ። “ አምርረ ዋል ፡ ወይስ ይቀልዳሉ ? ” አለ በልቡ እሱም ። አማካሪው ዶክተር አጥናፉ ችል ያሉትን ነገር ዮናታን አምርረው መያ ዛቸው ምክንያቱ አልገባህ አለው ። “ ምነው ባልጋበዝኳ ቸው ! ” አለ በልቡ ። አነጋገራቸው ዶክተር አጥናፉን ይለው ጥብኛል ብሎ ስለፈራ ዮናታንን በጥላቻ እያያቸው ።

“ ይህ’ኮ አብዛኛውን ጊዜ ሊያርስ የሚችል አጋማሚ ነው ። ደግሞስ የአንዱ መቀጨጭ ምን ያህል ይጐዳል ብለህ ነው ? የዐፈሩ ተጽዕኖ በአብዛኛው ስንዴ ዕድገት ሊለካ ይች ላል ” አሉ ዶክተር ፡ አውንም ለነገሩ ክብደት ሳይሰጡት ።

“ ይጐዳል እንጂ ፡ እንዴት አይጐዳም ? ” አሉ ዮናታን አምርረው ። “ የቆርቆሮውን ተክል’ኮ ስምንት የምታስኘው

ይህች አንዷ ስትጨርስ ነበር ። ስትጐድል ግን ሰባት ታረገዋለች ። አንድ ሳንቲም “ዋጋ የለውም” እንላለን ። ግን “ዋጋ እንዳለው የምንረዳው አራት ሳንቲም ይዘን ስንቀር ነው ።”

አስጐብኝው የባሰውን በጥላቻ ገላመጣቸው ። እሳቸው ግን ልብ አላሉትም ። እሱን መጐዳታቸውም አልታወቃቸውም ። ዶክተር አጥናፉ ራሳቸው፥ “ሰውዬው አበደ እንዴ ?” በማለት ዐይነት በሆዳቸው እየሣቁ ፥ ምንም ሊጠይቁ ወይም ሊናገሩ ስላልቻሉ ዝም አሉ ።

ከጥቂት ዝምታ በኋላ ዮናታን ልምጭጭ ፈገግታ እያሳዩ ፥ በምጸታዊ አነጋገር “ አየህ ፥ የአቤልም ነገር እንዲሁ ነው ” አሏቸው ።

ዶክተር አጥናፉ የዮናታን ውስጣዊ ስሜት እንዲህ የተለዋወጠበት ምክንያት ያውቁ ገባቸው ። ስለ አቤል ጉዳይ ደጋግመው አነጋግረዋቸው ነበር ። ነገር ግን ፥ ለጉዳዩ ብዙም ክብደት ወይም አትኩሮት ባለመስጠት ቸል ብለውት ስለቆዩ አሁን ጥያቄም ይሁን መልስ ማንሣት አልፈለጉም ። ሐሳባቸውን ሁሉ ወደ ተክሉ በመሰብሰብ ዐይነት ከአስጐብኝው ጋር ሐሳብ በመለዋወጥ ዮናታን የተነሡበትን ሐሳብ ለማዘናጋት ሞከሩ ። ይሁን እንጂ ፥ ዮናታን ውስጥ የሚንበገበገው ሐሳብ በቀላሉ የሚበርድ አልነበረም ። ጉብኝቱን ጨርሰው ከተክሉ ቤት ሲወጡ እንደ ገና አነሡባቸው ።

“ ሁላችሁም የዚህን ልጅ ጉዳይ ቸል ማለታችሁ ነው ? ያቤልን? እንዴት ነው ? አሁንም አልተሻለው ? ” አሉ ዶክተር አጥናፉ ሸሽተው የማያመልጡት ነገር መሆኑን ገምተው ።

“ ይሻለዋል ? ጉንፋን ’ኮ አይደለም ያመመው ። ” ይህኛው አነጋገራቸው ቁጣ ብቻ ሳይሆን ተስፋ መቁረጥም ነበረበት ።

የዮናታን አነጋገር ዶክተር አጥናፉን አላስቆጣቸውም ። የቅርብ ጓደኝነት ስላላቸው አንዳቸው የአንዳቸውን ጸባይ ጠንቅቀው ያውቃሉ ። ዮናታን ከውስጥ ሥቀው ከላይ ጥርሳቸውን ግሳየት አይችሉም ። የተማረሩበትን ወይም የበሸቁበትን ነገር ማንም ፊት ይሁን ከማንም ጋር ፥ ፊትለፊት በቁጣ ተናግረው ነው የሚወጡት ። ከዚያ ንዴቱ ቢበርድላቸው ያውሰው አክባሪነታቸው ፥ ፍቅር የተሞላበት ስሜታቸው ፥ ዮናታንነታቸው ይመለሳል ። ነገር ግን የዚህ ልጅ ጉዳይ ይህን ያህል ለምን እንዳንገበገባቸው ዶክተር አጥናፉ ጥርት ብሎ ሊታያቸው አልቻለም ።

“ ችግሩ ’ኮ ! ” አሉ ዶክተር አጥናፉ ፥ የዮናታንን ቁጣ ማስታገሥ በሚችል ለዘብ ያለ አነጋገር ። ፥ “ ችግሩ የሁሉም አለመተባበር ነው ። ከአሁን በፊት በዩኒቨርስቲው ውስጥ እንዲህ ዐይነት ጉዳይ ትልቅ አትኩሮት ተሰጥቶት ስላልተሠራ አሁንም . . . ”

ዮናታን አላስጨረሳቸውም ።

“ እኔም እኮ የምለው ይህንኑ ነው ። ለምን አትኩሮት አይሰጠውም ? በማኅበራዊ ኑሮ ውስጥ ካሉት ችግሮች አንዱ አይደለም ወይ ? አየህ ! ፍቅር ሲሠምር ፥ ሲገኝ ሲያብብ ደስታ ፍሥሐ ነው ። ከመገኘቱ በፊት ወይም ተገኝቶ ሲጠፋ ኃይለኛ ጥማት ፥ ሥቃይ ፥ ሕመም ነው ፥ ” አሉና ፥ ነገሩን ከውሉ ጋር እንደማያያዝ ትንሽ ካሰቡ በኋላ ፥ “ አዎ ! እና ፥ ምንም ይሁን ምን ፥ ግለሰብን ከዓላማው ወይም ከግቡ የሚያዘናጋ ወይም ራሱን የሚያስጠላ ሁኔታ እስከሆነ ድረስ ፥ መድኃኒቱ መፈለግ አለበት ። አሁን አቤል በዚህ ሁኔታ ተጨናግፎ ትምህርቱን ቢያቋርጥ ወይም ተደባብሶ ቢመረቅ ፥ ሁለተኛ ወደ ትምህርትና ምርምር ዓለም ፊቱን እንደማይመልስ አታውቅም ? ”

“ እሱ እንኳን በጤናቸው የሚመረቁትም የአብዛኛው ኢትዮጵያውያን ጸባይ ነው ። ሺ አስመርቀናል ፤ ነገር ግን ምንም ተአምር የሠራ አላየንም ” አሉ ዶክተር አጥናፉ በንቀትና ተስፋ በቆረጠ ስሜት ።

“ ይህ የሚሆነው ለምን ይመስልሃል ? ! በእኔ ግምት የመጀመሪያ ደረጃ ትምህርቶቻቸውን በፍቅር እንዲጀምሩ ስለማናደርጋቸው ነው ። ”

ሳያስቡት ዶክተር አጥናፉ ቢሮ ስለ ደረሱ ፥ በሩን ለመክፈት ቁልፉን እየጠመዘዙ አሁንም በተሰላቸና ነገሩን ቶሎ ለመቁረጥ በዳዳ ስሜት ፥ “ ብቻ ሁሉም ነገሩን እንዳንተ

ቢያስብበት ምናልባት ውጤት ያገኝ ይሆናል ። ግን እንዳየ ሁት ፥ ይህን ጉዳይ ብሎ ከሚቴ ላይ አቅርቦ መፍትሔ ለመ ፈለግ የሚሻ ሰው ! እንጃ ”

“ ይህ ከምን የመጣ ይመስልሃል ? ” አሉ ዮናታን ፥ ተከትለዋቸው ወደ ቢሮ ውስጥ እየገቡ ፤ “ ይህ ራሱ ምሁርነ ታችን የሚያስከትልብን በሽታ ነው ። ራሳችንን በጣም ከፍ አድርገን ስለምንገምት ፥ ከኛ በኋላ ሰው የሚፈጠር አይመ ስለንም ። ዐይናችንን ገልጠን ከተማሪዎቻችን መሐል ታላ ላቅ ሰዎች ሊበቅሉ እንደሚችሉ ማየትና መገመት አለብን ። ይህ ስሜት ሲኖረን ብቻ ነው-ተማሪዎቻችን እንቅፋት እንዳ ይመታቸው ልንጠነቀቅላቸው የምንችለው ”

“ ስደበና ! ” አሉና ዶክተር አጥናፉ በቀልድ ፥ “ ለማ ንኛውም እስኪ ቁጭ በል ” ሲሉ ዮናታንን ጋበዟቸው ።

“ አልቀመጥም ” አሉ ዮናታን ፥ ሰዓታቸውን እየተ መለከቱ። “ አ ! እንዲያውም ሰዓት አሳለፍን ። በዐሥር ሰዓት አንድ ተማሪ ቀጥሬ ነበር ”

“ እሺ እስቲ ፥ እንግዲህ በሚቻለን መንገድ እንታገላ ለና ! ” አሉ ዶክተር አጥናፉ ፥ ጉዳዩ ከውስጥ ባይፈነቅላቸ ውም ዮናታንን ለማስደሰት ያህል ።

“ በውነት ፥ እንዲያው በሚቻለን መንገድ ይህንን ልጅ መርዳት አለብን ። እባክህ ቸል አትበል ” አሉ ዮናታንም ፥ ረጋ ባለ አንደበትና ረዳት በሚፈልግ ስሜት ።

ከዚያ ፥ ወዲያው ወጥተው በመኪናቸው ወደ ስድስት ኪሎ በረሩ ። ከቢሮአቸው ሲደርሱ እስክንድር መዝጊያውን ተደግፎ ቆሞ አገኙት ።

“ ሶሪ ፥ ዘገየሁብህ አይደለም ? ” አሉት በሩን ለመ ክፈት እየተቻኮሉ ። ዐሥር ደቂቃ አሳልፈውበት ነበር ። ጠዋት ገለጻ ክፍላቸው ውስጥ ክፍለ-ጊዜአቸውን ጨርሰው ሲወጡ ነበር በዚህ ሰዓት እንዲያገኛቸው የቀጠሩት ። የፈለ ጉት ለአቤል ጉዳይ መሆኑን ፈጽሞ አልተጠራጠረም ። ምክ ንያቱም አቤል ከአሳቸው ገለጻ ክፍል — ጊዜ ሦስቱን ቀን ፊቶከታታይ አልገባም ። ክፍል ውስጥ ቢጠይቁት እስክን ድር የሰጣቸው መልስ ፥ “ ራሱን ትንሽ ስላመመው ነው ”

ብሎ ነበር ። ነገር ግን ደጋግሞ መቅረቴ ከዚህ የከፋ ሁኔታ ቢያጋጥመው ነው ብለው ስላሰቡ ፥ ስለሱ ሊጠይቁት ነው የቀጠሩት ።

“ ስለ አቤል ልጠይቅህ ነበር‘ኮ ” አሉት ዮናታን ገና ቁጭ ከማለታቸው ፥ “ በእርግጥ በጤናው ነው ? ”

እስክንድር የተጠየቀው ያው የጠበቀውን ነገር ቢሆ ንም ፥ ስለ አቤል መስማትም ሆነ መናገር የማይፈልግበት ወቅት ነበር ። ሁኔታው ያበሽቀዋል ። ምንም ግልጽ የሆነለት ነገር የለም ። እንደ ጓደኝነቱ ቀርቦ ቢያዋየው ፥ አባትነት በተ ሞላው ሁኔታ ቢያስታምመውም ፥ ቢያሻሽውም ፥ ቢኮረኩ ረውም ከአቤል ጠብ ያለ ነገር የለም ። አቤል አይናገርም ። አቤል ታፍኖ መሞት የሚፈልግ ሰው ነው ።

“ ስለ እሱ ሊጠይቁኝ መሆኑ ገብቶኛል ” አለ እስክ ንድር ። “ በቀደም ዕለት ምግብ አዳራሽ ሲገባ የሆነ ነገር አደናቅፎት ወድቆ ነበር ። ያን ያህል ጉዳት እንኳ አሳገኘ ውም ፤ ግን እንጃ ! ክፍልም አልገባም አለ ፥ ተኝቶ ነው የሚ ውለው የመንፈስ መረበሽ መሰለኝ ። ”

“ እህ ! እንዲያ ነው ? ” አሉ ዮናታን ፥ ነገሩ ልባቸውን ቢከብደውም ጎዘናቸውን ለመደበቅ ሞክረው ። “ ምን መንፈሱ የተጐዳ ሰው‘ኮ ዕንቅፋትም ይበቃዋል ። ”

“ እንደዚያ ሆኖ ነው መሰለኝ ። ”

ዮናታን ለደቂቃ ያህል ዝም አሉ ። ብዙ ነገር ሐሳባቸው ውስጥ እየተተራመሰባቸው ነበር ። እስክንድር የዮናታን ስሜት ምን ያህል በጭንቀት እንደ ተወጣጠረ ከገጽታቸው ላይ ማንበብ ችሏል ። ‘ ይህን ያህል ለአንድ ተማሪ መጨነ ቃቸው ለምንድነው? ’ ሲል አሰበ ። ነገር ግን የአቤል ሁኔታ እሱን ራሱን እንዳስጨነቀው ባሰበ ጊዜ ዮናታንም ተመሳሳይ ስሜት ሊያድርባቸው እንደሚችል ገመተ ። ሐቀኛ ምሁር ነገ የሚተካውን ጠንካራ ተማሪ በጥቃቅን ማኅበራዊ ችግር ተደ ናቅፎ ሲቀር ማየት አይፈልግም ።

የዮናታን ሁኔታ ፥ በእስክንድር ስሜት ውስጥ አንዳች ግፊት ፈጠረበት ። ‘ ማንኛውንም መሥዋዕትነት ከፍሎ አቢ

ልን ማዳን !' . . . ግን እንዴት ? መፍትሔ ከመፈለግማ እስከ አሁንም አልቦዘነም ነበር ። ' በቅርቡ ከማርታ ጋር መተ ዋወቁ ምናልባት ለመፍትሔው ጥርጊያ መንገድ ይሆናል ' ብሎ ገመተ ። በሳምንቱ ውስጥ ከማርታ ጋር በሩቅ አንገት ከመስበር አልፈው ፡ ሞቅ ያለ ሰላምታ መለዋወጥ ጀምረዋል። እንዲያውም ፈገግታዋ እየሞቀው ዐይኗ ወንድነቱን እየተፈታ ተነው ፡ በዳሌዋ ላይ በልቡ ዝቶባታል ። ' በእሷስ ድርብ ሚና ነው የምጫወተው ' ብሎ አሰቧል ።

ባገኘችው ቁጥር ስለ አቤል ትጠይቀዋለች ። አቅልሎ ይመልስላታል ። ትዕግሥትንም ከእሷ ጋር ስለሚያገኛት ሰላም ይላታል ። ሰላም ትለዋለች ። ስለ አቤል ግን ጠይቃውም አታውቅ ። ለአፍታ ያህልም ቢሆን ከማርታ ጋር ጨዋታ ሲያነሣ እንኳ አብራቸው አትሳተፍም ። ፈንጠር ብላ ቆማ ትጠብቃታለች ። ይሁን እንጂ ፡ እሷም ፍቅሯን አምቃ እን ደምትሠቃይ እስክንድር የሰውነቷን መክሳትና መላ አኳኋ ኗን በማስተዋል መገመት ችሏል ። መጀመሪያ ላይ ዝምታዋ አሰፈራርቶት ነበር ። በኋላ ግን አቤል በማርታ ላይ ያለውን ዐይነት መጥፎ ስሜት ፡ ትዕግሥት በእሱ በእስክንድር ላይ እንደ ሌላት ከሰላምታ አለዋወጧ ገብቶታል ።

" ታዲያ እንዴት ይደርሳል ? ብዙ ገለጻ አምልጦታል ። ሳምንት ቀላል ጊዜ አይደለም " ሲሉ ዮናታን የጸጥታውን አየር አደፈረሱት ።

" እሱ እንኳ እኔ የወሰድኩትን ማስታወሻ እያነበበ ከመጻሕፍት ጋር ሲያገናዝብ ይደርስብናል " አለና እስክ ንድር ፡ መናገር የፈለገውን ሳይጨርስ ፡ አንድ ነገር ራሱን መታው ። ይህን መናገር የደፈረው የቀድሞው አቤል በጭ ንቅላቱ ውስጥ ስለ ተቀረጸ ነው ። በርግጥም አቤል በተለይ የቀለም ትምህርትን ለመረዳት ፈጣን ነበር ። ብሩህ አእምሮ ነበረው ። አሁን ግን የብሩህ አእምሮው ዐይኖች በሆነ ነገር ተሸፍነዋል ። የብሩህ አእምሮው ልብ በሆነ ነገር ተደፍኗል ። እናም እስክንድር ይህ ሐሳብ ድንገት በታየው ጊዜ ለዮና ታን አጉል ቃል እንዳይገባ ፈርቶ ፡ " ብቻ እንጃ " አላቸው ፡ በሚያመነታ ስሜት ።

" እንዴት ? " አሉ ዮናታን ።

" ማለቴ ፡ በአሁኑ ጊዜ እንኳ ሳምንት ወደ ኋላ የቀረባ ቸውን የትምህርት ዐይነቶች ለማሟላት ብዙ መጽሐፍ ያገ ላብጣል ብዬ ቃል መግባቱ ያስፈራኛል " አላቸው ።

ዮናታን ነገሩ ስለ ገባቸው ደብዛዛ ፈገግታ አሳዩ ። ግን ብዙም ሳይቆዩ ፈገግታው ጭልም ብሎ ጠፍቶ ፊታቸው ተለዋወጠ ። ግንባራቸው ላይ ትልቅ የደም ሥር ተምዘግዝጎ- ወጣ ፤ ቅጽበታዊ ውሳኔ ከአእምሮአቸው ታዘ ምላሳቸውን ደርሶ ነበር ።

ቃላቱን ከመወርወራቸው በፊት ያለምክንያት መነጽ ራቸውን አወለቁ ። እንደ ወትሮአቸው ዐይናቸውን ሳያሹ መልሰው አደረጉት ። ወደ ኋላቸው ተለጥጠው ተቀመጡ ። እናም ተነፈሱ ።

" ይህን ዓመት ትምህርቱን ማቋረጥ ይኖርበታል ፡ በኔ ግምት ።

እስክንድር ግር አለው ፤ ዝም ብሎ እያያቸው ፡

' እና በምን ዐይነት መንገድ ልንመክረው እንችላለን ?' አለ በልቡ ።

' ምን ዐይነት ምክር ነው ፡ ትምህርትን አቋርጥ ብሎ ምክር ? '

" እህሳ ፡ ምነው ዝም አልክ ? " አሉት ።

ትንሽ ሲያመነታ ቆየና ፡ " ግን ይህችን ዓመት እንደ ምንም ጨርሶ ቢገላገል አይሻልም ? " አላቸው ።

" ትምህርት የሚገላገሉት ዕዳ ነው እንዴ ? "

" ማለቴ " አለ እስክንድር ፡ ሐሳባቸው ስለ ገባው ቶሎ ብሎ በማደናገር ዐይነት ። " ሌላ ዓመት መጨመሩ ራሱ የበለጠ ሊረብሽው ይችላል ብዬ ነው ፤ ጓደኞቹ ሥራ ይዘው ሲያይ ። "

" ይሄ ጊዜያዊ ሁኔታ ነው ። ጊዜያዊ ችግር ነው ። እኔ የማስበው ግን ከዘላቂ ሕይወቱ አንጻር ነው ። በእኔ ግምት አቤል ከጤናማ አእምሮው ጋር መመረቅ አለበት ። ከዚያ በኋላ ሥራ ይዞ ገንዘብ ማግኘት ሳይሆን ለዓለም አንድ ነገር ማበርከት ይሆናል ሕልሙ " አሉና ዮናታን ፡ ከመጽሐፍ

መደርደሪያቸው ላይ እንድ ጥራዝ እንሥተው ገለጡ ። አቤል በድጋሚ ሠርቶ የሰጣቸው የጥናት ጽሑፍ ነበር ።

" ይኸውልህ " አሉት ፣ የጽሑፉን መግቢያ ዐልፈው መሐል ገጾቹን እያሳዩት ፣ " ከዚህ እስከዚህ ያለው ጽሑፍ የተቀዳው ፣ ' አንቲ ዱሪንግ ' ከሚለው የኤንግልስ መጽሐፍ ውስጥ ነው ። ሐሳቡን ማለቴ እንዳይመስልህ ፤ ዐረፍተ ነገሩን ቀርቶ ቃላቱን እንኳ አልቀየረውም ። ከመሰላቸትም አልፎ ትምህርቱን የመጥላት ምልክት ነው ። አቤል እንዲህ ዐይነት ተማሪ አልነበረም ። እንዳለች ከመጽሐፍ ቀድቶ ግምጣት ቀርቶ ታላላቅ ምሁራን በደረሱዋቸው ታላላቅ ሥራዎች ላይ የሚያቀርበውን ሐሳብ ለመፍታት እንኳ ያስቸገር ነበር ። አምና በአንዲት ዲያሎግ ሽንጡን ገትሮ ይዞን ዐሥራ አምስት ቀን ሙሉ እንዳንጫጫን ትዝ አይልህም ?! እኔ ያኔ እሱ ባነሣት ጥያቄ የራሱን ምሁራዊ ብቁነት ተጠራጥሬ እንደገና መጻሕፍት ሳገላብጥ የከረምኩበት ጊዜ ነበር ። አሁን ግን የዚያን ጊዜው አቤል አይደለም ። ችሎታው አለው ። ግን አንዳች ችግር ደርሶበታል ። ስለዚህ ችግሩ ከተገለጠ በኋላ ነው ትምህርቱን በሚገባ ሊያጠናቅቅ የሚችለው እንጂ ፣ አድበስብሰው ቢያሳልፉት ምንም ጥቅም የለውም ። "

እስክንድር የጥናት ጽሑፉን ወረቀት እያየ ፈዞ ቀረ ። እንዳለ የመጽሐፍ ግልባጭ ነበር ። አቤል ይህን የጥናት አርዕስት ወስዶ እንደገና እንዲሠራ ዮናታን በመከሩት ጊዜ ፣ መልሶ ወስዶ ሲያምጥበት ዐሥራ አምስት ቀን ያህል አስቀመጠው ። በመጨረሻም ከጠቀሱት መጽሐፍ ውስጥ እንዳለ ገልብጦ ሰጣቸው ። አያውቁም ብሎ አልነበረም ይህን ያረገው ፤ ከእጁ እንዲወጣለት ብቻ እንጂ ።

" እና አሁን ትምህርቱን እርም ብሎ ከመተዉ በፊት እንዲያቋርጥ በዘዴ ብንመክረው " አሉ ዮናታን ።

" ለዚህማ ምን ምክር ያስፈልገዋል ? " አለ እስክንድር ። " እሱ ራሱ ለመተው በቋፍ ነው ያለው ። "

" የለም ። እሱ የራሱን ውሳኔ ወስዶ ከተወማ ፣ አሁን ዓለበት ሁኔታ ፣ ለአንዴም ለሁሌም ነው የሚተወው ፤

ጭራሽ ወደ ትምህርት ፊቱን አይመልስም ። ምክሩ የሚያስፈልገው ጤናማ በሆነ አመለካከት ትምህርቱን አቋርጦ አአምሮው ሲረጋጋ እንዲመለስበት ነው " አሉና ዮናታን ፣ አንድ ሐሳብ ድንገት ስለ መጣባቸው ፣ " ደግሞ አይምሰልህ ፤ ለማቋረጥ ድፍረት የሚኖረው አይምሰልህ ። ማለቴ ፣ ትምህርቱን ለመተው ድፍረት ባያጣም ዩኒቨርስቲውን ለመልቀቅ ድፍረት አይኖረውም " አሉ ።

" አልገባኝም " አለ እስክንድር ፣ ግር ብሎት ።

" በወይኑ ያፈቀራት ልጅ ያለችው እዚሁ ግቢ ነው አላልኩህም ? "

" አዎ ፣ መቼም በግምቴ ይመስለኛል ። "

" ታዲያ እሷ ያለችበትን ግቢ እንዴት ችሎ ይሊቃል ?! "

" እ ? "

" እንዳው ስታስበው ችሎ እሚለቅ ይመስልሃል ወይ ? "

" እህ ! . . . "

ምዕራፍ ዐሥር

“ ራስ ግሪል ” የምትል ዓርማ ከደረቱ ላይ የለጠፈ አስተናጋጅ ፣ “ ምን ልታዘዝ ? ” ሲል ከፊቱ መጥቶ ቆመ ።

“ አስቲ ቅዝቃዛ ቢራ ” አለ ለማ ሰዓቱን እየተመለከተ ።

ዘጠኝ ከዐሥር ሆኖ ነበር ። ‘ በታው ጠፍቷት ይሆን እንዴ ? ’ ሲልአሰበ ፣ ምናልባት ዋናው ራስ ሆቴል ሔዳ እን ደሆን በሚል ግምት ። ነገር ግን ቀጠሮአቸውን በደንብ ያስታውሳል ። “ራስ ግሪል ፣ ቅዳሜ በዘጠኝ ሰዓት ” ሲላት ፣ ዋቂትም ግር ሳይላት ነበር ፣ ቀጠሮውን የተቀበለችው ።

‘ እንዴት አባቷ ቀጠሮው በታ ቀድማ አትገኝም ? ’ የሚል ትምክህት ተሰማው ። ለጊዜው ተፈላጊ በመሆኑ ዐሥር ደቂቃ አሳልፎ የመጣው ቀድማ ትጠብቀኛለች በሚል ግምት ነበር ።

አሳላፊው ቢራውን ይዞለት መጣ ።

ለማ የቢራውን ቅዝቃዜ ለመገመት ጠርሙሱን በእጁ ጠበቅ አርጎ ከጨበጠ በኋላ አስከፈተ ። ሁለቴ ተጐንጭቶ ግማሽ ወገቡ ላይ አደረሰው ። የዕለቱ ወበቅ ሌላ ጉዳይ ነበር ። ኩቱን አወለቀ ። ከፊት ለፊቱ በከረባት ታንቀው የተቀመጡትን ወፍራም ሰውዬ ተመልክቶ ፣ ሙቀት በመቋቋም ችሎታቸው ተደነቀ ።

ደቂቃዎቹ ወደፊት ተራመዱ ። ወፈር ያለች ኣጭር ልጅ ግን ብቅም አላለች ። አምስት ደቂቃ ሳይሆን ሙሉ ቀን የጠበቃትን ያህል ስሜቱ ተቁነጠነጠ ። ከአሁን በፊት ሁለት ጊዜ ሴቶች በቀጠሮ ቀጥተውታል ። ብዙ ሴቶች በመጀመሪያ ቀጠሮ ላይ እንዲህ እንደሚያረጉ ያውቃል ። ርካሽ እንዳይ መስሉ የሚያደርጉት መፍጨርጨር ነው ። ይሁን እንጂ በቤተ ልሔም ሊቀጣ አይፈልግም ፣ መቅረት ሳይሆን መዘግ የቷ ራሱ ምን ሊደረግ !

ቢራውን ጭልጥ አድርጎ ተነሥቶ ሊሔድ ፈለገ ። ነገር ግን እግሩን አላነቃነቀም ። ነገር የጠፋው የዚያች የሠርግ ዕለት ነው ። ' አፌን ካጠፋሁ አይቀር ፣ ማስጨረስ አለብኝ ' የሚል ስሜት አደረበት ። የቤተ ልሔም ግምት ልክ ነበር ። የተዘበራረቀ ስሜቱን ተመርኩዞ መከረኛ ጎሊናው የፈዝ ጥርሱን እያሳየ ከተፍ አለበት ። እንደ ገና ሁለት ለማዎች ሙግት ጀመሩ ።

' ምነው ቢቀርብህ ፣ ለማ?'

' ምኑ? '

' መዝቀጡ ፣ ያለቦታህ መዋሉ ! '

' መምህር የሚያስተምራትን ኮረዳ ቢያወጣ መዝቀጥ አይደለም ። ማነው እንዲህ ያለው? ማነው እንዲህ ዐይነት ሕግ የደነገገው ? አላየሁም ። አላነበብኩም ። እስካሁን ጅል ሆኜ ቆይቻለሁ ። ቁጥብነቴ በሕይወቴ ላይ ምን ጨመረ ልኜ ? ፍራፍሬ ቀርቦ አትብሉ ብሎ የሚያግድ ሕግ ካለ አል ቀበልም ። '

' መታገድ ሳይሆን መቆጠብ ያስፈልጋል ። '

' መቆጠብ ! መቆጠብ! ከአመጋገብ መቆጠብ! ከወሲ ባዊ ግንኙነት መቆጠብ ! ቁጥብነትን የሰውነት መለኪያ ያደረገው ማነው ? '

'አመዛዝን እንጂ ! ቁጥብነት ከሌ ለማ የሰው ልጅሕይ ወት ከእንስሶች ባልተለየ ነበር ። እንደእንስሶች በተገናኙበት መዳራት ፣ ባገኙበት መብላት መጠጣት ፣ በደረሱበት ሙቃ ኛት ፣ ያገኙትን ማንሣት ፣ የጠሉትን መጣል ቢሆንማ ፣ ታላቅ የስሜት ግጭት ስለሚፈጠር ፣ የሰው ልጅ እርስ በርሱ ይተላለቅ ነበር ። ቁጥብነት በስሜት ሳይጋጭ ተባብሮ መኖ ርን በሚፈልግ ኅብረተሰብ ውስጥ ያለ ማኅበራዊ ሕግ ነው . .

' እና ፣ የአካባቢውን ሕግ ብጥስ ምን ይመጣብኛል ? '

' መተፋት ነዋ ! በኅብረተሰብ መተፋት ፣ መናቅ ፣ ከአውሬ ወይም ከእንስሳ መቆጠር ! መዝቀጥ !'

ለማ ድንገት ዘወር ቢል ፊቱን ከሕንፃው ጋር ከተሠራው ረዥም የቁም መስታወት ውስጥ ተመለከተ ። በውን ከጠላቱ

ጋር እንደሚጋጠት ሰው ግንባሩ ተኮመታትሮ ፣ ፊቱ የውስጥ ስሜቱን በግልጽ ያሳይ ነበር ።

' ከኅሊና የበለጠ ጠላት ምን አለ ? '

' አዎ ! ጠላትህ ነኝ ። ከሰውነት ውጭ ስትሆን ገና የባሰ ጠላትህ እሆናለሁ ። ሕይወትህ የአንዱ መሆን አለበት ! የውጭያዊ እንተነትህ ወይም የውስጣዊ እንተነትህ! '

' አፍ ! በቃኝ ሙግት አልፈልግም ! '
' እንዴት ? "

' እንዲህ ነዋ ! ትዳር መመሥረት አልቻልኩም ። ምን ተይዞ ጉዞ ! '

'እና የአሁኑ ተግባርህ ለዚህ ሁሉ መካካሻ ነው ? ! " ከረሜላ ካልተገዛልኝ ብርጭቆ አስብራለሁ " እንደሚል ሕፃን ፣ ወይም ደግሞ ፣ " የሲኒማ ፍራንክ ካልሰጠሽኝ እናቴ አይደለሽም ! " ብሎ ደሀ እናቱን እንደሚያስፈራራ ጎረምሳ ሆንክኮ ! ነው ፣ አይደለም ? አልቤርጎ እየኖሩ ክብር የለም ። "

' ምንም ሆነ ምን በቁጥብነት ራቤን አላስርም ። ካለመ ቆጠቤ የሚቀርብኝ ክብሬ....'

' ለማኅበራዊ ችግር መፍትሔው ፣ ማኅበራዊ ትግል እንጂ ካሉበት በታች ሆኖ መገኘት አይደለም !'
' አፍ ! '

በቀይ እጅጌ-ጉርድ ቀሚስ ደምቃ ጽጌረዳ አበባ የመሰለች ኮረዳ ወደ ምግብ ቤቱ ስትገባ በተመለከተ ጊዜ ፣ ሲወተውተው የቆየው ጎሊናው የኋሊት ፈረጠጠለት ። ,,ጉሽ ፣ ገላገልሽኝ" በማለት ዐይነት ለማ በረዥሙ ተንፍሶ ተመቻችቶ ተቀመጠ ። ነገር ግን የውስጥ ስሜቱን በፈገግታ ሊገልጽ አልፈለገም ። ቅሬታውን በሚያንጸባርቅ አስተያየት ተቀበላት ።

"ሶሪ ! ብዙ አስጠበቅሁህ አይደል?" አለችው ቤተ ልሔም ፣ ቁና ቁና እየተነፈሰች ። " እኔ አገኝሃለሁ የሚል ግምት አልነበረኝም ። ተስፋ ቆርጬ ነበር "

እንዳለችውም ፣ ገና በሩን ስትገባ ዐይናቿ ከወንዶቹ መሐል አነጣጥረው ለማን ባገኙት ጊዜ ፣ ልቧ በደስታ ከውስጧ ዘሎ ሊወጣ ምንም አልቀረው ። በመዘግየቷ ጥፋተኝነት እየተሰማት ነበር የቀረበችው ። ለማ መቆጣት አልቻለም ። መላ ሰውነቷን የተርከፈከፈችው ሽቶ መዓዛ ስሜቱን አደን ዝዞት ፣ ቅሬታውን እንዲውጥ አስገደደው ።

“ ምንም አይደለም ፣ በይ ቁጭ በይ ። ግን ምነው ? ” አላት ፣ ግንባሩን አሳልቶ ሰዓቱን እያየ ። ዘጠኝ ተኩል ሆኖ ነበር ።

“ አንድ ደረቅ ባለታክሲ አጋጥሞኝ ’ኮ ነው ” አለች ቤተ ልሔም ፣ ክአቀማመጧ እየተመቻቸች ። “ እኛን ውስጥ አጉሮ ነዳጅ ለመቅዳት አይገተር መስለህ ? ”

“ጥላችሁት በሌላ ታክሲ አትሔዱም ነበር ?! ” አላት ፣ በመቆርቆር ስሜት ።

“ መጥፎ አካባቢ ነበራ ! ታክሲ እንዴ ልብ የማይገኝበት ። ”

እንድ አሳላፊ መጥቶ ከፊታቸው ቆመ ።
“ የብርቱካን ጭማቂ አለ ? ” ስትል ጠየቀች ።
“ ምነው ? ቢራ ጠጭ እንጂ ” አላት ለማ ።

“ ኤ ፣ አልጠጣም ። በዚህ በፀሐይ ቢራ ራሴን ይፈል ጠዋል ” አለችውና ፊቷን ወደ አሳላፊው መልሳ ፣ “ ጭማቂውን አምጣልኝ ” ስትል አዘዘች ።

“ በል ለእኔም ቢራ ድገመኝ ” አለ ለማ ።

ፀሐዩን ፈርታ ሳይሆን ቢራ እጅግም ነች ። በርጭ ያወጣል እያሉ ጓደኞቿ ስለሚያስፈራሯት ትታዋለች ። ሌላው ችግሯ ደግሞ ፣ ቢራ ከጠጣች ሽንት ቤቱ ለእሷ ብቻ መለቀቅ አለበት ። በጉሮሮዋ ከመውረዱ ፣ ሽንቷ ይመጣባታል ። ውስኪ ሲሆን ነው ደስ ብሎአት የምትጠጣው ።

“ውይ ! ምን ዐይነት ቃጠሎ ቀን ነው ?” ስትል ጨዋታ ከፈተች ። ስስ ተካፋች ሹራቧን አውልቃ ትከሻና ደረቷ

ዋን ገላልጣ ነበር የተቀመጠችው ። የቆዳዋ ጥራት በሞግዚት ተንከባክበው የያዙት እንጂ በዩኒቨርስቲ ትምህርት የማቀቀ አይመስልም ።

“ ጉድ ነው እንጂ ” አለና ለማ ወበቁን በማጋነን ዐይነት ፣ ወዲያው መለስ አርጎ ፣ “ እኔስ ቦታውን ወይም ቀጠሮውን ረስተሽዋል ብዬ ነበር ” አላት ።

አሳላፊው ቢራውንና ጭማቂውን አቅርቦላቸው ተመለሰ ።

“ እንዴ ! ምን ማለትህ ነው ? ” አለችው ፣ ልቡ ውስጥ ገብታ ለመጐዝጐዝ ዐይኗን እያስለመለመች ። “ እንዴት እረሳዋለሁ ?! ”

እውነትም ቤተ ልሔም አትረሳም ። ከዚህ ቀደም የምስት በይፍሬንዶቿን ቀጠሮ እያወጣች እያወረደች ስታማርጥ ውላ ፣ የአንድ ትልቅ መሥሪያ ቤት ኃላፊ ወደ ሆነው ዘንድ መስና ብትሔድ ፣ ግማሽ ሰዓት በመዘግየቷ ፣ ወፍራም ገቢ ያስገኝልኛል ብላ የተማመነችበትን የክረምት ሥራ ሳታገኝ ቀርታለች ።

ከዚያን ዕለት ወዲህ ቤተ ልሔም ቀጠሮ አትረሳም ። እንዳውም ጥቅም ያለበት ዐይነት ከሆነ ዝግጅቷን የምትጀምረው ገና በዋዜማው ነው ። ልብሷንና የሽቶዋን ዐይነት ስት መራርጥ ታመሻለች ። አነጋገሯን ፣ ቅልጥፍናዋን ስታስብበት ታድራለች ። ባዶ የፍቅር ዜማ እያንጐራጐረ የሚጠብቃትን ወንድ አውቶቡስ ፈርማታ ጥግ ገትራ ሲጐማ ቤት የምትዝናናውን ያህል ፣ መልካም ዝና ወይም ገንዘብ ያለውን ላለማስጠበቅ በጥድፊያ ሁለት ታክሲ የምታስቆምበት ጊዜ አለ ። ያም ሆነ ይህ ፣ ያን ’ ለታ አልያዘላትም ። ስለዚህ እማ ይደገም ዕድል አመለጣት ። ሰውዬውን በሌላ ቀን አገኘው ይሆናል ብላ ብታስብም ከአዲስ አበባ መንገዶች አጣችው ።

ቤተ ልሔም ከቀጠሮ ይበልጥ የማትረሳው ሌላው ነገር የዛሬ ዓመት ’ ፍሬሽሜኗ ’ ሆና የደረሰባት ነው ። ፈገግታ እማ ይለየው አንድ ወጣት የኢኮኖሚክስ ሌክቸረር ነበር ። ታዲያ ትምህርቱ እየከበዳት ሔደና በሱ ኃይል ለማለፍ ፈለገች ።

በመጀመሪያ ተማሪዎቹን ዘፍ ብሎ እንደሚያነጋግርና ፊት እንደማይነሣ አጠናች ። ቀጠለችና ጥያቄ ሲጠየቅ መመለስ እንደማይሰለች አስተዋለች ። ከዚያ በኋላ በሙሉ ልብ ተገፋ ፍታ ትከታተለው ጀመር። ብቻዋን የምትሆንበትን አጋጣሚ እየፈለገች የምታውቀውንም የማታውቀውንም አስረዳኝ እያ ለች የልቡን ትርታ ማዳመጥ ቀጠለች ። በኋላ አንድ ቀን ሳያስበው አንዱን ቴዎሪ ሊያስረዳት ከቃላቱ ጋር ሲታገል ፥ “ እንዴት በዚህ ዕድሜህ ማስተሬት አገኘህ ? ! አለችና በጣፋጭ ዜማ አቋረጠችው ። ምን እንደሚመልስላት ግራ ገባው ። እሷ ግን ከዚያን ዕለት ወዲህ ነገሩ ሠመረላትና ልቡ ጓዳ ሰተት ብላ ገባች ። አጠመድኩት ብላ ፎከረች ። ከማለፍ ጉጉቷ አልፋ “ A” በጂ ገባች ብላ ተማመነች ።

በእርግጥም ሌክቸረሩ ከዚያን ቀን ጀምሮ ለቤተ ልሔም ተማረከላት ። ከደንበኞቿም አንዱ ሆነ ። ይሁን እንጂ የፍ ቅሩን አመጣጥ በኮስታራ መንፈስ ነበር የተቀበለው ። ገና እንደ አጀማመሩ ሰሞን እንዳትከፋ በማሰብ ፥ ለዘብ አድርጐ ፥ “ የሚያጠግብ ፍቅርና ትምህርት በአያያዙ ያስታውቃል ” እያለ እንደ ቀልድ ሲነግራት ካንጀቱ አልመሰላትም ነበር ። ይልቁንም ፥ “ እስቲ እንተያያለን ” እያለች ቀልዱን በቀልድ መለሰች ። በኋላ ፥ ቀስ እያለ ፥ “ ፍቅርና ትምህርት ለየብቻ ናቸው ” ማለት ጀመረ ። አሁንም እውነት አልመሰላትም ። እና ወዶ ሁለተኛ ዓመት ተንጠልጥላ በማስጠንቀቂያ እንድ ታልፍ ያደረጋት የኢኮኖሚክሱ “ D” መሆኑን አትረሳ ውም ። እንዳውም ፥ “ ደርሶ ፈረንጅ ! አትል ሲሪየስ ልሁን ባይ !” እያለች መስከረም እስኪጠባ ረግማዋለች ። “ እንደ ጂሰስ ሐቀኛ ልሁን ሲል የፕሮቤሽን መሥዋዕቱ አደረገኝ !” እያለች ስታማው ሴሚስተሩን አጋምሳለች ።

ታዲያ አንዳንዴ ያ ሁኔታ ትዝ ሲላት ፥ “ ለማም እንደሱ ይሆንብኝ ይሆን ?” እያለች ዐልፎ ዐልፎ ማሰቢ አልቀረም ።

ለማ ፥ “ ያንተን ቀጠሮ እንዴት እረሳዋለሁ ?” ሲባል በርግጥ ደስታ ተሰምቶታል ። ነገር ግን አንድ የሆነ ነገር እንደ ከነከነው ያስታውቅ ነበር ።

“ የምልሽ ፥ የሰርጉ ዕለት ቀጠሮ የተሰጣጠነው በግር ግር መሐል ስለሆነ ሊደናገርሽ ይችላል ብዬ ነው ። ከዚያ

በኋላ ደግሞ ክፍል ...” አለና ፥ ሊናገር የፈለገውን ቶሎ ብሎ በውሸት ሳል ሸፋፍኖ አሳለፈው .....

ለማና ቤተ ልሔም ቀጠሮ የተሰጣጡት የሰርጉ ዕለት ነበር ። በሰባተኛ ቀናቸው መገናኘታቸው ነው ። በዚያ መሐል በነበሩት ቀናት ውስጥ ለማ የሚያስተምረውን የትምህርት ዐይነት ቤተ ልሔም በሳምንት ሦስት ፒርየድ መከታተል ሲናርባት ፥ የሰኞውን ክፍለ-ጊዜ ብቻ ገብታ ፥ ሁለቱን ክፍለ - ጊዜ አልገባችም ነበር ። ለማ ሊናገር ፈልጐ ከአፉ የመለሰው ይህን ጉዳይ ነበር ። ነገሩ አላማረውም ። ገና ምኑም ሳይጀ መር መቅረት ካመጣችማ ፥ ግንኙነታችን ከጠበቀ ጭራሽ ሳትገባ ነው የሚል ሥጋት አድሮበታል ። ሆኖም በዚች ዕለት ያንን ዐይነት ችግር እንሥቶ በሁለቱም ዐይን ውስጥ የሚንቀለቀለውን የወሲብ እሳት እንዳያጠፋ ስለፈራ አደባ ብሶ አለፈው ።

ቤተ ልሔም ሁለቱን ክፍለ - ጊዜ ያልገባችው ሆነ ብላ ነው ። ከቀጠሮ ቀን በፊት ደጋግሞ መተያየቱ ሁኔታውን ሲያ በላሽው ይችላል የሚል ሥነ - ልቡናዊ ግምት ስላደረባት ፥ እንዴ እስኪያወጣትና ጅማሬው መልክ እስኪይዝ ድረስ ከለማ ጋር ሳለመተያየት ፈልጋ ነው ። ለማ “ ክፍል ... ” ብሎ ገና ሲጀምር ነገሩ ቢገባትም ቅሉ ፥ እሷም በዚች ደቂቃ እንዲነሣ የማትፈልገው ጉዳይ ስለሆነ እንዳልሰማች ሆና አሳለፈችው ።

“ ምንስ ቢሆን ያንተን ቀጠሮ እንዴት እረሳዋለሁ ?” አለችና ፥ ደማቅ ፈገግታ አሳይታው ዐይኖቹ ላይ ተከለ ቻቸው ፤ እነዚያ የሰርጉ ዕለት ምላሱን ያሳስሩት ዐይኖችዋ አሁንም አዩት ። ‘ ለመሆኑ ፥ ኃይለኛ ዐይን እንዳላት ለእሷም ይታወቃት ይሆን ? ’ ሲል ተደነቀ ። ለአስተያየቷ ግን ምንም መልስ አልሰጣትም - ደካማ ፈገግታ ብቻ !

“ ስለ ዘገየሁብህ ቅሬታ ተሰምቶህ እንደሆን እክሣ ለሁ ” አለችው ።

“ ምን ዐይነት ካሣ ? ” አላት ፥ የልቡ ቁልፍ ፍጹም ሳልቶ እየተበረገደ ።

“ ካማ ነዋ ፡ የተጠየኩትን ። ”

ከአቀማመጧ ለመመቻቸት ዳሌዋን ነቅነቅ ስታረገው የእሱም ልብ አብሮ ከቦታው ተነቃነቀ ። እንደ አውሬ ተሸ ክሞአት ቢወጣ በወደደ ነበር ።

በድንገት አንድ ሰው ወደ ሆቴሉ ሲገባ በተመለከተ ጊዜ ሁለቱም ተደናገጡ ። አንድ የዩኒቨርስቲ ባልደረባ ነበር ። ከለማ ጋር በዐይን ይተዋወቃሉ ። የት ክፍል እንደ ሚሠራ ግን አያውቅም ። ከሩቁ ሰላም ብሎአቸው ፡ ሰው ፈልጎ እንዳጣ ዐይነት ወደ ኋላው ተመለሰ ።

አጓጉል ቦታ አንደሆኑ ለማ የተሰማው ይህን ጊዜ ነበር ። ቀጠሮው ራሱ የመዋከብ ዐይነት ስለ ነበር ነው እንጂ ፡እንዲህ ብዙ ሰው የሚገባበት ቦታ ለሽምቅ ውጊያ አመቺ እንዳልሆነ ቀድሞም አላጣውም ነበር ።

“ብንሔድ ምን ይመስልሻል ? ” አላት ፡ ያወለቀውን ኮት መልሶ እየለበሰ ።

“ እንሔድ እንዴ ? ” አለችው ፡ ለመቃረን አስባ ባይ ሆን ፡ መልስ መስጠት ስላለባት ብቻ ።

“ አይመስልሽም ? ” አላት ፡ ቢራውን ለመጨረስ ከተ ጐነጨ ፡ በኋላ ሒሳቡ እንዲመጣለት አዝዞ ።

እሷም ጭማቂውን ግማሹን ትታ ሹራቧን አጥልቃ ተነሣች ። ሒሳቡን ከፈለና ወጡ ።

ታክሲ ተሳፍረው ወደ ቴዎድሮስ አደባባይ ሲያመሩ ምንም ቃል አልተለዋወጡም ። ወዴት እንደሚወስዳት አል ነገራትም ። እሷም አልጠየቀችውም — ብቻ ጸጥ ብሎ ወደ መሐል አራዳ !

“ ቤቴን ላሳይሽ ብዬ ’ኮ ነው ” አላት ከታክሲ ከወ ረደች በኋላ ።

“ በደስታ ! ”

ትንቀኛለች በሚል ፍራቻ መኖሪያው አልቤርጎ መሆ ኑን ሊገልጽላት አልፈለገም ነበር ። ታክሲ ውስጥ ሆኖ ሁኔ

ታውን አስልቶታል ። ለጊዜው እንደ ተከራየው አልቤርጎ አስመስሎ ሊያስተዋውቃት አሰበ ። ነገር ግን ክፍሉ ውስጥ በርካታ የግሉ ዕቃዎች ስላሉበት የማያዋጣ ሐሳብ መሆኑ ገባው ።

በስነ ማ ኢትዮጵያ ጀርባ ታጠፉ ።

“ ግን እዚህ አካባቢ ነው እንዴ ሰፈርህ ? ”

“ አዎን ! ”

“ ታድለህ ! መሐል አራዳ ! ”

‘ መታደል አልሽው ? ’ አለና በልቡ ፡ “ እስቲ ገምቺ ፡ የትኛው ይመስልሻል የኔ ቤት ? ” አላት ፡ በአንድ መልኩ በቀልድ ፡ በሌላ መልኩ ደግሞ ስሜቷን ለመገመት አሰቦ ።

ግራ ቀኝ የምታየው ቡና ቤት ብቻ ነበር ።

“ እኔ እንዴት ዐውቀዋለሁ ? ” አለች ፡ ይሽ ነው ለማ ለት ፈርታ ።

“ እንዲያው በግምትሽ ? ” ሲል አፋጠጣት ።

በስተግራዋ በኩል አንድ አፓርትመንት አየችና ፡ “ምና ልባት እዚህ ውስጥ ? ” አለችው ።

ማቀና አፓርትመንቱን ዐልፎ ወደ ሌላ ግቢ ይዞአት ገባ ። በጓሮ በር ስለ ገቡ ምን ሆቴል እንደሆነ ልታውቅ አልቻለችም ።

“ ይሽውልሽ ፡ ቤት ለመከራየት ከተመዘገብኩ ሦስት ዓመት ሆነኝ ” አላት ፡ በሩን ከፍቶ ወደ ውስጥ ሲገቡ ።

እንደ ገባች አጠገቧ ያገኘችው ደረቅ ወንበር ላይ ልትቀመጥ ስትል ፡ ለማ ክንዷን ይዞ ፡

“ ኧረ አልጋው ላይ ተቀመጭ ” አላት ።

“ አይ ፡ ነውር ነው ” አለች ፡ ለመግደርደር ያህል ።

“ እባክሽ ተይ ! ነውር ድሮ ቀረ ! ” አላት ፡ በልቡ ‘ ነውር ብትፈሪ መጀመሪያውኑ መቼ መኝታ ክፍሌ ድረስ ትገቢ ነበር ? ’ እያለ ።

መኝታው ላይ ተመቻችታ ከተቀመጠች በኋላ ፡ የክ ፍሉን ዙሪያ ገብ መማተር ጀመረች ። ግድግዳው ላይ ሦስት ሥዕሎች ተለጥፈዋል ። ንብረቶቹ ለቁጥር አያስቸግሩም ። ሁለት ደረቅ ወንበሮች ከአንዲት አነስተኛ ጠረጴዛ ጋር ፡ አናቱ ላይ የጉዞ ሻንጣ የተሰቀለበት አንድ ቁም ሳጥን ፡ መኝታውና አጠገቡ ያለችው ኮሞዲኖ ፡ እንዲሁም ሙሉ ውን በመጻሕፍት የተገጠገጠ አንድ መደርደሪያ ናቸው ።

“ ምግብ የት ትበላለህ ? ” አለችው ፡ ከልቧ አዝና ።

“ ሆቴል ነዋ ! ” አላት ፡ ከአፉ አምልጦት ። ከአፉ ባያ መልጠውም ሌላ መልስ አልነበረውም ።

ምንም ላያስቀምጥ ወይም ላያነሣ ፡ እንዲያው ክፍሉ ውስጥ በሽሚዝ በመንጐራደድ ላይ ነበር ።

ቤተ ልሔም የቤቱን አኳኋን እየተመለከተችና የለማን አኗኗር በልቧ እየገመተች ጎዘን ስለ ተስማት ፡ የወሲብ ስሜቷ እየቀነሰ ፡ የአኅትነት ወይነት አስተያየቷ እየጐላ ሔደ ፤ብርሃን ሲረጭ የቆየው ፊቷ መዳመን ጀመረ ።

ቤተል ሔም ምኞት ትፈልጋለች ። የስሜት ሕዋሳቷ ከላይ እስከ ታች የሚግሉት ምኞት ስታገኝ ብቻ ነው ። ወንድ ልጅ የሚያሸንፋት ፡ ልቧን ጥሶ የሚገባው ምኞቷን የጠበቀ ላት እንደሆነ ነው ። አሁን የተሰማት ለአንገቱ ማስገቢያ እንኳ መሥራት አለመቻሉ ነው ። ግን እሷ ከለማ ቤቱን ፡ ውበቱን ወይም ገንዘቡን አይደለም የምትፈልገው ። ከእሱ የምትፈልገው ማርከ ብቻ ነው ። ድህነቱ ማርከ ከመስጠት አያግደውም ። ነገር ግን እሷ ከወላጆቿ ጋር በምትኖርበት ጊዜ አሁን ለማ ካለበት በአጥፍ ምኞት ትኖር እንደ ነበር ስታስታውስ ከልቧ አዘነችለት ።

“ ታዲያ ምን ይምጣልን ? ” አላት ለማ ፡ የሚያቀርብ ላት ነገር ግራ ገብቶት ። ለግድያው ምንም ዝግጅት አላደ ረገም ነበር ። ከቡና ቤቱ አልኮል ማስመጣት የታየው ገና አሁን ነው ።

“ ምን ? ከየት ? ” አለችው ፡ ግር ብሎአት ።

“ የሆቴሉ ቡና ቤት አለ'ኮ ! የምንጠጣው ነገር ላስ መጣ ? ምግብም ከፈለግሽ ሊመጣ ይችላል ። ”

“ አሁን ምንም አልፈልግ ። በኋላ ስንወጣ ይሻላል ። ”

“ እውነት ? ”

“ እውነት ! ”

የመስኮቱን መስታወት ከፍቶ ዕንጨቱን ዘጋው ፤ መብ ራቱን አበራ ፤ በሩ በቅው መቆለፉን አረጋገጠ ።

“ ሽንት ቤታችሁ የት ነው ? ” አለችው ቤተ ልሔም ፡ አዝግሚያው ስለ ገባት ቅድመ ዝግጅቷን ለማጠናቀቅ አስባ ።

“ ነይ ላሳይሽ ” አላት ፡ የተበላሸው የሆቴሉ ሽንት ቤት በሐሳቡ ታይቶት ! ልቡ እየተሸማቀቀ ። መከልከል የማ ይቻል ሆኖበት ነው እንጂ ፡ ከአጠገቡ እንድትነቃነቅ አልፈ ለገም ነበር ። በወጣችበት ሾልካ የምታመልጠው መስሎው ።

“ ሩቅ ነው እንዴ ? ” አለችው ፡ በጣቱ ወደሚያመለክ ታት አካባቢ እያየች ። እሷ የገመተችው ከመኖሪያ ክፍሉ ጋር ባይያያዝም እንኳ አጠገቡ ይሆናል ብላ ነበር ።

“ አይዞሽ ! በዚህ በኩል ሰው አይመጣም ” ብሎ አጽና ንቶ ላካት ።

ከሽንት ቤት እስክትመለስ ጫማና ካልሲውን አውልቆ ጠበቃት ።

“ እህሳ ፡ ሰው ነበር ? ” አላት ፡ የፍርሀት ፈገግታ እያ ሳየ ።

“ አልነበረም ” አለችውና ፡ አልጋው ላይ ሔዳ እንደ ሕፃን ልጅ ዘፍ አለች ። አጅዋን ይዞ ወደ ደረቱ ሳባት ። እንገ ቷን ጭምቅ አርጐ አቅፎ ከንፈሩን ከንፈሯ ላይ ሊያሳርፍ ሲል እመር ብላ ተስፈንጥራ አመለጠችው ።

“ ምነው ? ” አላት ፡ ደንገጥ ብሎ ። በመሲብ ግለት በበራው ላብ መንቸፍቸፍ ጀምሮአል ።

“ ቆይ ሊፕስቲኩን ልጥረግልህ ” አለችው ።

እሷ ከቦርሳዋ ሶፍት አውጥታ የከንፈሯን ቀለም ስትጠ ርግ እሱ በነጠላ ጫማ ሔዶ በሩን ቆልፎ ተመለሰ ። የልቡ ትርታ ፍጥነት ለራሱም አስፈራው ። ትልቅ ተራራ የወጣ ያህል ነበር - ሽቅብ ሽቅብ የሚነጥረው ።

ቀሚሷን ስታወልቅ ምራቁን በደረቀ አፉ አሁንም አሁንም እየዋጠ ለአፍታ ያህል በልብሶቿ ጥራት ተደነቀ ። ከጡት መያዣዋ ጀምሮ ያደረገቻቸው ልብሶቿ ሁሉ አዲስ ነበሩ ። ይሁንና ይህን በሰፊው ለማድነቅም ሆነ ለመመራ መር ጊዜ አልነበረውም ።

ገና አንድ ጉኗን አልጋው ላይ እንዳሳረፈች በስሜት እሳት እጋለ ሰውነቱ ውስጥ አስገብቶ እቅፉ ውስጥ አቀለጣት ።

“ መብራቱን ላጥፋው ? ” አላት ፡ በጣም በደከመ ድምፅ ።

“ እንዳሻህ ” በማለት ዐይነት ትከሻዋን ነቀነቀች ። ስሜትና ወበቅ ስላፈኗት መቋንፈስ አልቻለችም ...

ሁለቱም በድካም ስመመናዊ እንቅልፍ አሸለባቸው ። ለማ በሰመመን በቀጥታ ወደ ዩኒቨርስቲው ተጓዘ ።

ያ ራስ ሆቴል ተቀምጠው ያያቸው ሰውዬ ይመስለ ዋል ። በስብሰባ መሐል ፡ “ አጀንዳ ይያዝልኝ ” እያለ ደጋ ግሞ እጁን ያወጣል ።

“ እሺ ፡ አጀንዳህ ምንድነው? ” ይለዋል የስብሰባው ሊቀ መንበር ።

“ ከልጃገረድ ተማሪዎቻቸው ጋር ስለሚቀብጡ መም ህራን ጉዳይ ነው ” ይላል ሰውዬው ፡ መላ ሰውነቱን በብ ስጭት እያወራዉ ።

ለማ ፊቱ ቀልቶ ፡ በራው ላብ አንቸፍቸፎ ፡ ያጋለጠው ይመስለዋል ።

አንድ ተማሪ ደግሞ እጁን አውጥቶ ለሰውዬው ድጋፍ ይሰጣል ። ይህ ወጣት ፡ ለማ ክፍል ውስጥ በጣም የሚያደ ንቀውም ፡ የሚፈራውም ጠንካራ ተማሪ መሰለው ።

“ አዎ ! እንዲያውም ቅድሚያ ሊሰጠው የሚገባ አጀ ንዳ ነው ” ይላል ተማሪው ገንፍሎ ።

“ እሺ ፡ በል አጀንዳህን አብራራው ” ይላል ሊቀ መንበሩ ።

“ በጣም የሚያሳዝን ተግባር ነው ” ይላል ሰውዬው ፡ “ በጣም የሚያንገበግብ ነው እንጂ ! ” ይላል ተማሪው ተደርቦ ።

“በሥነ ሥርዓት ተናገሩ” ይላል ሊቀ መንበሩ በቁጣ ። ሰውየው ብቻ ንግግሩን ይቀጥላል ።

“ በውነቱ በዩኒቨርስቲያችን ውስጥ እንዲህ ዐይነት ድርጊት ሲፈጸም ያሳዝናል ። የዩኒቨርስቲዉን ሥርዓት ማበ ላሸት ነው ። አንድ መምህር የሚያስተምራትን ተማሪ አው ጥቶአት ፡ ‘ ግሪል ’ ጋብዞአት ፡ ከሲኒማ ኢትዮጵያ በስተ ጀርባ ከሚገኝ አንድ ሰውር መኝታ ቤት ይዞአት ሲገባ እኔ ራሴ በዐይኔ በብሌኔ አይቻለሁ ። ሊቀ መንበር ፡ ይሆን ጉዳይ ከግላዊ ነጻነት አኳያ አይተው እንዳይዘጉት አደራ እላለሁ ። መታየት ያለበት በዩኒቨርስቲዉ ውስጥ ከሚያስከትለው የአሠራር ብልሽት አኳያ ነው ። እጅ ወዳጁ ላይ ሊሰነዘር አይደፍርም ። ደካማ ተማሪውን አቅፎ መምህርም ዐይኑ እያየ ፈተናውን አይጥላትም ። እንዲህ ከቀጠለ ደግሞ ዩኒቨ ርስቲዉ ውስጥ የሚያስፈልገው ጭንቅላት መሆኑ ቀርቶ መሲብ ሊሆን ነው ። ”

ለማ ፡ ላቡ በጀርባው ሲንቆረቆር እየተሰማው ብቸኛ ላለመሆን በዐይኑ ሚስተር ራህማንን ፍለጋ አዳራሹን ያማት ራል ። ሚስተር ራህማን የሉም ።

“ ተጨማሪ . . . . ያልተጠቀሰ ነጥብ ” እያለ ተማ ሪው ጣቱን ያወጣል ። ሊቀ መንበሩ እንዲናገር ይፈቅድለ ታል ።

“ እዎ ! በተጨማሪም ጉዳዩ መታየት ያለበት ከዩኒቨርስቲዉ የአሠራር ስልት ጋር ነው ። ዩኒቨርስቲዉ የተማሪዎችን የፈተና ወረቀት አርሞ ማርከ የሚሰጠው በስኬል ሲስተም ነው ። ስለሆነም አንድ መምህር የሚወዳትን ደካማ ተማሪ ከውድቀት ሊማዳን የአንድ ጎበዝ ተማሪውን ዕድል እንደሚያ በላሽ ፣ ምናልባት ባይጥለውም እንኳ ደረጃውን እንደሚቀ ንስበት አብሮ መታየት አለበት ። ”

“እሺ ፣ እንግዲያ ! ቤቱ ይነጋገርበት” ይላል ሊቀመ በሩ ። በአዳራሹ ውስጥ ታላቅ ማዕበል የተነሣ ይመስል - ሁሉም ጸጥ ረጭ ይላል ። የለማ ነፍስ በማዕበሉ ክቶኛ የተን ገሳታች ያህል ድምፅ የሌለው ጩኸት ትጮሃለች ። ውስጥ ውስጡን ብቻዋን ትንፈራገጣለች ።

ከረዥም ጸጥታና እርስ በርስ መፋጠጥ በኋላ ፣ ከተሰበሰ ቡት ተሳታፊዎች አንዱ ተነሥቶ ፣

“ አጀንዳ ያስያዙት ግለሰብ ጥፋተኛውን ሊጠቁሙን ይችላሉ ? ” ሲል ይጠይቃል ።

“ በሚገባ ነዋ ! ያው መሐላችሁ ፣ ለማ ካብት ይመር ” እያለ በጣቱ ያመለክታል ።

“ማ ? ! ” ብሎ ለማ ሲባርቅ ፣ በእርግጥ ድምፅ ስላወጣ ከሰመመናዊ እንቅልፍ ባንኖ ቤተ ልሔምንም አባነናት ።

“ ውይ ፣ ምን ነካህ ? ” አለችው ቤተ ልሔም ፣ በድ ምጽ ደንግጣ ።

“ እ ? ምንም ። ቅዠት ነው ” አላት ፣ ሥራ ሥርቼ በጭንቀት ተገታትረው ፣ ፊቱን አጨፍግገውት ።

በጭንቀት በተጨናበሰው ስሜቱ ሲያያት ፣ አጠገቡ የተኛችው ኮረዳ ሰይጣን መሰለችው ። እሷን ያቀፈበት እጁ ዘገነነው ፤ ቀስ ብሎ ከንዱን ከአንገቷ ሥር አወጣው ።

ቤተ ልሔም ደንግጣ ፣ ዐይኖቿን በሚያስፈራው የለማ ፊት ላይ አንከባለለቻቸው ።

“ በዚህች ደቂቃ የዐይኖቿ ውበት አልታየውም ።

“ ሁለተኛ እኔ ከማስተምርበት ክፍል እንዳትቀሪ ፣ እሺ ? ” አላት ፣ በመቆጣትም በማባበልም ዐይነት ። ምናል ባት ሲያስጠረጥሯቸው ከሚችሉት መንገዶች እንዱን መተ ረጉ ነበር ።

ቤተ ልሔም ምንም አልመለሰችለትም ። ለማ ዐይን ውስጥ ቀንዳቸውን አሹለው በተጠንቀቅ የቆሙ ሰይጣኖች ተመለከተች ። የሴትነት ኃይሏን የተሸከሙት ዐይኖቿ እኒ ህን ሰይጣኖች ማሸነፍ አለባቸው ። እናም ስይጣናቱን በቆ ሙበት ብቸኛ መሣሪያዎቿ ዐይኖቿን — ዐይኑ ላይ ማንከ ባለሏን ቀጠለች ። እንዲያ ሲንከባለሉ የሚታዩ እንጂ የሚ ያዩ አይመስሉም ።

የዐይኖቻቸው ፍልሚያ የሁለቱንም ምላስ አሳሰረው ....

ምዕራፍ ዐሥራዐንድ

"... ኧረ መላ በሉ ወዳጅ ዘመዶቼ
ዐይን አፋር ሆነአሰሁ ዐይን አፋር አይቼ

ሰላምታ አልሰጠኋት አላነጋገርኳት
በዐይን ብቻ እያየሁ ሦስት ወር ወደድኳት ...."

አቤል መተከዥያውን ሙዚቃ በለሆሳስ እያዜመ መኝ ታው ላይ ጋደም እንዳለ በዐይኑ ማፍቀር የጀመረበትን ጊዜ ርቀት ይሰካ ጀመር ። ለወጉ ያህል ዐይኑን መጽሐፍ ላይ ተክሏል ፤ ነገር ግን በፊደላት ፈንታ በርካታ የትዕግሥት ምስሎች ነበሩ - መጽሐፉ ውስጥ የሚነበቡለት ። ሳያስበው እርሳስ ከኪሱ አውጥቶ ስሌት ጀመረ ።

'ሦስት ወር ፡ ዐሥራ ሁለት ሳምንት ፡ ዘጠና ቀን ፡ ሁለት ሺህ አንድ መቶ ስድሳ ሰዓት ፡ አንድ መቶ ሃያ ዘጠኝ ሺህ ስድስት መቶ ደቂቃ ፤ ሰባት ሚሊዮን ስባት መቶ ስባ ስድ ስት ሺህ ሴኮንዶች . . . እንዴት በዚህ ሁሉ ጊዜ እንዲት ቃል እንኳ ሳልተነፍስላት እቆያለሁ ? እንዴት ይህን ያህል ጊዜ በዐይን ፍቅር ብቻ እንገላታለሁ ? ! አንድ ወንድ እንዴት ይህን ያህል ጊዜ ልቡን ለሴት ልጅ ይሰጣል ?' እያለ ሲያስብ ፡ ድንገት ሳምሶን ' ጉልቤው ' የመኝታ ክፍሉን በር ከፍቶ ዘው አለ ።

ከፀሐይ ላይ ስለ መጣ በስፖርት የዳበረው ጡንቻው ያብለጨልጭ ነበር ። አብዛኛውን ጊዜ በካኒቴራ ወይም በጉርድ ሸሚዝ ነው የሚውለው ።

"ተነሥ ፡ ደብዳቤ መጥቶልሃል ። ስምህ ተለጥፎአል" አለው አቤልን ። አስገምጋሚ ድምፅ አለው ። ልማድ ሆኖ በት ፡ ረጋ ብሎ መናገር አያችልም ። ባይቆጣም የተቆጣ ይመስላል ። አቤልን ይወደዋል ። አቤል ግን አጸፋውን አይ

መልስለትም ፤ ሁሌ ገም ነው ። ይህንን ጸባዩንም ቢሆን ሳም ሶን ' ጉልቤው ' የመኝታ ክፍል ጓደኛው እንደ መሆኑ መጠን ይረዳለታል ።

አቤልን ሁለት የዩኒቨርስቲዉ ወጣቶች በዐይን ፍቅረ ኛነቱ ሲያሙት ሰምቶ ፥ ካልተደባደብኩ ብሎ በግድ ነበር የተገላገለው ። ፈጽሞ ጥቃቱን አይወድም ።

" እውነትክን ነው ? " አለው አቤል ፥ የደብዳቤውን መምጣት በመጠራጠር ። የደብዳቤ መምጣት ማንንም ስለ ሚያጓጓ ተማሪዎች እንዳንዱን ሳይመጣለት ፥ " መጥቶል ሃል " እያሉ ልብ መስቀል የተለመደ ነበር ።

" እውነቴን ነው ። ይልቅ የፖስታ ማደያው ቢሮ ሳይ ዘጋ ቶሎ ሒድ " አለውና ሳምሶን በአክብሮት ፥ ዘሎ አል ጋው ላይ ወጣ ። መኝታው ላይ በርጋታ ወጥቶ አያውቅም ። የአልጋውን የጠርዝ ብረት ተመርኩዞ ሽቅብ ካልዘለለ አይ ሆንለትም ። ' ድብርትን ' ከሚያበሽቁት ነገሮች አንዱ ሳምሶን መኝታው ላይ ሲወጣ የሚሰማው የአልጋው መን ገጫገጭ ነው ። ተኝቶም ከሆነ ያባንነዋል ።

አቤል በነጠላ ጫማ በፍጥነት እርምጃ የመኝታ ቤቱን ደረጃ ወርዶ ፥ በሐሳቡ " ማን ይሆን የጻፈልኝ ? " እያለ ጥጉ ከደብዳቤ መቀበያው ቢሮ ደረሰ ።

" የላኪው አድራሻ " በሚለው በኩል የተጻፈው የእ ናቱ ስም ነበር ። የአራተኛ ዓመት ትምህርቱን ከጀመረ ከቤ ተሰቡ ደብዳቤ መጥቶለት አያውቅም ነበር ። እሱም ልኮ አያውቅም ።

ደብዳቤውን ለማንበብ ተቻኩሎ በመጣበት ፍጥነት ተመልሶ ገና ከመኝታ ክፍሉ በር ላይ ሲደርስ እሷጉን ቀደ ደው ።

" እ ፥ ከየት ነው ? " አለው ሳምሶን ፥ አልጋው ላይ እንደ ተንጋለለ ።

" ከቤተሰቦቼ ነው " አለውና አቤልም ከመኝታው ጠርዝ ላይ ቁጭ ብሎ ያነብ ጀመር ።

" እንደምን አለህ ልጄ ? ይህ ጽሑፍ የእኔ የእናትህ መሆኑን አትጠራጠር " ይላል ፥ የደብዳቤው መግቢያ ። አቤል በእርግጥ የእናቱ ጽሕፈት መሆኑን ሊያምን አልቻ ለም ። ነገር ግን ከቤተሰቡ ውስጥ እንደዚያ ዐይነት የእጅ ጽሑፍ ያለው ሌላ ሰው እንደሌለ ገመተ ። በቅርቡ ከማይም ነት የተላቀቀ ጣት እንዳረፈበት በሬደል አጣጣሉ በመጫን የተጐዳው ወረቀት ያስታውቃል ። አቤል የሁለተኛ ዓመት ትምህርቱን እንደ ጨረሰ ወላጆቹን ሊጠይቃቸው ሔዶ በነበረበት ጊዜ ፥ እናቱ መሠረተ ትምህርት መጀመራቸውን ነግረውት ነበር ። ሆኖም ይህን ያህል አርኪ ውጤት ያሳያሉ ብሎ አልገመተም ነበር ። ሕፃናት ማንበብና መጻፍ ቢችሉ በዕድሜያቸው ምክንያት አያስደንቅም ። የወላጆቹ ከማይ ምነት መላቀቅ ግን ባህላችን ሆኖ ከደማችን እስኪዋሃድ ድረስ ለጊዜው ያስደንቀናል ።

' ተአምር ነው ! ' አለ አቤል በልቡ ፥ በዐይነ ሕሊናው በእጃቸው ብዕር ይዘው ከወረቀት ላይ ቃላት የሚያሰፍሩ እናቱን እየተመለከተ ። መንፈሱ በደስታ ተወራጨ ። ጥሩ ነገር ማየት ጥሩ ሕልም ያሳልማል ። አቤልም ለአፍታ ያህል በልቡ ትምህርቱን ጨርሶ ለኅብረተሰቡ ሊያበረክት የሚች ለውን የተቀደሰ ተግባር አሰበ ። ለብልጽግናና ለተቀደሱ ግቦች ሀገሪቱ የምትጠብቀው የጋራ እጅ ብሐሳቡ ታየው ። እናም አንዳች የደስታና የተስፋ ስሜት ሰውነቱን ወረረው ። ነገር ግን ደብዳቤውን ዘልቆ ሲያነብ በቅጽበት ስሜቱ ተለ ዋወጠ ።

" . . . ዓትጽፍልን ይሀን ያህል ለመቆየት እንደምን አስቻለህ ልጄ ? ደብዳቤም እኮ ተስፋ ነው ። አደራህን የም ልህ ነገር ልጄ መመረቂያህ ቀን ሲደርስ እንድትነግረኝ ነው ። እንዲያው እንደ ምንም ብዬ እመጣለሁ ። ቆብህን የምትጭንበትን ያንን ወርቅ ቀን አጠገብህ ሆኜ አልል እያ ልኩ ማየት አለብኝ ። አውንማ ዓመቱን አጋምሰኸዋል ፥ ትንሽ ነው የቀረህ ። አባትህ ጤናም የለው ። ሁለቱንም አህዮች ሽጦአቸው ውሎው ከቤት ሆኗል ። መንቀሳቀስ አልቻለም ። በአሁኑ ጊዜ የእሱ ጓደኞች በጋራ ተደራጅተው ያርሳሉ ። እንዴት የሞቀ ቤት አላቸው መሰለህ ! አርሶ ለባላባት መገ በር ከቀረ ወዲህ የገበሬው ቤት ሙሉ ነው ። ምን ይሆናል !

አባትህ ለዚህ አልታደለም ። ያ አስሙ በየጊዜው እየተነግ በት ያሠቃየዋል ። ቤተሰቡን ደግሩ የያዘችው ያቺ አንድ ላም ናት ። የሷንም ወተት ለተከራይዎቹ ማድረስ እንዴት ችግር መሰለህ ! ቤት ውስጥ የሚላክ ትንሽ ልጅ የለ ! እንዲ ያው መዋተት ነው ። ብቻ ግድ የለም ። ይኸው መውደቂያ ችን ላይ አምላክ አንተን አድርሶልናል ። እንግዲህ ምርኩዛ ችን ነህ ። እጅህን እየጠበቅን ነው ልጄ ! . . . ”

አቤል ደብዳቤውን ጨርሶ ማንበብ አልቻለም ። ደብ ዳቤው ላይ የሰፈሩት የሰቆቃው ጥሪ ፊደሎች እንባ ባቀረሩት ዐይኖቹ ጎልተው ብሎ ብሎ እያሱ ታዩት ። ወላጆቹ ዘንድሮ ይመረቅልናል ብለው ማሰባቸውና በአንጻሩ እሱ በዚህ ዓመት ትምህርቱን እንደማይጨርስ አድርጎ መገመቱ ግላዊ የአእ ምሮ ግጭት ውስጥ ከተተው ። ነገሮች ተምታቱበት ። ድህ ነት ! . . . ድህነት ! . . . ድህነት ! . . . ፍቅር . . . የዐይን ፍቅር ! . . . ትምህርት ! . . . ትምህርት !

‘ ድህ ማፍቀር አይችልም ማለት ነው ? ’ ሲል ራሱን በራሱ ጠየቀ ። ‘ አምን አይችልም ፣ እንደምን ይችላል ! ከድህነቱ ለመፈወስ ይፍጨረጨራል ወይስ ፍቅሩን ያስታ ምማል ? . . . እኔ ግን ድህነቴን የማላውቅ ዕውር ነኝ ። ለድ ህነቱ መፍትሔ ሳላገኝ ፍቅር ጀመርኩ ። እና አሁን የወላ ጆቹ የሰቆቃ ጥሪ በጠበጠኝ ። . . . ግን ይታየኛል ። ለሁለ ቱም አልሆንም ። ከድህነቴም አልፈወስ ፣ ለፍቅርም አል በቃ ! . . . አዎ ! ለሁሉም አልሆንም ! ’ እያለ በሐሳቡ ተወራጨ ።

ድህነትና የዐይን ፍቅር በእሱ የተነሣ ከፊት ለፊቱ ቆመው ፍልሚያ የገጠሙ መሰለው ። ድህነት የተበጣጠሰ ጥብቆ ለብሶ ፣ ተባዮች በሰውነቱ ላይ ፈልተው ፣ የተን ጨባረረ ጸጉሩን እየፎከተ “ አድነኝ ” እያለ የተጠጋው መሰለው ። በአንጻሩ ደግሞ ፍቅር የተጐሳቆለና የከሳ ሰው ነቱን አኮራምቶ የተራቡ ዐይኖቹን እያስለመለመ “ አስታ መኝ ” ብሎ የተጠጋው መሰለው ።

‘ ጥጋበኛ ድህ ! ’ ሲል አቤል ራሱን ሰደበ ። ዐይኑ ላይ የተጠራቀመው እንባ እስካሁን ጠብ አላለም ። ያሳለፈው ረዥም የድህነት ዘመን ታየው ።

አቤል ለወላጆቹ አንድ ነው ። እናትና አባቱ ከተጋቡ በኋላ ብዙ ዓመት ቆይቶ ነው የተወለደው ። ለብዙ ዓመት ልጅ በማጣታቸው ምክንያት በቤተሰቡ ውስጥ ሰላም እንዳል ነበረ ሲወራ ይሰማል ። አባቱ በእናቱ ላይ አንዲት መሽታ ነጋዴ ወሽመዋል እየተባሉ ይታሙ ነበር ። ይህን ያደረጉት ሚስታቸው ስለ መከኑ ፣ ልጅ ፍለጋ ነው የሚል ማስተባ በያም ነበር ። ለማንኛውም የአቤል መወለድ በቤተሰቡ ውስጥ መጠነኛ ሰላም አመረደ ።

አባቱ አቶ ሙሉዬ ቤተሰባቸውን የሚያስተዳድሩት በአህዮቻቸው ጭነት በማመላለስ ነበር ። አቤል ነፍስ ካወቀ በኋላ እንኳ የአገልግሎት ዘመናቸውን ጨርሰው የሞቱ ሦስት አህዮች ያስታውሳል ። አንዳንዴ እንደ እንስሳ ሳይሆን እንደ ሰው የቤተሰቡን ድህነት ተረድተው ለመርዳት የቆሙ ይመስለው ነበር ።

አብዛኛውን ጊዜ አባቱ የሚሠሩት በወፍጮ ቤት አካ ባቢ ነበር ። እህል በአህዮቻቸው ጭነው ወደ ወፍጮ ቤት ያደርሳሉ ። ወይም ደግሞ የተፈጨውን ወደየቤቱ ይመል ሳሉ ። ሙሉዬ በዚህ ሁኔታ ከሚያገኙት ገንዘብ ውስጥ ከፊሉ የሚቀረው ወይዘሮ ይንጡ በዝናሽ ጠጅ ቤት ውስጥ ነበር ። አህዮቻቸውን “ ቶሽ ! ” በማለት ሲደርቅ የሚውል ጉሮሮአቸውን በመሽታ ጠጅ ሳያርሱ ወደ ቤታቸው ገብ ተው አያውቁም ። ጠጥተው ገብተው በሰላም አይተ ኙም ። የድህነታቸውን እልህ የሚወጡት በሚስታቸው ላይ ነበር ። ይጨቃጨቃሉ ። አብዛኛውን ጊዜ እህል አስፈጭ ተው ከሚያደርሱበት ቤት ስለሚጐራርሱ የቤታቸውን ምግብ አይበሉም ። የቤታቸውን አስተዳደር ቸል የሚሉትም በዚሁ ምክንያት ነበር ። ይህም በመሆኑ የአቤል እናት አርፈው እልተቀመጡም ። ከገበያ ትናንሽ ሽቀጦችን እያመጡ ይቸረቸሩ ነበር ። እኒህን ሁኔታዎች በማየት አቤል ገና በልጅ ነት ፍቅሩ ወደ እናቱ አጋደለ ።

አቶ ሙሉዬ ከአህዮቻቸው ጋር ከቦታ ቦታ ሲዘዋወሩ ስለሚውሉ ፣ ማታ ቤት ሲገቡ የቦት ጫማቸው ሽታ አያስቀ ምጥም ነበር ። አቤል ዩኒቨርስቲ ከገባ በኋላ ፣ በጋራ የመኝታ ቤት ኑሮ ውስጥ የካልሲ ሽታ ሲነግ የአባቱ ቦት ጫማ ትዝ

ይለዋል ። እሱም ከፍ ካለ በኋላ አብሮአቸው በየወፍጮ ቤቱ እየዞረ መጫኛ አስተሳሰር ተምሮ ነበር ። የአባቱ ምኞት አቤል ፈለጋቸውን ተከትሎ አህዮቹን እየጫነ በምትኳቸው ቤተሰቡን እንዲያስተዳድር ነበር ። ከዚህ መሀይማዊ ፈለግ ያዳነው ጎረቤታቸው የሆነ አንድ መምህር ነው ። አባቱን አቶ ሙሉዬን እንደ ምንም ጎትጉቶ አቤል ትምህርት እንዲ ጀምር አደረገ ። የጨለማ ጉዞ የጀመረችውን ሕይወት መን ጥቆ የብርሃን መንገድ እንድትይዝ አደረጋት ። ይህ መምህር ወደ ሌላ ክፍለ ሀገር ተቀይሮ እስከሔደበት ጊዜ ድረስ ለአ ምስት ዓመት ያህል ማንኛውንም የትምህርት ቁሳቁስ በመ ግዛት አቤልን ረድቶታል ።

ቤታቸው ከከተማው ወጣ ስለሚል ፣ አቤል ትምህርቱን የተከታተለው ብዙ መንገድ አቋርጦ አቶ ባርካ ድረስ እየ መጣ ነበር ። አብረውት ከአንድ ሰፈር የሚመላለሱ ሌሎች ተማሪዎች ስለ ነበሩ የአህዮቹ ወሬ በክፍል ጓደኞቹ በቀ ላሉ ይሰራጭና " የአህያ ጫኝው ልጅ " እያሉ ያበሽቁታል ። ትምህርት ቤት አርፍዶ የደረሰ እንደሆነ " ለምን አህዮቻች ሁን አትጋልብም ? " ብለው ይተርቡታል ። በነአቤል አህ ዮች ላይ የማይነገር ምሳሌ አልነበረም ። ነገሩ የልጅነት ዘመን የቀልድ ቅንብር ነበር ። ነገር ግን ይህ ቀልድ ምን ሥነ-ልቡናዊ ጉዳትና መደባዊ ተጽዕኖ እንደ ነበረው አቤል መረዳት የጀመረው እየበሰለ ከመጣ በኋላ ነው ። የብዙዎቹ መራራ ቀልዶች ጠባሳ አእምሮው ውስጥ ቀርቷል ።

አቤል እያደገ በመጣ ቁጥር ድህነት ምን እንደሆነ የበለጠ እየተሰማው መጣ ። ድህነትን ጠላው ! ረገመው ። ድህነት የመሠረታዊ ፍላጐቶች ገደብ መሆኑ ገባው ።

ድህነት የበታችነት መሆኑን ተገነዘበ ። ድህነት የሕይ ወት እግር ብረት መሆኑን ተረዳ ። ድህነት ግማሽ ህይወት መሆኑን ዐወቀ ። እናም ከዚህ እግር ብረት ማምለጫው ብቸኛ መንገድ ትምህርት ታየው ። የሚደነቅ ግሩም ተማሪ ወጣው ። በአንደኛ ደረጃ ትምህርቱ ሁለት የተለያዩ ክፍሎች በድርብ ወለፈ ። ይሁን እንጂ ፣ ሕይወቱን ለትምህርት ብቻ ስለሰጠ ማኅበራዊ ግንኙነቱ የላላ ነበር ። ከአካዳሚክ ሌላ በትም ህርት ቤት ውስጥ በሚደረጉ እንቅስቃሴዎች አይሳተፍም ።

ይህም ነው የአሱንና የቤተሰቡን ድህነት ከማኅበራዊ ሥር ዓቱ ነጥሎ እንዲመለከት አድርጐት የነበረው ።

በዚህ ሁኔታ ላይ እንዳለ የኢትዮጵያ አብዮት ፈነዳ ። የለውጥ እሳት ተቀጣጠለ ። አቤልም በደመ-ነፍስ ይህ አብ ዮት በጋራ ለኅብረተሰቡ ፣ በግል ደግሞ ለወላጆቹ ድህነት መፍትሔ መሆኑን ተረዳ ። መሬት ለአራሹ ሆነ ። የነአቤልም መንደር ከከተማው ወጣ ያለ በመሆኑ አባቱ በማኅበር ተደ ራጅተው እንዲያርሱ ለአባልነት ተጠይቀው ነበር ። ነገር ግን አቶ ሙሉዬ ከአህዮቻቸው ጋር የተቆራኘ የረዥም ጊዜ ሕይወታቸውን መክዳት አልፈለጉም ። እናም ተደራጅቶ በማረስ ፈንታ ያንኑ የጭነት ሥራቸውን ቀጠሉ ። ከዚሁ ጋር ተያይዞ በዕድሜ መግፋትና መድከም የአህዮቹ ቁጥር እየቀነሰ መጣ ። የመጨረሻው ዜና ሁሉቱን አህዮቻቸውን ሸጠው ከቤት መዋላቸው ሆነ ።

አቤል ከሐሳብ ጉዞው ሲመለስ በአካባቢው ያለው ነገር ሁሉ አስጠላው ። የተቀመጠበት አልጋ ቁልቁል የሚሰምጥ ፣ የተደረበው አልጋ ከላዩ ላይ የሚደረመስበት መሰለው ። ወንበሩ ላይ ተበታትነው የተቀመጡትን የትምህርት ቁሳቁ ሶችና በታይፕ የተባዙ ወረቀቶችን ማየት አልፈለገም ። ደብዳቤውን እንዳንጠለጠለ ክፍሉን ለቅቆ ወጣ ።

በምግብ አዳራሽ ውስጥ በትዕግሥት ፊት ከወደቀበት ጊዜ ጀምሮ ፍጹም የመንፈስ ጤንነት አልነበረውም ። ትም ህርቱን ሳምንት ያህል አቋርጦ ነው የጀመረው ። ሰው አስ ጠልቶታል ። ማንንም ባያይ ፣ ከሁሉም ተነጥሎ ብቻውን ቢውል ይመርጣል ። ምንም ቢሆን ግን ትዕግሥትን በሆነ አጋጣሚ ሳያያት ፣ በልቡ የመልካሙን የዐይን ፍቅር ዜማ ሳያዜምላት አይውልም ። ከጥናት ጋር ፈጽሞ ተራርቀዋል ። የምግብ ፍላጎቱ እጅግ ቀንሶአል ። የተማሪውን ዐይን ስለ ሚፈራ ሁሉም በልተው ከጨረሱ በኋላ መጨረሻ ላይ ነው-ገብቶ የሚበላው ። አብዛኛውን ጊዜ ሳምሶን ፣ " ጥቅሙን ያውቃላ ! " አቤል ምግቡን ለኮፍ ለኮፍ አድርጎ ሲተው "እይ ያንተ ነገር ! " ይልና የአቤልን ሰሀን ወደርሱ ይስባል ። አቤል ሳይበላም ሳምሶን ሲበላ በማየት ይደሰታል ። አጠቃላ ለሱና አጎራረሱ ፣ ለምግብ ያለው ትልቅ ፍቅር ያስደንቀ

ዋል ። ሆኖም ሳምሶን የአቤልን እስከ መጨረሻ ቆይቶ መማ ባት አልወደደውም ። ምግቡ ይቀዘቅዛል ። አንዳንዴም ሲያ ልቅና ጎደሎ ጭልፋ ሲጨልፍለት ይችላል ። ያም ሲሆን ጥቅሙን ከጉዳቱ በማመዛዘን ዘግይቶ አብሮት ይገባል ።

የአቤል ሕይወት በመንፈስ ጭንቀት ብትወጣጠርም በእስክንድርና ጓደኞቹ ብርታት መጥፎ ሁኔታ ላይ ከመው ደቅ ተጠብቃ ልትቆይ ችላለች ። የአሁኑ ደብዳቤ ደግሞ ያንኑ የላላ መንፈሱን የባሰ የሚረብሽ ሆነበት ። ስለ ምግብ ማሰብ ከተወ ሰንብቷል ። በደመ-ነፍስ ሆኖአል የሚንቀሳ ቀሰው ።

የመኝታ ክፍሉን ሰቅቆ እንደ ወጣ እግሩ ያለምንም ዓላማ ወደ 'ኮሪደሩ' መስኮት መራው ። ዘወትር ጠዋት ትዕግ ሥትን በዓይኑ የሚሳለምበት የሕይወቱ መስኮት ! ሁለቱንም መስታወት ወለል አድርጎ ከፈተው ። መስኮቱ ሰፊ በመሆኑ አቤል ሰውነቱን ከወገቡ በላይ ወደ ውጭአውጥቶ ቁልቁል ተመለከተ ። ትዕግሥት በዚህ ሰዓት አትኖርም ። የሚያልፍ የሚያገድም ማንም ሰው የለም ። አካባቢው ጭር ብሎአል ። አቤል ጭር ያለውን አካባቢ ተመርኩዞ የሆነ ሰይጣናዊ ስሜት ሰፈረበት ። ምድራዊውን ሥቃይና ጭንቀት ለመገ ላገል ፣ ያለ ዓላማና ግብ በመዋገፍ ላይ ያለችውን ሕይወቱን ዕረፍት ለመስጠት ፣ በድህነት የማቀቀች ፣ በዐይን ፍቅር የተጠመደች ሕይወቱን ለማሳረፍ ከቆመበት ሦስተኛ ፎቅ ቁልቁል የመፈጥፈጥ ሐሳብ መጣበት ። ሁሉ ነገር መራራ መስሎ ታየው ። የቤተሰቡ ድህነት ጥንትም የሚያውቀው ጉዳይ ቢሆንም ፣ ከራሱ ጋር በሚጣላበት ሰዓት ተጨማሪ ሰቆቃው ሆኖ በመቅረቡ በጠበጠው ። ከሁሉም ነገር መገ ላገል ታየው ። ግልግል . . . ግልግል ! ከጥቂት ሴኮንዶች በኋላ ነፍሱ የምታገኘው ጸጥታ ታየው ።

' አዎ ይታየኛል ! ለሁለቱም አልሆንም ። ከድህነቱም አልፈወስ ፣ ለፍቅርም አልበቃ ! ለማንኛቸውም አልሆንም ' አለ እንደ ገና በሐሳቡ ።

ሕይወቱ የትጋ ፍጻሜዋን እንደምታገኝ ለመገመት ሞከረ ። ፎቁን ዐልፋ ሳትጨርስ ፣ በአየር ላይ ወይስ መሬት

ከተፈጠፈጠ በኋላ ፣ ዐይኖቹ እንደ ገና እንባ አቀረሩ ። እንባ ውን ለመዋጥ ጥርሱን ነከሰ ። ግንባሩን አኮማተረ ። 'ሕይወት መራራ ሆና ሳለ ፣ ልንለያት ስንል ምን ያስለቅሰናል ? ' ሲል አሰበ ። ከሦስት ፎቅ ወድቆ መሬት የተከሰከሰ ጭንቅላት ፣ የተፈረካከሰ አጥንትና የተበጣጠሰ ሥጋ በሐሳቡ ታየው ። ሬሣውን ከበው የሚጨጨሁት ሰዎች ድምፅ ሰቀጠጠው ። በዐይን ፍቅር ራሱን የገደለው የአቤል ርካሽ ዝና ከዩኒቨርስ ቲዉ ዐልፎ በአካባቢው ሁሉ ሲወራ ፣ መምህራን ምሳሌ ሲሰጡበት ፣ አንዳንዶች ሲያዝኑለት ፣ አንዳንዶች ሲሥቁበት ቁልጭ ብሎ ታየው ። ያኺ ትዕግሥት እንዴት ትሆን ይሆን ?

" ምን እያደረግክ ነው ፣ አቤል ? " የሚል ድምፅ ድንገት ከኋላው ሲሰማ ፣ ወንጀል ሲፈጽም እጅ ከፈንጅ እንደ ተያዘ ሰው ክው አለ ። የእስክንድር ማንደፍር ድምፅ መሆኑን ግን ለይቶታል ።

" እ ፣ ምንም ። እንዲያው ነው " አለው ፣ ቀስ ብሎ ፊቱን አዙሮ ።

እስክንድር ፣ አቤል እጅ ላይ ደብዳቤ ባየ ጊዜ እንዳች ጥርጣሬ ገባው ። ደብዳቤው ውስጥ አቤልን ያስደሰተው ወይም ያስከፋው ነገር እንዳለ በንቁ አእምሮው ገመተ ። ሊፈስ የደረሰ እንባውን ለመግታት በመታገል ደም የመሰ ሉት ዐይኖቹን ባየ ጊዜ ደግሞ የተስፋ ስሜት እንዳለው አወቀ ።

" ደብዳቤው ከየት ነው የመጣልህ ? " አለው ፣ ቁልቁል ተወርውሮ እንዳያመልጠው የፈራ ይመስል ፣ ቀስ ብሎ እየ ተጠጋው ።

" ከቤት ነው " . . . አሰና አቤል ፣ ሊቀጥል የፈለገ ውን ነገር መልሶ ዋጠው ። ጥቂት ሲያሰላስል ቆዮና እንደ ገና ፣ " እኔ እምልህ እስክንድር " አለው ።

" አቤት ? " አለ እስክንድር በደከመ ድምፅ ።

" ይህችን መራራ ሕይወት ለምን እንወዳታለን ? " " ጣዕሟ 'ኮ ከምሬቷ ውስጥ ነው የሚገኘው " አለው ።

እስክንድር ፣ በልቡ የአቤልን ስሜት እያጠና ።

“ ሲበዛስ ? መራራነቷ ሲበዛስ ? ”

እስክንድር የአቤል ሁኔታ አሳማረውም ። ፊቱ እየተለ ዋወጠ ፣ እንባውን የሚታገለው ዐይኑ ይብሱን ደም እየመ ሰለ ሲሔድ ፣ የግንባሩ ሥራሥሮች እየተግተረተሩ ሲሔዱ ተመለከተ ። ቀስ ብሎ ግራ ክንዱን ያዘውና ፣ “ ና ቆይ ። ስለ ሕይወት ቤት ውስጥ ሆነን እንጫወታለን ” አለው ።

“ መኝታ ቤቱ አስጠልቶኛል ” አለ አቤል በምሬት ። “ እዚያ መግባት አልፈለገም ”

“ ግድ የለም ፣ ከእኔ ጋር ስትሆን ትወደዋለህ ። ይልቅ ና እንግባ ” አለና ጎተት አደረገው ። አቤል በልቡ ፣ ‘ ይህን ሰው የሕይወቴ ዘብ ያደረገው ማነው ? ’ አለ ። አደጋ ላይ ባለበት ሰዓት መድረሱ በእርግጥም አስገርሞት ነበር ።

እነሱ ወደ መኝታ ክፍላቸው ሲገቡና ሳምሶን ‘ ጉል ቤው ’ ሲወጣ በር ላይ ተገጣጠሙ ።

“ ታዲያስ ” አለው እስክንድር ፣ ለመጨበጥ እየፈራ ። ሳምሶን ሲጨብጥ እጅ እስኪያም አጥብቆ ካልያዘ ወይም ካልነቀነቀ አይሆንለትም ።

“ ምን አባክህ ! ልተኛ ነበር እንቅልፍ እንቢ አለኝ ። ይቺ ስልቻዬ ስለ ጎደለች ነው መሰለኝ ” አለው ፣ ወደ ሆዱ እያሳየ ።

“ ታዲያ አሁን ወዴት ነው ? ”

“ ወደ ራት ነዋ ! ”

“ እንዴ ! ሰዓት ’ኮ ገና ነው ” አለ እስክንድር ፣ በልቡ እየሣቀ ።

“ ቢሆንም እዚያው ሔዶ ቀድሞ ሰልፍ መያዝ ይሻ ላል እባክህ ” አለውና ጥሎአቸው ሔደ ።

“ ወደ ውስጥ ሲገቡ ፣ ‘ ድብርት ’ እየተነጫነጨ ነበር የቆያቸው ። ”

“ ስማ እንተ እስክንድር ፣ ይህንን ሰው ብታስታግሠት ይሻላል ። እኔ አሀያ አይደለሁም ። እሱ የማኅበራዊ ኑሮ ትርጉም አይገባውም ። ”

“ ማንነው እሱ ? ” አለ እስክንድር ፣ ማፍ መሆኑን ልቡ እያወቀ ።

“ ይሄ ሳምሶን ነዋ ፣ ‘ ፈጣሪ ’ ኝ ይሔዳል እንዴ ? አበ ዛው ’ ኮ ! ”

“ ምን አጣላችሁ ? ”

“ እንጃለት ! ለራት እንሰለፍ አለኝ ። ገና ነው አቆያ ለሁ ስለው ፣ ‘ በይ እንግዲህ ፣ ቀለምሽን ምጠጭ ’ ብሎ እግሬ ላይ ረግጦኝ ሔደ ። እኔ የናንተ ጓደኛ ነው ብዬ ነው እንጂ እከሰዋለሁ ። ”

“ ግድ የለም እንመክረዋለን ” አለው እስክንድር ፣ ሣቁን ለመግታት እየታገለ ። የድብርት ተፈጥሮ ያሥቀዋል ። ተደብሮ ሰው የሚደብረውን ያህል ፣ አንዴ መልጎምጎም ከጀመረም መቆሚያ የለውም ። ካልነኩት ግን አይነካም ።

“ ምከሩት ፤ ይሄ ማኅበራዊ ኑሮ ነው ። ተከባብሮ መኖር ይሻላል ” አለ ፣ እንደ ሕፃን ልጅ ትከሻውን እየነቀነቀ ። አቤልም ጎምዛዛ ሣቅ ሣቀ ።

ምዕራፍ ዐሥራሁለት

አስክንድር ከነጋ ያጨሰውን ሲጋራ ብዛት ቆጠረ ። እኩለ ቀን ከመሆኑ በፊት ዐሥራ አንድ አጭሷል ። ብር ልመና በገባበት ቢሮ ሲጋራ እየሰጡ ይሸኙታል ። ዊንስተን ከሚያጨሰው ዊንስተን ፣ ኒያላ ከሚያጨሰው ኒያላ ፣ ቤንሰን ከሚያጨሰው ቤንሰን ፣ ከባለሮዝማኑ ሮዝማን እየተቀበለ ሲያጨስ ይውላል ። ለወትሮው እስከ ምሳ ሰዓት ድረስ ባለው ጊዜ ውስጥ ከሁለት ሲጋራ በላይ አያጨስም ነበር ። በዚህ ዕለት ግን በየጓደኞቹ ቢሮ ገብቶ የመጣበት ዓላማ ባል ተሳካለት ቁጥር ፣ “ለማካካሻ” ሲጋራውን ሲለኩስ ቁጥሩን ዐሥራ አንድ አደረሰው ።

‘ ትርፉ መቃጠል ነው ! ’ አለና ከምሳው በኋላ በማ ጨስ ላይ ያለውን ዐሥራ ሁለተኛ ሲጋራ ግማሽ ወገቡ ላይ ቆርጦ ጣለው ። ኪሱ ውስጥ ሌላ ሲጋራ አልነበረም ። ነገር ግን አድራጎቱ ከንቱ ፋከራ መሆኑን ልቡ ያውቀዋል ። ሲጋራ ለመተው በርካታ ጊዜ ዝቷል ። በርካታ ጊዜ ምሏል ። በርካታ ጊዜ ኪሱ ውስጥ የቀሩ ሲጋራዎችን ሰብሯል ። ሙከራዎቹ ንም የሚያከናውነው አልኮል ሲጠጣ ወይም በልቶ ሲያበቃ ፣ ማለትም በከፍተኛ የጥማት ጊዜያቶቹ ነው ። ነገር ግን ውሎ አድሮ ፣ አሳሳች ጋባዥ ሲጋብዘው እምቢ ብሎ እጁን መሰብሰብ ያቅተዋል ። በዚህ በኩል ራሱን ገምቶ በቅቶ ታል ። ለሃያ ስድስት ዓመት ወጣት ስምንት ዓመት ያህል በሲጋራ ሳንባን ማቃጠል ፣ ምን ያህል ሕይወት ላይ መቀለድ እንደሆነ ይገባዋል ። ለራሱም በጣም የሚገርመው ግን ፣ ብዙ ሲቸገር ለሲጋራ ማጨስ ወይም ሲጋራ ጋባዥ አለማ ጣቱ ነው - ሱስ ምርኮኞቹ እንዳይከዷት ጾም ጸሎት እያደረ ጎች ወይም ለአማልክት እየሰገዶች የምትጠብቃቸው ይመ ስል ።

እስክንድር አሁን ስለ ሱስ ለመመራመር ጊዜ የለውም ። ከማርታ ጋር የተቃጠረበት ሰዓት ስለ ተቃረበ፣ሽሚዙን ቀይሮ ከርዳዳ ጸጉሩን እየታገለ ያበጥር ጀመር ። ጸጉሩ ቶሎ ስለማ ያድግ ማበጠሪያውን ማስገባት ብዙም አያስቸግረውም ። ነገር ግን ፣ጊዜ የሚያጠፋበት ሲያበጥረው በሁሉም በኩል ተስተካክሎ አለ መቆሙ ነው ። የማበጠሪያው ጣቶች በአንድ በኩል ገብተው ከፊሉን ጸጉር ሲያስተካክሉት ፣ በሌላ በኩል ያለውን ያነደጉዱታል ። እንዴ ተስተካክሎ ከቆመ በኋላ ግን ፣ ቀኑን ሙሉ የሚነቀንቀው የለም ። ሳምሶን ቤት ውስጥ አለ መኖሩ ነው እንጂ ፣ እስክንድር ጸጉሩን በሚያበጥርበት ጊዜ ትንሽ መለካከፍ ልማዳቸው ነበር ።

“ እንተ ጸጉርህን ስታበጥር እንኳንስ የተኛ ሰው ሬሣ ትቀሰቅሳለህ ” ይለዋል ሳምሶን ፣ የእስክንድርን ጸጉር ድምፅ በማጋነን ።

“ ምን ታረገዋለህ ! የንጹሕ አፍሪካዊ ጸጉር ነው ፤ እኮራበታለሁ ” ሲል እስክንድር ይመልሳል ።

“ የንጹሕ አፍሪካዊ ምልክት ጸጉር ሆነ እንዴ ? ”
“ ሌሎችም መመዘኛዎች አሉ ። ይህም ግን ከመመዘኛ ዎቹ አንዱ ነው ። ”

“ ኪንኪ ጸጉር የሌለው ንጹሕ አፍሪካዊ አይደለም ያለው ማነው እባክህ ? ”

“ እኔ በበኩሌ ባለ ሉጫ ጸጉሮቹ የዘር ሥራቸው ያጠራ ጥረኛል ። እንዲያውም አንተ ጸጉርህን የምትላጨው ይህን ለመደበቅ ይመስለኛል ” ይለዋል ። ሳምሶንን ለማብሸቅ ሆነ ብሎ የሚያቀርበው መከላከያ ነው ። ሳምሶን ሉጫ ጸጉር ቢኖረውም ሁሌ መላጣ ነው ። የስፖርተኝነት ምልክት አድርጎ ስለሚወስደው ጸጉሩን አያሳድግም ።

እስክንድር ተሞሻሽሮ ከመኝታ ክፍሉ ወጣ ። መንገድ ላይ ማንንም ማግኘት አልፈለገ ። አቤልና ሳምሶን ለምሳ የገቡት መጨረሻ ላይ ስለሆነ ፣ መመለሻቸው መቃረቡን ገመተ ። ስለዚህ እንዳያገኙት ከወትሮው በተለየ መን

ገድ ታጥፎ ሔዶ ። ከማርታ ጋር የተቃጠሩት ወደ የካቲት 12 ሆስፒታል ከሚያስወጣው ከዩኒቨርስቲው ዋና በር አካ ባቢ ነበር ።

በመንገድ ላይ ሆኖ ፣ ከተገናኙ በኋላ የት እንደሚወስ ዳት ያስላስል ጀመር ። ምንም ያቀደው ነገር የለውም ። መገናኘት ብቻ ! በጠዋት ተነሥቶ አልተሳካለትም ። መጨ ረሻ የሔደበት ጓደኛው ብቻ አምስት ብር ሰጠው ። እሷ ውም ኪሱ መኖሯን ካረጋገጠ በኋላ ፣ ‘ አሁን በዚች አምስት ብር ምን ይደረግባታል ? ’ ሲል አሰበ ፣ ‘ እንኳንስ ሴት ለማው ጣት ወንድ ጓደኞችም ቡና ለመጋበዝ አትበቃም ። ’ ኪሱ በደረቀበት ጊዜ ከማርታ ጋር መተዋወቁ አበሽቀው ።

አሁን ገንዘብ ሊያገኝ የሚችልበት ምንም ምንጭ የለ ውም ። አባቱ ሞተዋል ። ከእናቱ ምንም ሳንቲም አይጠብ ቅም ። የምትደርሳቸው ግማሽ የጡረታ አበል እንዴት ከወር እስከ ወር እንደምታደርሳቸው ሲያስብ ይገርመዋል ። በዚያ ላይ አብሮ አቸው የሚኖር የሁለተኛ ደረጃ ተማሪ የሆነ ታናሽ ወንድሙ አለ ። ትንሽም የሚረዳቸው ጅማ የሚኖር መጠነኛ ግሮሰሪ ያለው አጎት ነው ። እስክንድር በክረምቱ ወራት ሊጠይቀው ሔዶ ሦስት መቶ ብር ሰጥቶት ነበር ። ሲቀበለው የዓመት ድርጎው መሆኑን ያውቃል ። ነገር ግን ሁለት ወር ያህል እንኳ አላቆየውም ። የክረምቱን ዕረፍት ጨርሶ ትምህርት ሲጀምር ሰማንያ ብር ብቻ ነበር ፣ ይዞ የገባው ። እሷኑም ወዲያው አጠናቀቃት ። ኪሱ ገንዘብ ማቆየት አይ ችልም ። ቶሎ ብትንትን አርጎ አጠናቆ ፣ ከዚያ በኋላ ጫማ ውና ቀለም ሳይተያዩ ፣ የልብስ ማጠቢያ ሳሙና እየተበደረ ፣ ሲጋራ እየወጋ ዓመቷን ያሳልፋታል ። ያለቦታው ያቃጠለው ገንዘብ የሚያንገበግበው እንዲህ እንደ አሁኑ ዐይነት የበሰለ እንጀሪ ቀርቦለት የሚቀጥፍበት እጅ ሲያጥረው ነው ። ድህ ነቱንና ሲያገኝም ብኩንነቱን እያነጻጸረ ፣ እንዲሁ እየተገረመ ይኖራል ።

ከማርታ ጋር ያላቸው ግንኙነት ፣ አቤል ምግብ አዳራሽ ውስጥ ከወደቀበት አጋጣሚ ጀምሮ እየዳበረ መጥቶአል ። ከሰላምታ መለዋወጥ ዐልፈው ቆመው ማውራት ፣ ወይም በቀልድ ተጎሻሽሞ ማለፍ ከጀመሩ ሰንብተዋል ። ባያት

ቁጥር ፡ ‘ ድርብ ሚና የምጫወትባት ሴት ’ ብሎ መፎከሩ አልቀረም ። ነገር ግን እስካሁን እንኳን ድርብ ፡ አንዱንም ሚና መጫወት አልቻለም ። አንድ አቤልን እረዳዋለሁ ብሎ ያሰበበት መንገድ ነበር ። ሆኖም ትዕግሥት ለማርታ የልቧን አውጥታ ስለማታጫውታት ፡ ከማርታ በቂ መረጃ ማግኘት አልቻለም ። በሌላ በኩል ደግሞ ፡ የእስክንድር ልብ ማርታን ለወሲብ ቢከጅላትም ፡ የወንድነት ስሜቱ የሴትነት ገላዋን እያየ ቢጓጓላትም ፡ ኪሱ ባዶ በመሆኑ ስሜቱን ለመግታት ይገደዳል ። እሷ ግን ኪሱን አላየችለትም ። ወይም ስሜቱን እንዲገታ አልፈቀደችለትም ። ባገኘችው ቁጥር ወንድነቱን ትፈታተነዋለች ።

አንድ ቀን ዝንጥ ብላ ከግቢ ስትወጣ አገኛትና ፡ “ ፖ ! ዛሬ ወደ ካምፓስ የምትመለሺ አትመስይም ” ሲላት ፤

“ መጠርጠሩስ ” አለችው ።

“ ማን ይሆን የታደለ ፡ አንቺን መሳይ ጽጌረዳ የሚቀጥፍ ? ” ሲላት በምጸታዊ አነጋገር ፤

“ ዕድል ሳይሆን ልብ ይጠይቃል ! ” አለችው ።

‘ እኔ እስክንድር ልብ የለኝም ማለት ነው ? ! ’ ብሎ በልቡ ፡ ኪሱን ሲዳብስ ሳንቲም እንኳ አልነበረውም ። እልህም የወንድነት ስሜትም ወጥረው ስለ ያዙት ፡ በማግሥቱ ጠዋት ተነሥቶ የሦስተኛ ዓመት ተማሪ በነበረበት ጊዜ ሃያ ስምንት ብር የገዛውን አንድ መጽሐፍ ይዞ ወደ አሮጌ የመጻሕፍት ተራ ሔደ ። ሲሆን ሃያ ካልሆነም ዐሥራ አምስት ብር ያወጣልኛል ብሎ የገመተውን መጽሐፍ ፡ “ ስድስት ብር እንገዛህ ” ብለው ወገቡን ቆመጡት ። በሽቆ መጽሐፉን ይዞ ወደ ቤቱ ተመለሰ ። ልብ ይጠይቃል ያለችውን እያስታወሰ ፡ ‘ እጅ ከሌለ ልብ ብቻውን ምን ያረጋል ’ አለ በሐሳቡ ። የወንድነት እልሁም ሆነ የስሜት እሳቱ በገንዘብ እጥረት ተዳፍኖ ከረመ ።

በቅርቡ ደግሞ ፡ ከትዕግሥት ጋር ሆነው ወደሚያጠኑበት ዋርካ ሲሔዱ እሱ ከዋናው ቤተመጻሕፍት ወጥቶ ሲመጣ ተገናኙና ፡ “ ወዴት ነው የምትሔደው ? ” ሲሉ ጠየቁት ። “ ወደ ሽንት ቤት ” አላቸው ።

ማርታ ትዕግሥትን አስቀድማ ወደ ኋላ ቀረት አለችና ፤ “ ያ ነገር አለህ እንዴ ? ” አለችው ።

“ ምኑ ? ” ብሎ ሲጠይቃት ሲል እያስካካች ስለ ሔደች እሱም ገባውና ብቻውን እየሣቀ ሔደ ።

ነገር ግን በሣቁ ውስጥ አንዳች ስሜት ተናነቀው ። ያቺን ዕለት ሳያድር ምሽቱን መኝታ ቤቷ ድረስ ሔዶ ማርታን አስጠራትና ፡ “ በይ እሺ ፡ መቼ ይመችሻል ? ” አላት ።

ጣራ በሚሰነጥቅ ድምፅ እያክላላች ፡ “ ለምኑ ? ” አለችው ።

እሱም በልቡ ‘ ምናባቷ ታሾፋለች ’ እያለ ፡ “ አብረን ስንጫወት ለመዋል ነዋ ! ” አላት ።

የእልህ ስሜት እንደ ያዘው ስለ ገባት ፡ ብዙ ልትቀልድ አልፈለገችም ። “ ያው ቅዳሜ ከስዓት ይሻላላ ! ” አለችው ።

ቀጥሯት ሲመለስ ፡ ‘ አሳያታለሁ ! ’ እያለ በልቡ ይዝት ነበር ። ነገር ግን እጅ እንደሚያስፈልግ ልቡ አላጣውም ። እናም ሰሞኑን ገንዘብ የሚገኝበትን መንገድ ሲያስላስል ቆይቶ የመጨረሻ ውሳኔው ሠራተኛ ጓደኞቹን ማስቸገር ሆነ ። ከእነሱም የተገኘችው አምስት ብር ብቻ ሆነች ።

እስክንድር ይህን እያሰበ ፡ በአንጻሩም ‘ እንዲህ ዐይነት ጭንቀት ውስጥ ከገባሁማ አቤልን መርዳቴ ቀርቶ እኔውም ሌላው አቤል መሆኔ ነው ’ እያለ ከጎሊናው ጋር አየተሟገተ ፡ ድህነትን እየረገመ ፡ ትምህርቱን ጨርሶ የሚመረቅበትን ጊዜ በልቡ እየመተረ ከቀጠሮው ቦታ ሲደርስ ማርታ ቀድማ ቆማ አገኛት ።

ቀድማው በመገኘቷ እንደ መገረም እንደ መደናገጥም ብሎ ፡ “ ዘገየሁ እንዴ ? ” አለና ጨበጣት ።

“ አይ ! እኔ ትንሽ ቀደም ብዬ ነው ። ፈረንጅ ነህ ” አለችው ።

“ ቀጠሮ አክባሪነትን ለፈረንጆች ብቻ ማን ሰጣቸው ? ” አላት ።

“ ሥልጣኔያቸው ነዋ ! ቀጠሮ ማክበር ’ ኮ የሥልጣኔ ምልክት ነው ። ”

“ታዲያ ሥልጣኔ በስመ ፈረንጅ መች ሆነልሽ ? ከአህያ የማይሻል ፈረንጅ ሞልቷል ’ ኮ ፡ እኔ አበሻ ነኝ ፡ ጥቁር ነኝ ፡ ፈረንጅ አይደለሁም ” አላት ።

“ ክብር አይወድልህም ” አለችው ፡ ንግግሩን ናቅ አርጋ ።

“ ፈረንጅ መባል ለኔ ክብር ሳይሆን ስድብ ነው ። ማር ትዬ ሙች አልሻለሁ ፡ ስድብ ነው ። እኔነቴ ክብር ያጣ ይመ ስለኛል ። ጥቁርነቴ መሠረተ ቢስ ወይም ማረገ - ቢስ ሆኖ የተቆጠረ ይመስለኛል ። ”

“ ማርትዬ ” በመባሏ ደስ አላት ፤ እንኳን ወንድ ሴቶ ችም እንዲህ አቆላምጠው ሲጠሯት ትወዳለች ።

“ ጉረኛ ! ” አለችው በግድየለሽነት አነጋገር ። “ ይልቅ አሁን በየት በኩል እንሒድ ? ”

“ እ ! በየት በኩል እንሒድ ? ” ሲል እስክንድር ቃሏን ስልት ባጣ ድምፅ ደገመና ፡ “ ሲኒማ ልጋብዝሽ እንዴ ? ” አላት በልቡ የገንዘቡን አቅም እያሰላ ።

“ አይ ዛሬ ቅዳሜ ነው ፤ ሰው ይበዛል ” አለች ።

“ እንግዲያው በዚህ በኩል እንሒድና አንድ ቤት ቁጭ ብለን እንጫወታለን !” አላትና ፡ አስፋልቱን ተሻግረው ወደ ሰባ ደረጃ የሚወስደውን መንገድ ያዙ ። ወዲያው ሐሳቡ ውስጥ የመጣችለት ሰባ ደረጃን ወርዶ በስተግራ በኩል የም ትገኝ አንዲት ስም የለሽ ካፌቴሪያ ነበረች ።

የማርታ አለባበስ አልማረከውም ። የሰውነቷን ቅርጽ ከፋፍሎ ዳሌዋን እያነጠረ የወንድነት ስሜት የሚያግል ወይም የጡቶቿን መግቢያ እያሳየ ልብ የሚሰልብ ልብስ አልለበሰችም ። ለለውጥ ያህል ጂንስ ሱሪ ከቀላልና አነስተኛ ቃት ጫማ ጋር አድርጋ ከላይ እጀ - ጉርድ ሸሚዝ ለብሳለች ።

አልባበሷም ከተግሪ ጋር መውጣቷም ፡ “ ለለውጥ ያህል ” ይመስላል ። እስክንድርም ስሜቱን የሚያነቃቃ ልብስ ባለመ ልበሷ በልቡ በሽቆል ።

“ በል እሺ ጨዋታ አምጣ ” አለችው በመጓዝ ላይ እንዳሉ ። ለተወሰኑ ሴኮንዶች በሁለቱም ዘንድ ጸጥታ ሰፍኖ ነበር ።

“ ታዲያስ ፡ ትምህርት እንዴት ነው ? ” አላት ፡ የጨ ዋታ አርዕስት እንዴት እንደሚጀመር ግራ ገብቶት ።

“ እባክህ ሌላ ጨዋታ አምጣ ። የትምህርት ወሬ ራስ ምታት ሆኖብኛል!” አለችው ።

“ ምነው ? ”

“ አስጠላኛ ! ሰው ስንት ዓመት ይማራል ? ”

“ ዕድሜውን ሙሉ ነዋ !” አላትና ፡ ፈገግ ብሎ ፡ “ ግን ’ ኮ ትምህርት የሚጠላ ነገር አይደለም ። ካልሺስ በሕይወት ውስጥ እንደ ትምህርት ጣፋጭ ነገር የለም ። የዘመኑ እኛነ ታችን ራሱ የትምህርት ውጤት ነው ። በሕይወት ላይ ትምህርት ያላስከተለው ለውጥ ምን አለ ? እስኪ ከምንራመ ድበት አስፋልት ጀምረሽ አካባቢሽንና ዐለምን በዓይነ ሕሊ ናሽ ዳስሺው ። ዕድገቱና ሥልጣኔው ሁሉ የትምህርት ውጤት ነው ። የሰው ልጅ በትምህርት ኃይል መልሶ እስከ መፍጠር የደረሰበት ሰዓት ነው ። እና ትምህርት የሚጠላ ነገር አይደለም ” አላት ፡ ዮናታን “ ትምህርት የሚገላገሉት ዕዳ አይደለም ” ያሉትን እያስታወሰ ። “ በእርግጥ እኛ አብዛኛውን ጊዜ ትምህርትን የምንመ ለከተው ጨርሰን ከመገላገሉ አንጻር ነው ። ይህ ጠባብና ደካማ አመለካከት ይመስለኛል ። ትምህርት ሕይወት ነው ። አያልቅም ። እኛ እንድንጠላው ፡ ከግልግል እንድንቆጥረው የሚያረጉን ነገሮች የትምህርት መስክ አመራረጣችንና የት ምህርት አሰጣጡ ሁኔታዎች ናቸው ። የትምህርት መስክ ጠብቦ መታየት የለበትም ። እያንዳንዷ የሕይወት እንቅስቃሴ የምትበለጽገውና የምታድገው በትምህርት ነው ። ”

“ ተወኝ ባክህ ! ይልቅ የናንተ ትዕግሥት ይገርመኛል ። ዩኒቨርስቲ አራት ዓመት መቆየታችሁ ። ”

“ ምነው ! እንዴት ! ”

“ በጭንቀትና በውጥረት ግቢ አራት ዓመት ሙሉ ! ትዕግሥታችሁ ይገርመኛል ። ”

“ ምን ታረጊዋለሽ ! የህልውና ትግል ነው ። ከሁሉም የማይረሳኝ የውጥረትና የጭንቀት ጊዜ የመጀመሪያ ዓመት ተማሪ በነበርንበት ጊዜ ያሳለፍነው ነው ። የገናን ማዕበል እስክናልፍ ድረስ ከካምፓስ ውጭ ብቅ ብለን አናውቅም ነበር ። ዕውቀቱ ሳያንሳቸው ጭንቀቱ ብቻ የሚጥላቸው ልጆች ነበሩ ። በተለይ እኔ አጠገብ ይተኛ የነበረ ልጅ እስካ ሁን ትዝ ይለኛል ። ሴሚስተሩን ሙሉ ልብሱን አውልቆ መኝታ ውስጥ ገብቶ አያውቅም ። መጽሐፍ ወይም ደብተር እንደ ያዘ ፣ ልብሱን ሳያወልቅ ፣ አልጋው ላይ ጋደም ይልና ማንበብ ይጀምራል ። እንቅልፍ እያንገላጀው ያነባል ፤ ጥቂት ቆይቶ ደብተሩን እንደ ያዘ ዐይኑን ይከድናል ። ደሞ ትንሽ ድምፅ ሲሰማ ይባንናል ። ያሳዝነኛል ። ‘ ሰምን አት ተኛም ? ከፈለማክ እኔ ሌሊት እቀሰቅስሀና ታጠናለህ ። አሁን ተኛ እለዋለሁ ። ‘ አይ ደህና ነኝ ’ ይልና ዐይኑን በጣቶቹ ደባብሶ ማንበብ ይቀጥላል ። አፍታም ሳይቆይ እንደ ገና ያንቀላፋል ። እንዲሁ እንዳለ ያነጋታል እንጂ ፣ ጨክኖ ልብሱን አውልቆ በደንቡ አይተኛም ። ታዲያ የሚያጠናው ነገር እንደማይገባው ይሰማኝ ነበር ። በዚያ ላይ እንደዚያ ሆኖ አድሮ ጠዋት ‘ሌክቸር’ መቀበል አይችልም ። መጨረሻ ያው የገና ማዕበል ጠርጎ ከዩኒቨርስቲ አባረረው ። እሱስ ተባ ላገለ እንጅ ተባረረ አልልም ። ትንሽ ቢቆይ ያብድ ነበር ። የሚያሳዝነኝ ግን አምስቱን የትምህርት ዐይነት ‘ፍላት’ ነው የወጣው ።”

“ ውይ ምስኪን ! ” ብላ ማርታ ከንፈርዋን መጠጠች ።

“ አዎ ! ታዲያ እንዲህ ዐይነቱ ችግር ከምን የመጣ ይመስልሻል ? ተማሪው ስለ ትምህርት ያለው ደካማ አመለ ካከት ፣ የትምህርት አሰጣጡና የተማሪው መመዘኛ ሥርዓት ፣ እንዲሁም የሀገሪቱ የኢኮኖሚ ኋላቀርነት ተደራርበው የፈጠ

ሩት ችግር ነው እንጂ ፣ ዩኒቨርስቲ በመሠረቱ የጭንቀትና የውጥረት ቦታ መሆን የለበትም ። ይልቁንም የጥበብና የምርምር ቦታ ነው ።

“ ለማንኛውም ” ብላ ፣ መናገር የፈለገችውን ሳት ጨርስ አቋረጣት ።

“ አዎ ! ለማንኛውም አሁን ያለው ምርጫ በተሰጠን የትምህርት ክልልና መመዘኛ ውስጥ ተወዳድሮ ማለፍ ነው ። ፈተናም ” ኮ ተቃርቦአል ። ቢበዛ ሦስት ሳምንት ነው የቀረው ። በርትተሽ ማጥናት ነው ። ”

“ ማን ይፈራል ሞት ! ” አለችው ።

“ እንዴት ? ”

“ ማለቴ ፣ እኔ መጨነቅ አልፈልግም ። ደግሞም ኢት ዮጵያ ውስጥ እንደማልቆይ ዐውቃለሁ ። ”

እስክንድር በልቡ ፣ ‘ ይህ በእንክብካቤ የተያዘ ሰው ነትሽ እንደምንስ ጭንቀት ይችላል ? ’ እያለ ፣ “ የት ትሔጂ ያለሽ ? ” ሲል ጠየቃት ።

“ ውጭ ሀገር ነው ። ”

ሰባ ደረጃ ስለ ደረሱ ፣ ደረጃውን ሲወርዱ ማርታ የእስክ ንድርን ክንድ እንደ መደገፊያ አርጋ ያዝ አረገችው ። የእጅዋ ሙቀት በክንዱ ዐልፎ መላ ሰውነቱን ሲያዳርሰው ፣ ‘ምነው ክንዴን ለቀሽ ወገቤን ወይም አንገቴን ብትደገፊ ! ’ አለ በሐሳቡ ።

“ ስኮላርሺፕ ልትጠብቂ አስበሻል እንዴ ? ”

“ ኖ ! ዋው ! ብቻ በሆነ መንገድ እሔዳለሁ ። ”

“ የት ? አሜሪካ ? ” አላት በምጸት አነጋገር ። እሷን ከመሰሉ ሴቶች የሌላ አገር ስም አይጠበቅም ብሎ ነው ።

እንዳሾፈባት አልገባትም ። “ አዎ ! አሜሪካን አገር ወንድሞቼ አሉ ። እንግሊዝ አገርም የአክስቴ ልጆች አሉ ። እኔ ግን የአሜሪካኑ ይሻላል ብዬ በዚያ በኩል እየሞከርኩ ነው ” አለችው ።

“ ቤተሰብሽ ሁሉ ውጭ ሀገር ናቸዋ ? ” ሲል ዘርዶጵ አረጋትና ፥ “ ለካ ቅድም እኔን ፈረንጅ ነህ ያልሺኝ እንቺ ፈረንጅና ስለሚሰማሽ ነው ” አላት ።

“ ማሾፍህ ነው ? ”

እንደ በሸቀች ገባውና ፥ “ ማርትዬ ሙች ፥ ማሾፌ አይደለም የምሬን ነው ” አላት ።

“ደግሞ እንድታቆላምጠኝ የፈቀደልህ ማነው ? ማንም ወንድ ሳያስፈቅደኝ ሊያቆላምጠኝ አይችልም ። ”

“ ውበትሽ እንዳቆላምጥሽ ሲያስገድደኝስ ? ”
“ውበቴንም ለማድነቅ ቢሆን ፈቃድ ያስፈልጋል ። ”
“ በተለይ ሴቶች ! ” አላትና ክንዱን የያዘችበትን እጅዋን ጭብጥ አርጎ ወደ ጎኑ አስጠጋት ።

“ ሔድ ፥ ደረቅ ! ”

“ የት ልሔድ ” ርጥብ !”

ሁሉንም “ ደረቅ ” ማለት ስለሚቀናት ፥ እሱ ደግሞ “ ርጥብ ” እያለ ያበሽቃታል ።

ደረጃውን ወርደው ወደ ግራ ከታጠፉ በኋላ ፥ “ ክቤተ ሰቦችሽ ጋር ነው የምትኖሪው ? ” ሲል ጠየቃት ።

ለምን ጠየቀኝ ብላ አልተመፈመረችም ፤ ወይም አልተ ደናገጠችም ።

“ ዳዲ የለም ። ወንድሞቼም እንደ ነገርኩህ ውጭ ናቸው ። እኔና እናቴ ብቻ ነን እዚህ ያለነው ። ”

“ አባትሽ የት ሔዱ ? ” አላት በጎዘኔታ ዐይነት ።

“ ሔሸን ” አለችው ፥ መሞታቸውን ብቻ ሳይሆን መጽ ደቃቸውንም ለማስገንዘብ ።

እስክንድር አንዴ ፥ ዘሥነ-ልቡና ትምህርት ክፍለ-ጊዜ መምህሩ በነገራቸው ቀልድ ውስጥ ፥ በምድር ላይ ለድህ የመ ጸወተው አምስት ሳንቲም ተመልሶለት ከገነት በር የተባረ

ረው ሰው ትዝ አለውና ፥ ‘ የማርታ አባት በምድር ላይ ብዙ ገንዘብ መጽውተው ነበር ማለት ነው ’ ሲል በልቡ ቀለደ ።

“ ግን ምን ሆነው ሞቱ ? ”

“ ምን ያደርግልሃል ? ” አለችና አመንትታ ዝም አለች ።

እስክንድር ምክንያቱን መናገር እንዳልፈለገች ገባውና ፥ ምናልባት የአብዮቱ ባቡር ጨፍልቆአቸው ይሆናል ብሎ ዝም አለ ። ለጥቂት ሴኮንዶች ሁለቱም ዝም ተባባሉ ።

“ አደራሽን ማርታ ! ፈረንጅ ሀገር ስትሔጂ ነጭ እንዳ ታገቢ ” አላት እስክንድር ፥ ጥቂት ሲያስብ ቆይቶ ።

“ ለምን ? ምነው ?”

ሰም የለሽ ካፌቴሪያ በር ላይ ስለ ደረሱ ፥ እሷን አስቀድ ሟት ገቡና ጥግ ቦታ መርጠው ተቀመጡ ። ብዙ ሰው አልነ በረም ። ሞቅ ያለ የፈረንጅ ሙዚቃ ቤቱን ያናጋዋል ።

አሳላፊው መጥቶ ፥ “ ምን ልታዘዝ ? ” ሲል ከፊታቸው ቆመ ። እስክንድር ፥ ማርታ እንድታዝ ቅድሚያ ሰጣት ።

“ ከጭማቂ ዘር ምን አላችሁ ? ” ስትል አሳላፊውን ጠየቀችው ።

“ ለምን ሌላ ነገር አትጠጪም ? ቢራ ምናምን ? ” አላት እስክንድር ፥ ለማግደርደር ያህል ።

“እኔ የፍራፍሬ ጭማቂ ነው የምፈልገው ” አለችና ወደ አሳላፊው ተመለከተች ።

“ ፓፓዬና ብርቱካን ” አለ አሳላፊው ።
“ ለኔ የብርቱካን ጭማቂ ” አለች ማርታ ።
“ በል እሺ ፥ ለኔም እንደዚያው ” አለ እስክንድር ።
አሳላፊው ከሔደ በኋላ እስክንድር ፥ “ የሚበላስ ነገር ፥ ሳንድዊች ምናምን ? ” ሲል አማደረደራት ።

“ ምንም አልፈልግም ” ካላችው በኋላ ፥ ልቧ ተንጠል ጥሎ ከቀረው ጨዋታቸው ላይ ተሰቅሎ ስለ ነበር ፥ “ ይልቅ

ቅድም የውጪ ዜጋ እንዳታገቢ ያልከኝ ለምንድን ነው ?" ስትል ጠየቀችው ።

" ለምን መሰለሽ " አላትና ፣ እንዴት እንደሚገልጽላት በመቸገር ዐይነት ትንሽ ከቆየ በኋላ ፣ "ኑሮሽ ጤናማ የሚሆን አይመስለኝም " አላት ።

" እንዴት ? "

" አየሽ ! አንቺና የውጪው ዜጋ የተወለዳችሁበት ፣ ያደጋችሁበትና የኖራችሁበት አካባቢ የተለያየ ነው ። ባህላችሁ ይለያያል ። በምግብ ዓይነት ወይም በአመጋገብ ሥርዓት ፣ በአለባበስ ሁኔታ ፣ በጨዋታ ዐይነቶች ፣ በመዝናኛ ስፍራ አመራረጥ ፣ በእንግዳ አቀባበል ፣ በልጆች አስተዳደግ ፣ ከሁሉም በላይ ደግሞ በአስተሳሰብና በማኅበራዊ ኑሮ አመለካከት ልትለያዩ ትችላላችሁ ። ትዳር ማለት ደግሞ እኒህን ነገሮች መጋራት ነው ፤ እና በባህልም ሆነ በሥነ-ልቡናዊ አመለካከት ብዙ የተራራቁ ጥንዶች ትዳር የሚያምር አይመስለኝም ። "

" አባባልህ ልክ ሊሆን ይችላል ። ነገር ግን ማንም ሰው በጋራ የሚፈልገው ነገር አለ ። ያም ያማረ ፣ የሠለጠነና የበለጸገ ኑሮ ነው ። ስለዚህ የጋራ መሠረታችንን ወይም ግባችንን ጥሩ ኑሮ አድርገን አንዳችን ከአንዳችን መማር እንችላለን ። "

ሁለቱም የቀረበላቸውን የብርቱካን ጭማቂ ተጎነጩ ። አሳላፊው ሌላ የሚታዘዛቸው እንዳለ ለማረጋገጥ ጥቂት ከቆመ በኋላ ተመልሶ ሔደ ።

" ምን መሰለሽ ማርታ ፣ ነገሩ እንዲህ እንደምታስቢው ቀላል አይሆንም " ሲል አስከንድር ቀጠለ ። " አየሽ ፣ የአሁኑ ኃንቺነትሽ ከረዥም ዓመት አኗኗርሽና አካባቢሽ የተገነባ ነው ። ይህን ማንባታ ማደስ ወይም መለወጥ በጣም ከባድ ነው ። ሊሆንም ቢችል እንኳ ከባድ ትግል ፣ ጠንካራ መንፈስና ብልህ ጭንቅላት ይጠይቃል ። "

" እባክህ ተው ፣ ዋናው ነገር ፍቅር ነው ። በሁለቱም መሐል መፈቃቀር ካለ ይህ ችግር አይፈጠርም ። "

" ችግሩ ግን ፣ ፍቅሩ ፣ ራቡ ትክክለኛ ምንጭ የልውም ፤ እንዲሁ በስሜት እሳት ይጀመራል ። አብዛኛውን ጊዜ ደግሞ እንዲህ ዐይነቱ ጋብቻ ቁሳቁሳዊ ይሆናል ። የረዥም ጊዜ መጠናናትና መፋቀርም የለም ። በስሜት እሳት የተጀመረ ' ሚክስድ ማሬጅ' ደግሞ ዘላቂነት የለውም ። ዓመት አብረው ከቆዩ በኋላ ፣ የስሜት እሳቱ (አንቺ ፍቅር የምትይው) ይቀዘቅዝና ለኑሮ ቦታውን ይለቃል ። በዚያ ሰዓት በስሜት እሳት ተሸፍኖ የቆየው ፣ በሁለቱ መሐል ያለው የአስተሳሰብ ፣ የአስተዳደግ እና የአኗኗር ልዩነት ብቅ ማለት ይጀምራል ። ይልቁንስ ይህ ዐይነቱ ጋብቻ ዘላቂነት ሲኖረው ያየሁት በጥብቅ ሃይማኖት በተሳሰሩ ሰዎች ላይ ነው ። ይህ የእምነት ጉዳይ ነው ። በአንድ ሃይማኖት ተከታይነት ተዋውቀው የተጋቡ አንድ ኢትዮጵያዊና አንዲት አሜሪካዊት ለረዥም ዓመት የሚያስቀና ትዳር አንዶ ነበራቸው አስታውሳለሁ ። እንዲያውም መውለድ ማቆም በፈለጉበት ወቅት ብልቱን በቀዶ ሕክምና ያስመከነው ኢትዮጵያዊው ወንድ ነበር ። ይህም የሚያሳየን ከነሱ ውጭ ለሆነ መለኮታዊ ኃይል ተጫኝነት ተሳስረው መኖራቸውን ነው እንጂ ፣ የአካባቢ ፣ የአስተሳሰብና የባህል ልዩነት አስወገደዋል ማለት አይደለም ። "

" ድንቄም " እንዶ ማለት ያህል ከንፈሯን አጣማ ብር ጭቅውን አነሣች ። የጨዋታቸው አርዕስት ቢለወጥ በወደዶች ነበር ። አስከንድር ግን አርዕስቱን ሊለውጥላት አልቻለም ። እንዲህ ዐይነት ክርክር ሲነሣ ደስ ይለዋል ፤ መላ ህዋሳቶቹ ይግላሉ ። ሐሳቡና ነጥብ አመታቱ እያደገ ፣ እየጠነከረና እየተወሳሰበ ሲሔድ ለራሱም ይገርመዋል ። ከዕድገቱ ፣ ከአካባቢውና ከትምህርት ቤቱ ብዙ ዕውቀት መቅሰሙን የማያውቀው በእንዲህ ዐይነቱ የግለት ወቅት ነው ።

" ደግሞም የዚህ ዐይነቱ የተደቀለ ጋብቻ ችግሩ በባልና ሚስቱ ላይ ብቻ አይቀርም " ሲል ቀጠለ ፤ " ይብሱን ችግሩ የሚነሳው በሚወልዷቸው ልጆች ላይ ነው ። ልጆቹ እያደጉ ሲመጡ ፣ ራሳቸውን ከየትኛው ወገን እንደሚያስቀምጡ ይቸገራሉ ። የሥነ - ልቡና ጠበብቶች ይህንን ችግር ፣ ' አይደንቲቲ ክራይስስ ' ይሉታል ። ልብ ብለሽ እንደሆነ አብዛኛውን ጊዜ ለብኩንነት ፣ ለአልኮል ሱሰኝነት ፣ ለሲስኝነትና ለመሳሰሉት ርካሽ ተግባራት የሚጋለጡት ከእንዲህ

ወይነት ቤተሰብ የወጡት ወይም እኛ ክልስ የምንላቸው ናቸው ። ስለ ራሳቸው የሚኖራቸው የተዘበራረቀና የተበላሽ ስሜት ይመስለኛል ፣ ወደዚህ አድራጎት የሚመራቸው ። ”

ማርታ ክርክሯን መሸሽ አልቻለችም ። ዝምታ ብላ በክፊል ሙዚቃ፣ በከፊል እሱን ስታዳምጥ ትቆይና ፣ በነገር ወጋ ሲያደርጋት ወይም አነጋገሩ አልጥምሽ ሲላት አንድ ቃል ጣል ታደርጋለች ።

“ ልጆቹ እንዴት ራሳቸውን የሚያስቀምጡበት ቦታ ይጠፋቸዋል ? ከሁለት የተለያዩ ዜጎች ቢወለዱም የሚኖሩ በትን አካባቢ መስለው ማደግ ይችላሉ ” ስትል ተጋተረ ችው ።

“ አይችሉም ! ” አላት በስሜት ጭንቅላቱን እየነቀ ነቀ ። “ የሚኖሩበት አካባቢ የእናታቸው ወይም የአባታ ቸው እንጂ የሁለቱም አይደለም ። ስለዚህ ከእንደዚህ ዐይነት ቤተሰብ የተወለደ ልጅ ፣ ለምሳሌ እናቱ አበሻ ፣ አባቱ ፈረንጅ ቢሆኑና ኑሮው ኢትዮጵያ ውስጥ ቢሆን በሙሉ ልቡ የኢትዮጵያውያንን አኗኗርና ባህል መቀበል ያዳግተዋል ። ግማሽ ፈረንጅነት ይሰማዋል ” ካለ በኋላ ፣ እስክንድር ትንሽ ሲያስብ ቆየና ፣ “ እንደሚመስለኝ ይህ ችግር በታዳጊና በበለጸጉ ሀገሮች መሐከል ያለው የልዩ ነት ችግር ነጸብራቅ ነው ። ፍርንጅና የዕድገት ፣ የሥልጣኔ የበላይነት ምልክት ተደርጎ ስለሚወሰድ፣ ክልሱ ልጅም ይህ ተጽዕኖ ከራሱ ጋር እንዲጣላ ያደርገዋል ። ብቻ ምን ልበ ልሽ ፣ እሁን ባለንበት የተራራቀ የኑሮና የአስተሳሰብ ደረጃ (ሚክስድ ማሬጅ) በጣም አስቸጋሪ ነው ” አላት ።

“ ሊቅ ነህ ” አለችው ማርታ ፣ በልቧ እንደ ማድነቅ ወአቷ ደገሞ እንደ ማሽሚጠጥ አድርጋ ።

“ ሊቅነት አይደለም ” አላት እስክንድር ኪሱን እየ ዳበሰ ። “ አንቺም ብትሆኚ መጽሐፍ አንብበሽ ልታገኚ የምትችዪው ዕውቀት ነው ። ”

ኪሱን የዳበሰው ሲጋራ ፍለጋ ነበር ። የክርክር ስሜቱ ሲግል ከንፈሩ እየደረቀ መጣ ። ሲጋራ ትዝ አለው ። ከምሳ

በኋላ ሲጋራ ላለማጨስ ምሎ ፣ እቶ ላይ የቀረችውንም መስ በሩን እንደ ቅዠት ወይም እንደ እንቅልፍ ልብ ውሳኔ ወስ ዶት ፣ አሁን ከኪሱ አንድ ብር አወጣና አሳላፊውን ሲጋራ እንዲያመጣላት አዘዘው ። የያዛት ገንዘብ ከቀረበላቸው ጭማቂ እንደምትተርፍ በልቡ አስልቷታል ።

“ በነገራችን ላይ ፣ በስሜታዊ ብርገጋ ተነሣሥተው ነጭ እያገቡ ወደ ውጭ ሀገር የሚሔዱ አበሻ ሴቶች ዕጣቸው ምን እንደሆነ ታውቂያለሽ ? ” ሲል ጠየቃት ።

“ ምንድነው ልትለኝ ነው ? ” አለችው ፣ ግንባሯን አኮማትራ ።

“ መጨረሻቸው ሽርሙጥና ነው ” አላት ድርቅ ብሎ ። “ አብዛኛውን ጊዜ ቅድም ባልኩሽ ምክንያቶች ስለ ማይሰማሙ ፣ በመጨረሻ እዚያው ሽርሙጥና ይጀምራሉ ። ከአፍሪካ አግብቶ የወሰዳትን ሴት በጥንቃቄ የሚይዝ ነጭ ሰሃ ይማኖቱ ያደረ ወይም ሕይወቱን ለሥራና ለምርምር የሰጠ ጥቂት ሰው ብቻ ነው ። ”

የማርታ ፊት ተለዋወጠ ። በአነጋገሩ እንደ ተከፋች ገባው ።

“ ምን ማለቴ መስለሽ ? ” አለና እጅዋን ይዞ ሊያረጋ ጋት ሞከረ ።

“ እጄን ልቀቅና ማለት የፈለግከውን ተናገር ” አለ ችው ፣ ስልቱን ባጣ ድምፅ ።

“ ምን መስለሽ ማርታ ፣ አንድ ልንክድ የማንችለው ነገር አለ ። ሰዎች ስንባል ብዙ ጊዜ ለጊዜያዊና እሳታዊ ስሜታችን ተገዥዎች ነን ። በሆነ እሳታዊ ስሜት ወይም ግንፍልትኝነት ተነሣሥቶ እናት ሀገርን ጥሎ መኩብለል ጉዳቱ የሚሰማው ቆይቶ ነው ። እስካሁን ድረስ በነጮች ሀገር ደልቶት የሚኖር ኢትዮጵያዊ አላየሁም ፤ አልሰማሁም ። አብዛኛው እዚህ ትውልድ ሀገሩ ውስጥ የሚንቀውን ሥራ ፣ እንደ ቤት ማጽዳት ፣ መስታወት መወልወል ፣ መኪና ማጠብ ሽንት ቤት ማጽዳትና የመሳሰለውን እየሠራ ነው የሚኖረው ።

ጥቂት ኢትዮጵያውያን በቂ ገንዘብና ቁሳቁስ ቢኖራቸውም ፣ ነጻነቱና ክብሩ ስለሌላቸው ሰላም አያገኙም ። በገንዘባቸው ብዛት ኅሊናቸውን የሚመክቱበት የአልኮልና የሐሺሽ ግንብ ሠርተው፣ ከዚያ ውስጥ እየዋኙ ይኖሩታል—መኖር ከተባለ!"

ማርታ የተዘበራረቀ ስሜት ተሰማት ። ዘመዶቿ ከውጭ ሀገር በሚልኩላት ደብዳቤ ደስተኞች እንዳልሆኑ ታውቃለች ። ስለዚህ እስክንድር የተናገረውን ናቅ አርጋ ልታልፈው አልቻለችም ። በሌላ በኩል ደግሞ ፣ የእሷ ስሜትና ፍላጎት ምንጊዜም ውጭ ነው ፤ ፈረንጅ ሀገር ነው ። ይህ ስሜት ስላየለባት ሐቁን ልትቀበል አልፈለገችም ።

" ይብላኝ ለምታገባት ! እኔ እንደዚህ አኖ አትመስለኝም ነበር " አለችው ።

" እንዴት ? " አላት እስክንድር ፣ ተገርሞ ።

" እንደዚህ ለጭቅጭቅና ለሙግት ሽንጥህን ገትረህ የምትቆም ዐይነት ሰው አትመስለኝም ነበር ።

በእርግጥ እንዳለችውም ፣ እንዳሁኑ ሰፊ አጋጣሚ አግኝተው ተጫውተው ስለማያውቁ፣ እስክንድርን የምትገምተው እንደ ግድየለሽና ፣ ለኑሮውም ለሀገሩም ደንታ የሌለው ሰው አድርጋ ነበር ። አሁን ለኢትዮጵያዊነቱ እንዲህ ሽንጡን ገትሮ መቆሙ አስገርሞአታል ።

" ጭቅጭቅ'ኮ አይደለም " አላት እስክንድር ፣ የራሱ ያልሆነ ፈገግታ እያሳያት ። " ይልቅስ ሳናስበው ብዙ ትም ህርት የተለዋወጥን ይመስለኛል ። "

አሳላፊው ሲጋራውን አምጥቶ ሰጠው ። እስክንድር በመጀመሪያ ማርታን ጋብዞአት፣ቀጥሎ ለራሱ ከፓኮው ውስጥ መዘዘ ።

" ይልቅ ይህን ሲጋራ የሚያስተውህ ወዳጅ ብታገኝ ጥሩ ነበር " ስትል ለክፍ አረገችው ።

" ያንችስ ምን ይባላል ? " አላት ፣ ክብሪት እየጫረ ።
" እኔ እኮ አላጨስም ። ከሚያጨስ ወንድ ጋር ወይም

ጨዋታ ቦታ ስሆን፣ እንዲሁ አጨሳለሁ እንጂ ሱሰኛ አይደለሁም " አለችው ።

እስክንድር አጫሷን አመነሳት ። ሙሉውን ጭስ ነው ወደ ውጭ የምታስወጣው ።

" የሚገርምሽ ፣ ሁለት በቅርብ ማጨስ የጀመሩ ጓደኞቼን መከሬ አስትቼአለሁ ። ብዙ ዓመት ስላጨስኩት፣ በግል ሕይወትም ሆነ በማኅበራዊ ግንኙነት ውስጥ የሚያስከትለውን ችግር በሚያሳምን ሁኔታ አቀርባለሁ ። መጥፎነቱን አስብካለሁ ። እኔ ራሴ ግን ማቆም አቃተኝ ። "

" ጠንቋይ ሰራሱ አያውቅም ይባል የለ ? " ስትል አፈዘችበት ።

" ግድ የለም ። ጥሩ ሚስት ሳገባ ማጨሴን አቆማለሁ የሚል ተስፋ አለኝ ። "

" አንተ ያልተውከውን እሷ እንዴት ታስተውሃለች ? "

" ታስተውኛለች ። ጠንካራና ጥሩ ሴት ከሆነች እንኳን ሲጋራ መተው ሌላም ታስደርገኛለች ። ሴቶች ምን ያህል ኃይለኛ እንደሆኑ ዐውቃለሁ ።

" እንዴት ? " አለችው ።

ፊቷ በደስታ ሲፈካ ተመለከተ ። መልሱን በጥያቄ እን ደምትጠባበቅ ገባው ። ሊያከራራት አልፈለገም ።

" እንዴት እንደሆነ አልነግርሽም " አላትና ፣ በልቡ ' ለምንድነው ሰዎች ኃያል መባል ደስ የሚለን ? ሴሎችን ማንበርከክ ፣ በቁጥጥራችን ሥር ማዋል ፣ እንዲሰግዱልን ማድረግ የምንፈልገው ለምንድነው ? የበላይ ሆኖ የመገኘት ስሜት ለምን ያጠቃናል ? ' እያለ ሲያስብ ቆይቶ ፣ " ግን 'ኮ በባሎቻቸው ላይ ኃያል መሆን የሚችሉት ሁሉም ሴቶች አይደሉም ። ጥቂት ጠንካሮችና ልበሙሉዎች ናቸው " አላት ።

በመልሱ ባለመርካቷ፣ ቀደም ብላ ዐይናቷን ከእሱ ለማ ዘዝ ያህል ከግዶ ካለው ባዶ ግድግዳ ላይ ተከለች ።

“ ስማኸኝ ማርቴና ? ” አላት ፡ በቀልድም በቁልም ጫም ዐይነት ።

“ ደረቅ ! ”

“ ርጥብ ! ”

እስክንድር ለአፍታ ያህል ዕይኑን ከዐይኗ ሳይነቅል ቆየ ። ከአፉ በሚያወጣው የሲጋራ ጢስ ቀለበት እየሠራ ሲወረውር ፡ በሰፊው ቀለበት ውስጥ ጠባብ ቀለበት ሠርቶ ሲያ ፕልክ ፡ የማርታ ጆር ሙዚቃውን እየቀዳ ልቧን ሲያወራው ፡ በዐይኗ የእስክንድርን የጢስ ቀለበቶች ፡ ተከትላ ጭልጥ ብላ ስትሔድ፡ ቀለበቶቹ እየሰፉ፡ እየተምዘገዘጉ ሔደው ሲብ ታተኑ ፡ እንደገና ዐይኗን ወደ እስክንድር አፍ መልሳ ሌሎች የጢስ ቀለበቶች ስትጠባበቅ — ደስ ሲል !

ማርታ ምርምሩና ክርክሩ ቀርቶ እንዲህ እንዲህ ዐይነት ጨዋታ ቢጫወቱ ደስ እንደሚላት እስክንድር ያውቃል ። የወጡትም ለዚሁ ነበር ። ‘ ታዲያ ለምንድነው የማይዋጥላ ትን ክርክር እያቀረብኩ የማደርቃት ? ’ ሲል አሰበ ። ‘ ገን ዘብ በማጣቴና ከእሷ ጋር ሌላ ዐይነት ጨዋታ መጫወት ባለመቻሌ ያቀረብኩት ማካካሻ ይሆን ? ጎበዝ ነው ብላ እን ድትወደኝ ይሆን ? ወይስ በእርግጥ የምርምርና የክርክር ጥማት ይዞኝ ነው ? ’ እያለ ሲያስብ ፡ የሷው ጥያቄ አባነነው ።

“ እውነት እስክንድር ፡ ሚስት ታገባለህ ? ”

“ ምን ማለትሽ ነው ? ” አላት በአጠያየቁ ተገርሞ ። “ እንዴት አላገባም ? ”

“ ማለት ፡ በቃ ፡ እንዲያው ግድየለሽ ዐይነት ትመስላ ለህ ። የትዳር ስሜት ያለህ አትመስልም ። ”

ምን ለማለት እንደ ፈለገች ስለ ገባው ፡ “ ለእ ለባበሱ ብዙ አለመጨነቁ ? ሲጋራ ማጤስ ወይስ ሌላ ምንድን ነው ከቁም ነገረኝነት አምባ ያገለለኝ የመሰለሽ ? ወይም ደግሞ ሙሉ ሰው ለመሆን ፡ ጥሩ ዜጋ ለመባል የሚያስፈልጉ ሌሎች መመዘኛዎች ካሉ ብትገልጪልኝ ? ” አላት ፡ ፈገግ በተቀላቀ ለበት አነጋገር ።

“ እንደዚያ ሳይሆን ፡ አለ አይደል ! እንዲያው ዝም ብዬ ሳይህ ፡ በቃ ... ”

“ እንዲያው ዝም ብለሽ ስታዪኝ ? ” ሲል ቃሏን ደገ መና ፡ “ ታዲያ ምኑን ነው የወደድሽው ? ” አላት ።

“ ሔድ ፡ ደረቅ ! ”

“ ርጥብ ! ”

ሽፋፍና ልታልፈው ብትሞክርም ፡ እስክንድርን እን ድትወደው ወይም እንድትቀርበው ያደረጋት ነገር ለራሷም ግልጽ ሆኖ አይታወቃትም ። በቁመናው አልተማረከችም ። ጸጉሩ በእሷ ዐይንና አስተሳሰብ የማጠላ ‘ ኪንኪ ’ ነው ። ለአለባበሱ ብዙም ደንታ የለው ። አስተሳሰብና ዕውቀቱን ለመታዘብ ከዚህ ቀን በፊት ዕድል አላጋጠማትም ። ታዲያ ምኑን ነው የምትወደው ? የአቤል ጓደኛ በመሆኑ ? በዲ ግሪ ለመመረቅ የደረሰ ተማሪ በመሆኑ ? ወይስ ካያት ቀን ጀምሮ ወዲያውኑ በፍቅር እግሯ ሥር ስላልወደቀላት የአልህ ፍቅር ይዞአት ? ... በተምታታ ሐሳብ ጭልጥ ብላ ሔደች። ከሚንቋት ወንዶች ጋር የአልህ ፍቅር ስለሚይዛት ይህን አዝማሚያ ትፈራዋለች ። ነገር ግን እስካሁን ከእስክንድር ጋር ያላቸው ግንኙነት ከዚያ የሚያደርስ ባለመሆኑ በአልህ ፍቅር ልትደመድመው አልቻለችም ።

“ ስሚ እንጂ ማርታ ” አላት እስክንድር ፡ ከፓኮው ሌላ ሲጋራ እየመዘዘ ፤ “ አንድ ነገር እጠይቅሻለሁ ብዬ ባገኘሁሽ ቁጥር እረሳዋለሁ ። ”

“ ምንድን ነው ? ” አለችው ፡ የወሬ ሀዋሳቶቿ መነቃነ ቃቸው በገጽታዋ ላይ እየተነበበ ።

“ ያቺ አጠር ወፈር ያለች ቀይ ልጅ ፡ የሁለተኛ ዓመት ተማሪ ፡ ጓደኛሽ ነች ፡ አይደል ? ” አላት ስሟን እንደማ ያውቅ ሁሉ ።

“ እ ፡ ቤቴ ? ”

“ አዎ ፡ ቤተልሔም ። እሷ ልጅ ‘ ሊክቸረሯን ’ አውርዳ ዋለች የሚል ወሬ ሰምቼ ... ”

የማርታ የነገር መቀበያ አንቴናዎች ሽቅብ ቁቅሰሩ ። በቅናት የተወጣጠረው ሰውነቷ ተቁነጠነጠ ። በጀርዋ ብቻ ሳይሆን በመላ ሰውነቷ እንደምታዳምጥ ሁሉ ፣ ፊቷን እስከ ንድር ፊት ደቀነችው ። የሐሜት ወሬ ሲጀመር ለመስ ማት ካላት ጉጉት የተነሣ ቅንድቦቿ ይርገበገባሉ ።

“ ማን ነገረህ ? አቤት ወንዶች ፣ እኛን ትሳደባላችሁ እንጂ ፣ እናንተ'ኮ የባሰ ወሬኞች ናችሁ ! ”

“ እንደዚያ ሳይሆን ፣ በጨዋታ መሐል ተነሥቶ አንድ ጓደኛችን ነው የነገረን ። ሳምሶን ‘ጉልቤውን’ ታውቂዋለሽ ? ’

“ አዎ ፣ ያ ብዙ ጊዜ አብሮአችሁ የሚሔደው ስፖርተኛው ልጅ . . . ዐውቀዋለሁ ”

“ እሱ ነው የነገረኝ ። ከቤተ ልሔም ጋር አንድ ዲፓርት መንት ውስጥ ስለሆኑ ሁኔታውን ያውቃል ። ወሬው ከዲፓ ርትመንቱ ተማሪዎች ጆሮ ደርሷል ። ”

“ የወለጋ ልጅ ነው ፣ አይደል ? ” አለችው ፣ በምጸታዊ አነጋገር ።

“ እኔ እንጃ ፣ እኔ የማውቀው በኢትዮጵያዊነቱ ነው ። ለማ ካብት ይመር ይባላል ። ”

“ አዎ የወለጋ ልጅ ነው ሲሉ ሰምቻለሁ ። ብታይ ወዶ አት ሊሞት ነው ፤ አብዶሳታል ። ”

“ እሱን ተይው ! መቼም ሴቶች ቆዳችሁን ማዋደድ ታውቁበታላችሁ ። ተወደድን እንጂ ወደድን አትሉም ። ”

“ ሒድ ደረቅ ! እኔ የታዘብኩትን ነው የምነግርህ ። እንዲያውም ካሳገባሁሽ እያለ ያደርቃታል ። ”

“ ታዲያ ለምን አታገባውም ? አግኝታው ነው ? ዘንድሮ እኮ ባል ውድ ነው ? ” አላት እስክንድር ፣ ትንሽ ላሳርራት ብሎ ።

“ ሒድ ጉረኛ ! ሚስት ለማግኘት ገና ከአሁን የበለጠ ደጅ የምትጠኑበት ዘመን ይመጣና ” ብላ የብሽቀቷን ክተ

ናገረች በኋላ “ ቤቴ እንደሆን ለጊዜው ነው እንጂ አታገ ባውም ” አለችው ።

“ ምነው ለምን ? ”

“ ውጭ ሀገር የመሔድ ሐሳብ አላት ። ”

“ እ ፣ ፈረንጅ ነዋ የምታገባው ? ” አለና ቀለደባት ።

በሽቀችና አፍንጫዋንና ከንፈሯን አገናኝታ “ እኮኮዋ! ” አለችው ።

እስክንድር ሣቀና ፣ ‘ በድን ሥጋችሁ ነው እንጂ ኢትዮ ጵያ ውስጥ ያለው ልባችሁና ነፍሳችሁ አውሮፓ ገብቷል ፣ አይ የኛ ዘመናውያን ! ’ አለ በልቡ ።

“ እኔ እንደ ሰማሁት ከሆነ ለማ በቤተ ልሔም ምክንያት ከተማሪዎቹ ጋር ግጭት ውስጥ ገብቷል ይባላል ” አላት ።

“ የምን ግጭት ? ” ስትል ግንባሯን አኮማትራ ጠየቀ ችው ።

መልሱ ቀጥተኛ አልነበረም ። “ ፍርሀት የሚያስከት ለው ግጭት ይመስለኛል ” አላት ።

“ አልገባኝም ። ”

“ ምን መሰለሽ ፣ ሳምሶን እንደ ነገረኝ ከሆነ ፣ ከቅርብ ጊዜ ወዲህ ለማ በተማሪዎቹ ላይ የሚያሳየው ጸባይ ተለዋ ውጦአል ። ቀድሞ ክፍሉ ውስጥ ገብቶ አስተምሮ ከመው ጣት በስተቀር ፣ ከተማሪው ጋር ምንም ዐይነት ግጭት አልነ በረውም ፤ አሁን ግን ቁጡነት ይታይበታል ። ለተማሪዎቹ ጥያቄ የሚሰጠው መልስ ቀና አይደለም ። ጥያቄ የሚጠይ ቁት ለማወቅ ሳይሆን ለተንኮል ይመስለዋል ። ከተማሪው ጋር እንደ አይጥና ድመት መተያየት ጀምሮአል ። እንደሚመ ስለኝ ከሆነ ፣ የዚህ ሁሉ ምንጩ ተማሪዎቹ እሱ ከቤተ ልሔም ጋር ያለውን ግንኙነት ያወቁበት አየመሰለው የሚፈ ጥረው ጭንቀት ነው ። አትኩረው የሚያዩት ተማሪዎች ሁሉ የሚያሙት ሊመስለው ይችላል ። ደግሞ ያሙትም ይሆናል ። የጸባዩ መለዋወጥና የግንባሩ መኮማተር ፣ ለፍርሀቱ የሚያቀር ባቸው መከላከያዎች ናቸው ። ብቻ አኳኋኑ ውስጣዊ ሰላም ማጣቱንያሳያሉ ። ”

ማርታ ፣ ‘ እኔ ምን አገባኝ ? ’ የማለት ያህል እንኳን ቅንጥስ ፣ ትከሻዋን ነቅነቅ አርጋ ዝም አለች ።

“ ይገርምሻል በፊት ግሩም መምህር ነበር አሉ ። ታዲያ ምን ይሆናል ! ሴቶች የገባችሁበት ነገር ምን ጊዜም ቢሆን ሰላም አያገኝ ” አላት በፊቱም ባይገልጸው በልቡ እርር ብሎ ።

“ ምን ? ” አለችው ፣ እሷም ተቆጥታ ።

ምንም አልመለሰላትም ። ቁጣዋን ለማብረድ ዝም አላት ።

“ ተማሪው ትምህርቱን ትቶ እንዲያው ነገር መፈት ፈት ይወዳል ” አለችው ፣ በንቀት አነጋገር ።

“ ነገር መፈትፈት አይደለም ። ተማሪውን የሚመለከት ጉዳይ ነው ። ለብዙዎቹ ተማሪዎች ዩኒቨርስቲው ከዕውቀት ይልቅ ለማርከ መፋለሚያ ቦታ ሆኗል ። በዛ ላይ ሴትነትና ውበት ጣልቃ ገብተው ሲበጠብጡ ምነው አያናድድ ! ”

ፊቷ ላይ ከፉኛ መከፋት አነበበ ።

“ እምልሽ . . . ,, ብሎ ፣ መናገር የፈለገውን ሳይጨርስ አቋረጠችው ።

“ አውን እንተ አስተማሪ ብትሆንና ከምታስተምራ ቸው መሐል አንዲት ልጅ ብትወድ አጋጣሚውን ከመጠ ቀም ትቆጠባለህ ? ”

እስክንድር ጥያቄው ድንገተኛ የሆነበትን ያህል፣ ከው ብሎ ለጥቂት ሴኮንዶች አሰበ ። ፈዛዛ ማቅ ሥቆ ፣ በልቡ ‘ ምን አስደነገጠህ እስክንድር ? ራስህን ትጠራጠረዋለህ እንዴ ? ’ እያለ ፣ “ አይመስለኝም ። ማርከ የነገሠበት ሥርዓተ — ትም ህርት እስካልቀረ ድረስ ፣ እንዲህ ተማሪዎችን የሚከፋ ፍልና የሚያማርር ድርጊት የምፈጽም አይመስለኝም ” አላት ።

“ ጉረኛ ” አለችው ፣ ከቀድሞው ቀዝቀዝ ባለ ስሜት ። “ ጉራህ ከቁመትህ ይበልጣል ። ”

“ ማንም ሰው ቢሆን ለራሱ ከፍ ያለ ግምት ይኖረዋል ። እና ተሳስቼ ይሆናል” ።

ሲናገር ድምፁንም ሆነ እሱነቱን ለምን እንዳዝናናው አልገባውም ። የሆነ ጽላላዊ ስሜት ተጫጫነው ። በአንጻሩ ደግሞ የማርታ ገጽታ እየደመቀ ሲሔድ ተመለከተ ። ‘ ምን እንዲህ አስበረቃት ? ሙዚቃው ይሆን ? ወይም ድምፁ መላ ላቱን ሰምታ የተረታሁላት መስኳት ይሆን ? ’ አለ በልቡ ። ሐሜትና ሙዚቃ የማርታን ሕዋሳቶች ምንኛ እንደሚያነቃቁ ገመተ ።

የሽሚዟን የደረት ቁልፍ ፈትታ፣ ጡቶቿን ለእስክንድር ወይን አጋለጠቻቸው ። ከተቀመጠችበት ባትነግም ባለችበት ትከሻዋን እየሰበቀች ከሙዚቃው ጋር አብራ ታዜም ጀመር ። “ አታውን ” የተጫወቱት “ ሺ ኤዝ ኦል ” የሚል የእንግ ሊዝኛ ሙዚቃ ነበር ።

“ ሙዚቃ ተወዳለሽ ? ” አላት እስክንድር ፣ ወይኑን ከጡቶቿ ላይ ለመንቀል እየታገለ ።

“ሙዚቃ የሚጠላ አለ እንዴ ? ሕይወት የሌለው ፍጡር ካልሆነ በስተቀር ፣ ” አለችው ! እንቅስቃሴዋን ሳትገታ ።

“ ማለቴ ፣ የመውደድ ደረጃ ሊለያይ ይችላል ። ”

“ እኔ ግን ይገርምሃል ፣ ሙዚቃ እንደ ነፍሴ ነው የምወ ደው ። በተለይ በዚች ሙዚቃ ትልቅ ትዝታ አለኝ ። ”

“ ከብደቱ ምን ያህል ይሆን ? ” ሲል ቀለደባት ።

“ ደረቅ ! ” አለችውና ፣ “ የራሴ የሆነ ትዝታ ነው ” ብላ የትከሻ እንቅስቃሴዋን ሳታቆም ወይኗን በጠረጴዛው ባዶነት ላይ ተክላ ፣ ጭልጥ ብላ ትዝታዋ ውስጥ ገባች ።

ከአንድ ዓመት በፊት ነበር ። ማርታ አንድ ወንድ ጓደኛዋ ቤት ስትሔድ ጓደኛዋ ከጥቂት ጓደኞቹ ጋር ያዘጋጀው ፓርቲ ላይ ደረሰች ። በአጋጣሚ የተዘጋጀ የጓዳ ፓርቲ በመ ሆኑ በቂ ቅንብር ስላልነበረው ፣ ሴቶች አልነበሩበትም ። ስም ንት ያህል የመንደሩ የሚቀራረቡ ወንዶች ብቻ ራሳቸውን ለማዝናናት ያን ዕለቱ ያወጡት ፕሮግራም ነበር ። ማርታን

መልካም እግር ጣላት ። የአንዲት ሴት ከመሐከላቸው መገኘት ሁሉንም አስደስታቸው ።

በመጀመሪያ ከእያንዳንዳቸው ጋር ተራ በተራ እየተነሣች ስትደንስ ቆየች ። ለዳንስ ያላት ስሜት ከምንም የላቀ ነው ። ወፍጮ ሲያስፈጭት አውለው ዳንስ ላይ ቢያቀርቧት ሴሲቱን ሙሉ ስትነካው ታድራለች ። በዕለቱም ጨዋታው እየሞቀና የጎረምሶቹ ስውነት እየጋለ በሔደ ጊዜ፥ ተራ መጠበቁ ቀርቶ ሁሉም አንድ ላይ እየተነሡ ይጨፍሩ ጀመር ። ማርታም መሐላቸው ገብታ ሁሉንም ማጫወት ቀጠለች ። ሳቧቸው ፊታቸውን እያጠበ ፥ ከአንገታቸው ሊቀነጠሱ እየደረሱ ፥ ከወገባቸው እየተሽበረኩ ፥ ከእግራቸው እየተብረከረኩ ዙሪያዋን ከበው ሲደንሱ ማርታ የላዕላይነት ስሜት ተሰማት ። በሴትነቷ ተኩራራች ። ነገር ግን ኪርታ ከመደነስ አልተቆጠበችም ። ይብሱን ፥ ከወገቧ በላይ በጡት መያዣ ብቻ ዕርቃኗን ሆና እስከ በቃት ተፍነከነከች ። በረቀች ፤ ተወዛወዘች ።

“ ሺ ኢዝ ኦል ” የሚለውን ሙዚቃ ስድስት ጊዜ ደጋግመው ደነሱበት ። እሷን ከመሐላቸው እንዳረጋት እያንዳንዳቸው የሙዚቃውን ስልት በመጠበቅ ጣታቸውን ወደ ማርታ እየጠቆሙ ፥ “ ሺ ኢዝ ዲስኮ ” አሏት ። ከሙዚቃው ጋር እያንዳንዳቸው የዲስኮን ቃላት በተናጠል ይሉና በአንድነት ፥ “ አ አ አ . . . አ ” የሚለውን ድምፅ ሲደጋግሙ ፥ አንገቷን አቅንታ ይብሱን ቁልቁል እየተሽከረከሪች ትፍነከነክላቸ ዋለች ።

ማርታ በርካታ የዳንስ ቀኖችም ሆኑ ምሽቶች አሳልፋለች ። ከሁሉም ይልቅ በዚህ ቀላል የዳንስ ቀን ፥ “ ዲስኮ ” ሙንቅላቷ ውስጥ ተቀርጾ የቀረው ፥ ምንም ሴት ባልነበረበት አዳራሽ እሷ ፥ “ ዲስኮ ለዲ ” ሆና በወንዶች መሐል እንደ ሚሊት ተከባ ያሳለፈችው ዕለት ስለሆነ ነው ። ከዚያን ዕለት ጀምሮ ለሴትነቷ ልዩ ግምት ሰጥታዋለች ።

“ ዳንስስ ትወጂያለሽ ? ” አላት እስክንድር ፥ ከትዝታ ባሕር ውስጥ መግባቷን ሳያጤን ፥ የትከሻዋን መነቃነቅ ብቻ እየተመለከተ ።

“ ፕ ! ነፍሴ ነው ! ” አለችና ፥ የሚቀጥለውን የእስክን ድር ቃል በመጠባበቅ ከአንገቷ ቀና አለች ።

“ ጥሩ ነው ” አላትና ዝም አለ ።

“ አንተስ ? ”

“ እኔም እወዳለሁ ። በውጭ ሀገር ሙዚቃዎች እደንሳለሁ ። የበለጠ ደስ የሚለኝ ግን ፥ በሀገር ባህል ሙዚቃዎች ስጫወት ነው ” አላት ።

“ ኤፍ ! ” ብላ ፊቷን ወደዛ አዞረችና ፥ “ አቤት አቤት ፥ እንዲያው ቁና ሙሉ ጉራ ! ” አለችው ።

“ ጉራ አይደለም ። ከምደንሰው የበለጠ እስክስታ እወርዳለሁ ፤ አብዛኛውን ዐይነት የሀገር ባህል ጨዋታ እጫወታለሁ ። በ “ ትዝታ ” አንጐራጉራለሁ ፥ “ ጉብልዬ ” ን አዜማለሁ ፥ “ እየዬው ድግሙ ” ን አተክዝበታለሁ ። አንቺ ግን እስክስታ መውረድ ቀርቶ የሀገርኛውን ዘፈን ግጥም አንድ ቤት መምታት መቻልሽን እጠራጠራለሁ ” አላት ፊቱ ላይ የፈዝ ሣቅ ብልጭ ድርግም እያለ ።

“ ማወቅም ሆነ መቻል አልፈልግም ” አለችው ፥ በግድየለሽነት ትከሻዋን እየሰበቀች ።

“ ይሄንን ነው ’ ኮ የምልሽ ፥ አንቺ የማታውቂው አንቺ ነትሽን ነው ። እኔ ግን እኔነቴን ሳላውቅ መኖር አልችልም ። የሀገሬ ባህልና ጨዋታዎች የእኔነቴ ክፍሎች ናቸው ። አንዳንዴ ለብዙ ጊዜ አከታትዬ በውጭ ሀገር ሙዚቃ የደነስኩ እንደሆን ከራሴ ጋር ጸብ እጀምራለሁ ። መሠረቴ የተናጋ ይመስለኛል ። ባዶነት ይሰማኛል ። ባህሌን ንቄ ለውጪ ባህል የተንበረከክሁ ይመስለኛል ። ”

የንቀት ሣቅ ሣቀችና ፥ “ ሐቀኛ ኢትዮጵያዊ ነህ ” አለችው ።

“ አንቺ ግን ሁለቱንም አይደለሽም ” አላት እያሾፈ ፤ “ ማለቴ ፥ አውሮፓዊትም ኢትዮጵያዊትም አይደለሽም ። ”

የንግግሩ ክብደት አልተሰማትም ።

"እስቲ እናንተው ሁኑበት" ብላ ቀለደችና ፥ "እውነት ግን ከልብህ ነው እንዲህ ሀገር ወዳድ ሆነህ የምትከራከረው ?" አለችው ።

"ከአንጀቴ ነው" አላት ወደ ኋላው ለጠጥ ብሎ ። ራሷን ነቀነቀች ፥ "ግን የውጭው ሙዚቃ የሀገር ባህሉ ምን አስገህ ? ሁሉም መዝናኛ እስከሆነ ድረስ ፥ በቃ !"

"አዎ ሁሉም መዝናኛ ነው ። ለውጭዉ እየተገዙ የራስን ናቅ ማድረግ ግን ፥ ራስን መርሳት ይመስለኛል ። ከውጭ የምንቀበለውን ያህል የራሳችንንም ባህል ወደ ውጭ ብናንጸባርቅ ምንኛ ባማረብን ። በሀገርና በውጭ መካከል የባህል ልውውጥ መኖር እንዳለበት አምናለሁ ። ከአንድ ጎን ብቻ ሲመጣ ወይም ሲንጸባረቅ ግን ፥ የባህል ተጽዕኖ ይሆናል ። በምዕራባውያን ሙዚቃ ረገድ እኛ የተያያዝነው ይህን ይመስላል ።"

"ኧረ በናትህ ! አርዕስት ቀይር እስክንድር ። ምን ሞዛዛው ነህ ! ልታደርቀኝ ነው እንዴ ያወጣኸኝ ?" አለችው ፥ ከልቧ በሽቃ ።

"ኧረ ላዝናናሽ ነው ማርትዬ ! ይልቅ ጭማቂውን ድገሚ" አላት ልቧን ሊያሟሽሸው ።

"በቃኝ ! ይልቅ እንሒድ !"

"ቆይ እንጂ ተጫወቺ ! የት እንሔዳለን ? አይዞሽ አንድ ቀን እንጨፍራለን ።"

"መቼ ?" አለችው ፥ ዕለቱን በናፍቆት በመጠበቅ ዐይነት ።

"መቼ ? መቼ ?" እያለ ቃሏን በልቡ ደጋገመና ፥ "ግድየለሽም ፥ አንድ ቀን" አላት ።

"እኮ አንድ ቀን መቼ ?" ስትል የገዛ ሐሳቡ አፋጠጠው ። 'እጅ አጠረኝ ፥ ኮረንቲ ብስብ' የሚባባሉት የልጅነት

ጨዋታ ታወስው ። ምናልባት በሐሳቡ የሚገምተው ፥ የመመረቂያው ጊዜ በሚቀርብበት አካባቢ ነው ። ያኔ አጎቱ ለምርቃቱ ሥነ-ሥርዓት ልብስ ማሠፊያ ብሎ ገንዘብ እንደሚልክለት ይተማመናል ። እና ምናልባት ያኔ ! ግን ከዚያ በፊት ይቺ ልጅ ከዩኒቨርስቲው ወድቃ ብትባረርስ ? ነገሩ ሁሉ ከንቱ ዝማሬ መሆኑ አይደለም ?

"ስማ አንተ እስክንድር !" ስትል ማርታ ከሐሳቡ አባነነችው ። "ይሄ አቤል ለምንድን ነው ሲያየኝ ግን ባሩን የሚያኮማትረው ?"

ይሉኝታ ይዞአት ነው እንጂ ፥ ከእስክንድር ጋር ከተገናኙባት ደቂቃ ጀምራ ከአሁን አሁን ላንግው እያለች ስታሰላስለው የቆየችው አርዕስት ነው ።

"ይኮማተርብሻል እንዴ ?" አላት እስክንድር ፥ ሁኔታውን እንደማያውቅ ሁሉ ።

"ኧረ ብታይ እንደ ጠላቱ ነው የሚያየኝ !"

"ምን እሱ እኮ ከማንም ጋር ቢሆን ያን ያህል አይጫወትም" አላትና ሐሳቡን ቆርጦ ፥ "ለመሆኑ ትዕግሥት ደህና ናት ?" ሲል ጠየቃት ።

"ደህና ነች ፥ እሷም ብታያት የተዘጋች ናት ። ፈጽሞ የውስጥ ስሜቷን አትናገርም ። እኔ መቼም በመኝታ ክፍል የቅርቧ ነኝ ብዬ ብዙ ላደርግላት ሞክርኩ ። እሷ ግን ግልጽ አይደለችም ። ከአቤል ጋር ፍቅር እንደ ጀመረች ያወቅኩት ከስንት ማውጣጣት በኋላ መሰለህ !"

እስክንድር ለተወሰኑ ሴኮንዶች በትካዜ ዝም ብሎ ቆየ ። ምን እንደሚናገር ግራ ገብቶታል ። የአርዕስቱ መነሣት ቢያስደስተውም መፍትሔ የሌለው ድግግሞሽ ጨዋታ መሆኑ ስሜቱን ከፋፍሎታል ። አቤልን ለመርዳት በምን መንገድ ይቻላል ? ሁለቱም ስሜታቸውን ለሰው የማያካፍሉ ፥ የርስበርስም ልማናቸው ዐይናቸው ብቻ !

"እጅግ ያስገርሙኛል" አለችው ማርታ ፥ የእስክንድር ዝምታ ጨዋታውን እንዳያቆመው ፤ "ፍቅር በረከ

ሰበት ዘመን ደግሞ ይህን ያህል መጨነቅ ። ያውም በወይን ፍቅር ! ምን ከረፈፎቹ ናቸው ! ”

“ ከረፈፍነት አይደለም ፤ አያድርስ ነው ። በፍቅር ጀግንነት የለም ” አላት አምርሮ ።

“ ምነው ደርሶብሃል እንዴ ? ”

እስክንድር ምንም አልመለሰላትም ። ጥቂት ሲያስብ ቆይቶ ፣ “ ይልቅስ ልንረዳቸው የምንችልበትን መንገድ ብንፈልግ ጥሩ ነበር ” አላት ።

“ እንዴት ? ” አለችው ፣ የሱን ስሜት በማየት ለነገሩ አትኩሮት ሰጥታው ። “ እምልህ ፣ የልባቸውን እስካላጫ ወቱን ድረስ እንዴት መርዳት ይቻላል ? ”

“ አዎ ፣ ችግሩ'ኮ እሱ ነው ” አለና ፣ መፍትሔ ከጣራው ላይ የሚወርድ ይመስል - ጣራ ጣራውን እያየ ፣ “ ምን መሰለሽ ፣ እስካሁን አቤልን ለመርዳት የሚታገሉት ዮናታን ብቻ ናቸው ። ”

“ ዮናታን ? ” ስትል ግራ በተጋባ ስሜት አቋረጠችው ።
“ የፍልስፍና መምህር ። እኛ ረዥም ቀይ ፣ ጸጉራቸው ትንሽ ገባ ያለ ሰውዬ ! ብዙ ጊዜ እንኳ ብቻቸውን ነው የሚ ሔዱት ። ”

“ እ . . . ዐወቅኳቸው ። ”

“ እንዴት ዐይነት ግሩም ሰው መሰሉሽ ። ታዲያ ምኑ ይሆናል ፣ ብቻቸውን ነው የሚፍጨረጨሩት ። አቤልን ለማ ዳን ሌላ በቅጡ የሚረዳቸው ሰው አላገኙም ። እኔን አንዳንዴ እየጠሩ ስለ ሁኔታው ይጠይቁኛል ። ነገር ግን በቂ መረጃና ድጋፍ ልሰጣቸው አልቻልኩም ። አቤል ታፍኖ መሞት የሚፈልግ ልጅ ነው ። ”

“ እውነት ፣ ምን ዐይነት ተፈጥሮ ነው ? ” አለችው ፣ ክፉኛ እንደ ተገረመችበት በሚገልጽ ስሜት ።

“ ተፈጥሮ አይደለም ። ከአካባቢው የወረሰው በሽታ ነው ። ፍቅር ምስጢር ተደርጎ በሚወሰድበት አካባቢ እስካ

ደገ ድረስ ፣ እሱም ያንኑ ስሜት ነው የሚያንጸባርቀው ። በዚያ ላይ ደግሞ እኔ እንደሚመስለኝ ፣ አቤል ለፍቅር ጥሬ ነው ። ይህችኑ ትንሽ ዕድሜውን ሙሉ በሙሉ ደብተሩ ላይ ነው ያሳለፋት ። የሱን የባላገር ንጹሕ ስሜት ከእኛ የከተማ የትርምስ ሕይወት ጋር ልናወዳድረው አንችልም ” ካለ በኋላ ፣ነገሩን ለማዛመድ እስላስለና ፣ “ ሁለታችን ይልቅ አሁን እሱን ለመርዳት ብንችል ጥሩ ነበር ” አላት ።

“ እንዴት ? ” አለችው በጉጉትና ሞራል በተሞላበት ስሜት ። እንደ ማንኛውም ሕያው ፣ ሌላውን የመርዳት ጉጉት ተሰማት ። ገና ምኑንም ሳትጀምረው ደስ ደስ አላት ። “ የሚ ቻል ከሆነ ፣ በደስታ ! ” አለችው ።

“ አዎ ፣ እንዴት መሰለሽ ፣ እኔና አንቺ በዘዴ ሁለቱን አገናኝተን ለማነጋገር ብንችል ። ”

“ እንዴት ? ” አለችው ፣ እንደገና ተቻኩላ ።

“ እኔና አንቺ አንድ የሆነ ቦታ እንቃጠርና አንቺ ትዕግ ሥትን ፣ እኔደግሞ አቤልን እዚያ ቦታ በዘዴ ይዘናቸው ለመ ምጣት እንሞክር ። በአጋጣሚ እንጂ በቀጠሮ የተገናኘን አናስመስለውም ። ”

“ እሺ መቼ ? ”

“ ነገ ነዋ ! ምን ጊዜ መስጠት ያስፈልገዋል ! ” አላት ፣ እስክንድርም ራሱ ተቻኩሎ ስሜቱ በደስታ እየተቁነጠነጠ ።
“ በስንት ሰዓት ? ”

“ ከቀትር በኋላ ፣ ወደ አሥር ሰዓት አካባቢ ። “ ዝም ብሎ አፉ ላይ የመጣለት የሰዓት ምርጫ ነበር ።
“ የት ቦታ ? ” አለችው ።

“ የት ይሻላል ? እ . . . እዚያ አንቺና ትዕግሥት የምታ ጠኑበት ዋርካ ሥር እያጠናችሁ ጠብቁን ፤ እኔ እንደ ምንም አሱን ይዤ እመጣለሁ ። ”
“ በደስታ ! ”

እስክንድር ከዚች ደቂቃ ጀምሮ ሐሳቡ ተቁነጠነጠ ። ከግርታ ጋር ካፌቴሪያው ውስጥ ጥቂት ሲጫወቱ ቆይተው

ሔዱ ። ከአቤል አርዕስት በኋላ ፣ ማርታ የምታወራለትን አን ዱንም ከልብ አሳዳመጠም ። አቤልና ትዕግሥትን ለማገና ኘት ታላቅ ጥበብ የተከሠተለት መስለው ። ነገ . . . እሑድ . . . ከአንድ ሴሊት በኋላ . . . አቤት ርቀቱ! ሐሳቡ በርሮ እሑድ ላይ ዐረፈ ። እዚያች ዋርካ ሥር ትዕግሥትና ማርታ የሚያጠኑ መስለው ሲጠብቋቸው . . . እሱ አቤልን አጅቦ ከተፍ ሲል . . . ተማሪ ሙሽሮች ከነሚዜዎቻቸው . . . ግን አቤል እምቢዮ አልሔድም ቢልስ ? ወይም ደግሞ ትዕግሥትን ሲያያት የኋሊት ቢበረግግስ ? . .

ምዕራፍ አስራሦስት

እሑድ ጠዋት፣ እስክንድር ማንደፍሮ ከእንቅልፉ ሲነቃ ከሳምሶን "ጉልቤው" በስተቀር ቀድሞት የተነሣ ሰው አል ነበረም ። ሳምሶን እንደ ልማዱ በጠዋት ተነሥቶ ስፖርት በመሥራት ላይ ነበር ። እስክንድር እንደ ነቃ ዐይኑን በጣቶቹ ጠራርጎ ሳምሶንን አጨልቆ ተመለከተው ። ላቡ በግንባሩ ላይ እየወረደ ፣ መሬቱ ላይ ተንጋሎ ፣ እንቡቱን በእጁ እየዳባ ከወገቡ በመነሣትና በመተኛት የሆድ ጂምናስቲክ ይሠራል ። ሳምሶን ለስፖርት ያለው ፍቅር እስክንድርን ሁሌም ያስደን ቀዋል ። ጠዋት ጠዋት ቀድሞ ተነሥቶ ሰውነቱን ሳያፍታታ ምንም ቢሆን ወደ ውጭ አይወጣም ።

እስክንድር በሳምሶን እንቅስቃሴ ተነቃቅቶ ፣ " ስፖርት ለጤንነት ! " አለና ከመኝታው ውስጥ ተፈናጥሮ ወጣ ። ድካም ስለ ተጫጫነው ከአልጋው ለመነሣት የፈጠረው ዘዴ ነበር ። ልብሱን ለባብሶ ከጨረሰ በኋላ ፣ ክፍሉ ውስጥ ይንጎራደድ ጀመር ።

" ምነው ዛሬ በሌሊት ? " አለው ሳምሶን ፣ በእሑድ ቀን የእስክንድር ማልዶ መነሣት እንግዳ ነገር ሆኖበት ።
" አንዳንዴ ለውጥ ያስፈልጋል ። "

" የምን ለውጥ ? " አለ ሳምሶን ፣ ጂምናስቲኩን ጨርሶ ዱብ ዱብ በማለት ሰውነቱን እያዝናና ።

" አንዳንድ ሰንበቶችን ማልዶ የመነሣት ለውጥ ! " አለውና እስክንድር ወደ መስኮቱ ሔዶ ከፈተው ።

የጠዋት ፀሐይ ፣ ሣር ቅጠሉን ልዩ ድምቀት ሰጥታዋለች ። ከእሑድነቱም ሌላ ፣ ጠዋት እንደ መሆኑ መጠን በግቢው ውስጥ የሚንቀሳቀስ ተማሪ አልነበረም ። ለአታክልቱ ከፀሐይ ብርሃን ጋር ውበትና ድምቀት የሰጠው ጸጥታውም